

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

**UNIJNÍ REGULACE NABÝVÁNÍ A DRŽENÍ
PALNÝCH ZBRANÍ**

rigorózní práce

Mgr. Martin Černý

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

**UNIJNÍ REGULACE NABÝVÁNÍ A DRŽENÍ
PALNÝCH ZBRANÍ**

rigorózní práce

Oborová katedra: Katedra ústavního a evropského práva

Obor: Právo Evropské unie

Mgr. Martin Černý

Plzeň 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto rigorózní práci zpracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal, způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

Plzeň, listopad, 2021

Mgr. Martin Černý

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval celé mé rodině, která mě od mého narození poskytuje skvělé zázemí a neutuchající podporu a díky které mohu žít spokojený život. Děkuji vám.

Dále chci poděkovat celé akademické obci mé alma mater, Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni. Prožil jsem zde skvělých 5 let studia, kdy jsem se denně mohl vzdělávat v profesní oblasti, která je mému srdci nejbližší – právu. Děkuji Vám.

OBSAH

Úvod	1
1 Úvod do problematiky palných zbraní	4
1.1 Lidstvo a zbraně	4
1.2 Základní rozdělení zbraní	4
1.3 Funkce palné zbraně	5
1.3.1 Samonabíjecí zbraně	6
1.3.2 Samočinné zbraně	6
1.4 Základní druhy palných zbraní	7
1.4.1 Pistole	7
1.4.2 Samopal	8
1.4.3 Útočná puška	8
1.4.4 Odstřelovací puška	9
1.4.5 Brokovnice	10
1.4.6 Zbraňové příslušenství	11
1.5 Střelivo (náboje)	11
1.6 Termální balistika	12
1.6.1 Poškození a penetrace	12
1.6.2 Střelná poranění	13
1.6.3 Ochrana proti střelnému poranění	14
1.7 Mezinárodní terorismus a měkké cíle	14
2 Vývoj právní úpravy nabývání a držení palných zbraní na území Evropské unie	18
2.1 Směrnice Rady 91/477/EHS	18
2.2 Směrnice Rady 2008/51/ES	20
2.3 Normy práva mezinárodního	21
3 Směrnice 2017/853 („Zbraňová směrnice“)	23
3.1 Zbraňová směrnice – pozadí	23

3.2	Proces přijímání zbraňové směrnice	27
3.2.1	Jednání v Radě a ve Výborech.....	28
3.2.2	Hlasování o přijetí.....	31
3.3	Zbraňová směrnice jako legislativní právní akt práva EU.....	32
3.4	Vybraná ustanovení zbraňové směrnice a podstatné změny	34
3.4.1	Zbraňová směrnice obecně	34
3.4.2	Zbraňová směrnice: Odůvodnění.....	34
3.4.3	Zbraňová směrnice: Článek 1	36
3.4.4	Zbraňová směrnice: Příloha I.....	37
3.4.5	Zbraňová směrnice: Článek 4	40
3.4.6	Zbraňová směrnice: Článek 5	41
3.4.7	Zbraňová směrnice: Článek 6	42
3.4.8	Zbraňová směrnice: Článek 7	43
3.4.9	Zbraňová směrnice: Článek 8	43
3.4.10	Zbraňová směrnice: Článek 10	43
3.4.11	Zbraňová směrnice: Článek 10a, 10b.....	43
3.4.12	Zbraňová směrnice: Článek 11, 12, Příloha 2.....	44
3.5	Zbraňová směrnice z hlediska regulace obchodu se zbraněmi	44
4	Žaloba České republiky na neplatnost zbraňové směrnice	46
4.1	Obecně k žalobě na neplatnost	46
4.1.1	Nedostatek příslušnosti	47
4.1.2	Porušení podstatných formálních záležitostí	48
4.1.3	Porušení Smluv nebo jakéhokoliv právního předpisu týkajícího se jejich provádění.....	48
4.1.4	Zneužití pravomoci	48
4.1.5	Žaloba na neplatnost pro porušení zásady subsidiarity.....	49
4.1.6	Účinnost zneplatněného právního aktu.....	49
4.2	Podání žaloby, návrhová žádání a návrh na předběžné opatření .	50

4.2.1	Návrhová žádání účastníků řízení a řízení před Soudním dvorem	50
4.2.2	Návrh na předběžné opatření	51
4.3	První žalobní důvod: Porušení zásady svěřeni pravomocí	54
4.3.1	První žalobní důvod: Základ žalobního tvrzení	54
4.3.2	První žalobní důvod: Stanovisko GA a Rozhodnutí SDEU...	55
4.3.3	První žalobní důvod: Komentář autora	60
4.4	Druhý žalobní důvod: Porušení zásady proporcionality.....	64
4.4.1	Druhý žalobní důvod – první část: Základ žalobního tvrzení	64
4.4.2	Druhý žalobní důvod – první část: Stanovisko GA a Rozhodnutí SDEU	65
4.4.3	Druhý žalobní důvod – první část: Komentář autora.....	68
4.4.4	Druhý žalobní důvod – druhá část: Základ žalobního tvrzení	71
4.4.5	Druhý žalobní důvod – druhá část: Stanovisko GA a Rozsudek SDEU	72
4.4.6	Druhý žalobní důvod – druhá část: Komentář autora	74
4.5	Třetí žalobní důvod: Porušení zásad právní jistoty a legitimního očekávání	75
4.5.1	Třetí žalobní důvod: Základ žalobních tvrzení	75
4.5.2	Třetí žalobní důvod: Stanovisko GA a Rozsudek SDEU	76
4.5.3	Třetí žalobní důvod: Komentář autora.....	76
4.6	Čtvrtý žalobní důvod: Porušení zásady zákazu diskriminace.....	78
4.6.1	Čtvrtý žalobní důvod: Žalobní tvrzení.....	78
4.6.2	Čtvrtý žalobní důvod: Stanovisko GA a Rozhodnutí SDEU .	79
4.6.3	Čtvrtý žalobní důvod: Komentář autora	80
4.7	Stručné závěry analýzy žaloby na neplatnost	82
5	Základy zbraňové legislativy ve vybraných státech EU – komparativní srovnání	83
5.1	Česká republika	83

5.1.1	Česká republika: Pozice Vlády a Parlamentu ČR ke Směrnici 2017/853	84
5.1.2	Česká republika: Zbraňové předpisy	86
5.1.3	Česká republika: Novelizované znění zákona o zbraních.....	86
5.2	Česká republika: Kategorizace zbraní a střeliva.....	87
5.2.1	Zbraně kategorie A	87
5.2.2	Zbraně kategorie A-I.....	88
5.2.3	Zbraně kategorie B.....	90
5.2.4	Zbraně kategorie C.....	91
5.2.5	Zbraně kategorie C-I.....	92
5.2.6	Zbraně kategorie D	93
5.3	Česká republika: Zbrojní průkaz	94
5.3.1	Skupiny zbrojního průkazu	95
5.4	Česká republika: Podmínky vydání zbraňového oprávnění	95
5.4.1	Místo pobytu na území České republiky	96
5.4.2	Věková hranice	96
5.4.3	Způsobilost k právním úkonům	97
5.4.4	Zdravotní způsobilost.....	97
5.4.5	Odborná způsobilost	97
5.4.6	Bezúhonnost.....	99
5.4.7	Spolehlivost.....	100
5.5	Spolková republika Německo.....	101
5.5.1	SRN: Pozice Vlády a parlamentu SRN ke Směrnici 2017/853	101
5.5.2	SRN: Základní předpisy.....	101
5.6	SRN: Kategorizace zbraní a střeliva.....	102
5.6.1	Zakázané zbraně („Verbotene Waffen“).....	103
5.6.2	Zbraně podléhající povolení („Erlaubnispflichtige Waffen“)	103

5.6.3	Zbraně podléhající ohlášení a vlastnictví malého průkazu zbraně („Meldepflichtige Waffen – Kleiner Waffenschein“)	104
5.7	SRN: Zbrojní průkaz	104
5.7.1	Waffenbesitzkarte (Průkaz vlastnictví zbraně)	104
5.7.2	Waffenschein (Průkaz zbraně)	105
5.7.3	Kleiner Waffenschein (Malý průkaz zbraně)	105
5.7.4	Schießerlaubnisschein (Povolení ke střelbě)	106
5.8	SRN: Podmínky vydání zbraňového oprávnění	106
5.8.1	Předepsaný věk	106
5.8.2	Spolehlivost (Zuverlässigkeit - §5 WaffG)	107
5.8.3	Osobní způsobilost (Persönliche Eignung - § 6 WaffG)	108
5.8.4	Odborná způsobilost (Sachkunde - § 7 WaffG)	108
5.8.5	Účel nabytí/držení palné zbraně (Bedürfnis - § 8 WaffG)	109
5.8.6	Pojištění (Versicherung gegen Haftpflicht)	109
5.8.7	Obecná omezení (Inhaltliche Beschränkungen - § 9 WaffG)	109
5.9	Stručné závěry srovnání zbraní v ČR/Německu	110
6	Myšlenky a úvahy	112
6.1	Reálné právní a politické dopady zbraňové směrnice	112
6.2	Návrhy na zlepšení bezpečnostní situace v Evropě	114
6.2.1	Kontrola vnějších hranic	115
6.2.2	Zintenzivnění spolupráce bezpečnostních složek	117
6.2.3	Sociální, migrační a vízová politika EU	118
7	Závěr	120
8	RESUMÉ/ SUMMARY/ RESÜMEE	124
9	SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ	130
9.1	Monografie	130
9.2	Právní předpisy a judikatura	131
9.2.1	Právní předpisy práva EU	131

9.2.2	Judikatura SDEU	132
9.2.3	Další dokumenty práva EU	134
9.2.4	Právní předpisy České republiky	134
9.2.5	Právní předpisy Spolkové republiky Německo.....	135
9.3	Internetové zdroje	136
9.3.1	Odborné články a studie.....	136
9.3.2	Další internetové zdroje	137
9.4	Diplomové práce.....	139

Slovníček pojmů

EU, Unie – Evropská unie

PEU – Právo Evropské unie

SDEU – Soudní dvůr Evropské unie

GA – Generální advokátka

Komise – Evropská komise

SEU – Smlouva o Evropské unii

SFEU – Smlouva o fungování Evropské unie

EÚLP – Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

Zbraňová směrnice – Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017 *(V průběhu zpracovávání této rigorózní práce bylo vydáno kodifikované znění směrnice 853/2017 a to pod označením Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 ze dne 24. března 2021 o kontrole nabývání a držení zbraní (kodifikované znění), nicméně, vzhledem k celkové přehlednosti, ponechávám v celé práci jako hlavní zdroj Směrnici Rady 91/477/EHS ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, neboť všechny dosavadní texty užívají odkazy a označení článků tak, jak jsou uváděny v tomto znění směrnice.)*

Tabáková směrnice – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/43/ES ze dne 6. července 1998 o sbližování právních a správních předpisů členských států ve vztahu k reklamě na tabákové výrobky a sponzorství tabákových výrobků

Interinstitucionální dohoda – Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1–14)

ČR – Česká republika

SRN – Spolková republika Německo

ÚVOD

Rigorózní práce na téma Unijní regulace nabývání a držení palných zbraní obsahuje analýzy, úvahy a závěry týkající se problematiky práva nabývání a držení palných zbraní na území Evropské unie. Jelikož právo a politika spolu tradičně velmi úzce souvisejí a politický přesah tohoto tématu je značný, nabízí práce i určitý vhled do politických souvislostí.

Vzhledem k tomu, že se jedná dle mého názoru o vysoce aktuální téma, které je v popředí zájmu politiků a médií, méně však v zájmu odborné veřejnosti a především právníků, věřím, že shrnutí dané problematiky a originální autorský komentář může být zajímavým přínosem a podnětem ať již právě k odborné diskuzi či individuálnímu zamyšlení.

Pevně věřím, že práce bude svými čtenáři chápána v širším kontextu jako objektivně-kritické dílo s konstruktivními úvahami, které vychází ze znalostí a myšlenek přesvědčeného Evropana, kterému není osud Evropské unie lhostejný. Striktně odmítám, aby byla práce jakkoliv protievropsky vykládána či zneužita na podporu protievropských nálad či tvrzení. Proto zde jasně konstatuji, že jsem přesvědčen, že výhody členství v Evropské unii jasně převažují nad negativy (ať už objektivně či subjektivně chápanými).

Za základní cíle při zpracovávání této rigorózní práce si určuji:

- Podat obecný přehled o podmínkách nabývání a držení palných zbraní v Evropské unii (především z hlediska civilních držitelů – fyzických osob);
- Popsat vývoj legislativní úpravy nabývání a držení palných zbraní v Evropské unii;
- Analyzovat a kriticky zhodnotit směrnici 2017/583 z hlediska obsahu i formy;
- Analyzovat a kriticky zhodnotit rozsudek SDEU včetně stanoviska GA;
- Srovnat právní úpravy v České republice s právní úpravou ve Spolkové republice Německo;
- Prezentovat subjektivní názory, úvahy a podněty k dané problematice.

V práci využívám vědecké metody analýzy, komparace a deskripce.

V první kapitole s názvem Úvod do problematiky palných zbraní se zabývám zbraněmi jako takovými, mechanismem jejich funkce, ranivým účinkem střely (terminální balistika), policejními jednotkami a problematikou tzv. měkkých cílů. Dále předkládám stručný přehled nejznámějších palných zbraní světa. Tuto kapitolu považuji za nezbytnou pro účely pochopení základů a souvislostí daného tématu. Cílem kapitoly je uvést zájemce do problematiky palných zbraní a vysvětlit předmětných souvislostí.

V druhé kapitole s názvem „Vývoj právní úpravy nabývání a držení palných zbraní na území Evropské unie“ shrnuji legislativní snahy o úpravu práva na nabývání a držení palné zbraně na území Evropské unie od počátků až do směrnice 2017/853. Cílem této kapitoly je podat stručný přehled o tomto vývoji a poukázat na některé právní předpisy.

Ve třetí kapitole popisují a analyzují současnou směrnici 2017/853, především pak důvody, které předcházely jejímu přijetí, zabývám se samotným procesem přijímání a hlavními změnami zbraňové regulace, které směrnice přináší. Cílem této kapitoly je popsat společenské a politicko-právní a skutečnosti, které souvisejí s přijímáním směrnice, popsat a analyzovat nejvýznamnější regulace právních vztahů, které směrnice přinesla.

Ve čtvrté kapitole si kladu za cíl kriticky analyzovat závěry rozsudku Soudního dvora Evropské unie včetně stanoviska Generální advokátky v rámci řízení o žalobě na neplatnost směrnice č. 2017/853, kterou k SDEU podala Česká republika. Prezentuji zde mimo jiné své subjektivní úvahy a komentáře. Dále v této kapitole popisují obecné náležitosti zmiňovaného řízení o neplatnosti před SDEU a související judikaturu.

V páté kapitole popisují základy legislativní úpravy nabývání a držení palných zbraní ve vybraných členských státech Evropské unie, konkrétně v České republice, ve Spolkové republice Německo a v Rakouské republice. Mým cílem v této kapitole je především popis základních podmínek pro nabytí zbrojního oprávnění, popis kategorizace zbraní a následná komparace zmiňovaných institutů v rámci vybraných států.

V šesté kapitole prezentují především své myšlenky a návrhy jak k oblasti regulace palných zbraní na území Evropské unie, tak k dalším stěžejním oblastem politik Evropské unie.

V závěru podávám stručný přehled zásadních zjištění, ke kterým jsem dospěl v rámci sepisování této rigorózní práce.

Na závěr podotýkám, že se v práci zabývám především regulací nabývání a držení palných zbraní fyzickými, civilními osobami jakožto občany EU a vybraných členských států. Zabývám se také především podmínkami, které musí osoba splňovat pro nabytí a držení té které zbraně, procesem nabytí a kategorizací těchto zbraní.

Součástí zbraňové úpravy je samozřejmě mnoho předpisů o znehodnocování zbraní, výbušnin, vojenského materiálu, předpisů, upravujících požadavky na střelnice a podobně.

Doufám, že práce bude zajímavá nejen odborně, ale poskytne i jistý náhled do dalších oblastí souvisejících s hlavním tématem.

1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY PALNÝCH ZBRANÍ

Pro lepší pochopení podstaty celé rigorózní práce, především pak rozboru směrnice a v komparativním srovnání jednotlivých úprav v České republice, Spolkové republice Německo a Rakousku, popisují v následující kapitole střelné zbraně jako takové. Následující text je tedy právně-technického rázu, bez jehož znalosti se ostatně neobejde žádný potenciálně úspěšný žadatel o vydání zbrojního průkazu.

Kapitola je založena především na znalostech autora a poté vhodně doplněna z knih renomovaných autorů, které poskytují velice komplexní informace k danému tématu.

1.1 Lidstvo a zbraně

Zbraně patří k lidstvu od nepaměti. Již pravěký člověk používal primitivně vyrobené zbraně k obraně tlupy a k lovu. Pokud se přesuneme přes období pravěku, starověku a všechny pazourky, oštěpy, kopí, meče, štíty, šípy a luky ponecháme jejich historickému osudu, zhruba ve 14. století středověku nastává období prvního výzkumu a rozvoje palných zbraní. Přelomový byl poté vynález střelného prachu, který umožnil výrobu prvních pušek, mušket a děl nejen na starém kontinentě.

K zásadnímu posunu v oblasti zbraní docházelo vždy za válečného konfliktu, v tomto ohledu je pak za období největšího rozvoje palných zbraní považováno 20. století a tragické válečné konflikty, které v této době proběhly. V tomto období byly konstruovány ruční palné zbraně (a nejen ty) tak, jak je známe dnes. Zdokonalují se i náboje, kde začínají převažovat složky jako mosaz, ocel a hliník. V podstatě bylo v tomto ohledu dosaženo maxima, dnešní moderní ruční palné zbraně jsou technologicky dokonalé, a lze očekávat, že vývoj se dále bude ubírat hi-tech směrem tak, jak bude umožňovat vědecké poznání. Budoucnost zřejmě patří laserovým, akustickým, elektromagnetickým a podobným typům zbraní.

1.2 Základní rozdělení zbraní

V rámci terminologické přesnosti je třeba zmínit, že pojem střelná zbraň je zastřešujícím pojmem pro různé druhy těchto střelných zbraní.

Střelná zbraň je zbraň, jejíž funkce je založena na okamžitém uvolnění energie, zkonstruovaná pro požadovaný účinek na definovanou vzdálenost. Toto je

základní definice, kde není specifikován původce této energie. Jedná se tedy o obecnou množinu, která se dále dělí dle tohoto kritéria.

Palná zbraň je střelná zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění chemické energie, která vystřeluje nebo je konstruována či může být přeměněna tak, aby vystřelovala hromadnou nebo jednotnou střelu nebo jiný projektil. Všechny standardní zbraně dostupné na civilním trhu, na které se kromě jiného vztahuje směrnice, jež je primárně v práci zkoumána, lze zařadit mezi zbraně palné. V této části práce, pro lepší pochopení, se užívanými termíny držím především odborné literatury o zbraních, kterou povětšinou unijní a vnitrostátní právní úprava kopíruje. Může nicméně dojít k jistým odlišnostem, proto v dalších částech, kde již pracuji se zněním konkrétních právních předpisů, striktně užívám pojmy a jejich výklad tak, jak jsou v těchto předpisech používány a interpretovány.

Mezi střelné zbraně patří dále například zbraně mechanické, u kterých je funkce odvozena od okamžitého uvolnění nahromaděné mechanické energie, plynové, u kterých je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie stlačeného vzduchu nebo jiného plynu nebo expanzní, jejichž konstrukce vylučuje použití kulového náboje nebo náboje s hromadnou střelou.

1.3 Funkce palné zbraně

Funkce palné zbraně je založena na sofistikovaném vnitřním mechanismu a okamžitém uvolnění chemické energie. Náboj se skládá ze střely, nábojnice, která obsahuje střelný prach, a zápalky, která slouží k mechanické iniciaci chemické reakce. Vnitřní mechanismus zbraně umožňuje umístění náboje do nábojové komory, na kterou přímo navazuje hlaveň. Toto prvotní umístění, použijeme slovo „nabití“, je zpravidla nutné učinit dostatečně silným tahem za závěr nebo za páku závěru a následným volným vypuštěním závěru (nebo páky závěru) do původní polohy. Tímto pohybem závěr „nabere“ náboj ze zásobníku a uzamkne jej v nábojové komoře.

Když je náboj v komoře, přichází ke slovu spoušťový a bicí mechanismus. Spoušťový mechanismus ovládá střelec přes spoušť zbraně, kterou tiskne proti různě silnému odporu. Tento pohyb je přenášen přes spoušťový na propojený bicí mechanismus, jehož účelem je iniciace zápalky na dně náboje. Když střelec dostatečně stiskne spoušť, bicí mechanismus udeří na zápalku – tím dojde k iniciaci chemické směsi v náboji, v milisekundách nastane chemická reakce, „malý

výbuch“ přímo ve zbrani. Všechna tato nahromaděná energie (tlak plynů) udělí střele kinetickou energii, vyvede a nasměruje ji skrz hlaveň ze zbraně. Hlaveň je vyrobena z extrémně odolného materiálu a je drážkovaná, střela tak dostane správnou rotaci a při letu se ideálně otáčí kolem své osy, čímž je zajištěn hladký průnik vzduchem a přesný „let“ střely. Fyzikální tlak plynů ve zbrani je natolik silný, že pohne závěrem zbraně směrem dozadu, stejně, jako když tento závěr natahuje střelec před prvním výstřelem a jímž „prvně“ umísťuje náboj do nábojové komory, a vratná pružina zajistí, že tento závěr se navrací dopředu do své základní polohy. Prázdná nábojnice je ze zbraně vyhozena výhozním okénkem a v závislosti na spoušťovém mechanismu a počtu dalších nábojů v zásobníku se buď celý proces opakuje, nebo je třeba mechanického zásahu střelce či samotného nabití zásobníku.

1.3.1 Samonabíjecí zbraně

Samonabíjecí zbraně (poloautomatické) jsou zbraně, jejichž vnitřní konstrukce a spoušťový mechanismus umožňuje plně využít energii chemické reakce k přípravě dalšího náboje do nábojové komory. Střelec tedy nemusí manipulovat se závěrem, pouze dojde k resetu spouště, kterou je však nutné pro provedení dalšího výstřelu vždy znovu stisknout.

1.3.2 Samočinné zbraně

Samočinné zbraně (často je pro jejich označení užíván termín „plně automatické“, ale obecně také jen „automatické“ nebo „automat“, ačkoliv je toto nepřesné) jsou zbraně, jejichž vnitřní konstrukce a spoušťový mechanismus umožňuje plně využít energii chemické reakce k přípravě náboje do nábojové komory a provedení dalšího výstřelu bez nutnosti manipulace se závěrem, a především bez nutnosti dalšího stisknutí spouště. Střelci tedy postačí spoušť stisknout a pak držet v zadní poloze, v důsledku čehož zbraň samočinně opakuje výše popisovaný proces, dokud jsou k dispozici náboje v zásobníku. Kadence běžných samočinných palných zbraní se pohybuje ve stovkách výstřelů za minutu. Samočinné zbraně jsou obecně považovány za nejnebezpečnější a právo nabývání a držení těchto zbraní civilními osobami bývá zpravidla značně omezováno po celém světě.

1.4 Základní druhy palných zbraní

1.4.1 Pistole

Moderní pistole je krátká ruční palná zbraň složená z několika desítek součástí z moderních slitin a speciálních materiálů. Je to dokonalá zbraň pro osobní obranu jednotlivce. V závislosti na zvolené ráži disponuje držitel standardně 6-20 náboji v jednom zásobníku (+ jedním v nábojové komoře).

Pistoli lze efektivně použít (zasáhnout cíl s pravděpodobností blížící se jistotě) zhruba na vzdálenost 50 metrů. Vše samozřejmě záleží na zkušenostech střelce.

- **Colt M1911 (.45 ACP - 11,43mm, 1911, John Moses Browning, USA)**

Těžko bychom hledali větší legendu mezi pistolemi, která by se zapsala do historie ručních palných zbraní tak výrazně jako Colt M1911. Pistoli zkonstruoval John Moses Browning v roce 1911 a již po svém zavedení jako standardní služební zbraň americké armády se stala díky průlomové konstrukci a jedinečným vlastnostem předlohou, ze které vycházejí zbraňoví konstruktéři dodnes. Pistole střílí výkonnou ráži .45 ACP (11,43mm), je mimořádně přesná a dobře ovladatelná.

- **Pistole ČZ vz. 75 (9x19mm, 1975, Česká zbrojovka, Československo)**

Legendární pistole československé a později české výroby, která je známá po celém světě. Zbraň zkonstruoval v roce 1975 František Koucký, stala se jednou z ikon moderních zbraní a Česká zbrojovka Uherský Brod ji v různých variantách vyrábí dodnes. Pistole se vyrábí v ráži 9mm a je pro svou spolehlivost a vynikající ergonomii velice oblíbená jak u sportovních střelců, tak u ozbrojených složek (její kompaktní verze je standardní služební zbraň příslušníků Policie ČR).¹

- **Glock 17 (9x19mm, 1982, GLOCK Ges.m.b.H, Rakousko)**

Celosvětově známá zbraň. Speciální odlehčený polymerový rám, 20 nábojů v zásobníku, trojnásobná pojistka výstřelu. Konstruktérem je Gaston Glock, majitel stejnojmenné rakouské společnosti. Pistole je extrémně odolná, spolehlivá a bezpečná. Dle mnoha statistik jde o nejpoužívanější pistoli příslušníky ozbrojených složek vůbec, v mnoha státech je standardní služební zbraň. V České republice je

---

¹ PAZDERA, David. CZ 75: příběh české legendy: prvních čtyřicet pět let naší nejslavnější pistole. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 9788024270883.

tato pistole používána Útvarem rychlého nasazení PČR a Zásahovými jednotkami KŘ PČR.²

1.4.2 Samopal

Ruční palná zbraň středních rozměrů, zpravidla samočinná, která používá pistolové náboje. Kompaktnější než útočná puška, s dobrou palebnou silou a kadencí. Vhodná do boje na kratší vzdálenosti, tedy v budovách a v městské zástavbě.

- **HK MP5(9x19mm, 1966, Heckler & Koch GmbH, Německo)**

Samopal pistolové ráže 9mm, vyvinutý v 60. letech německými zbraňovými inženýry ve firmě Heckler & Koch GmbH. V současnosti je tento samopal nejpoužívanějším na světě, především specializovanými policejními útvary. Je to kompaktní, velmi přesná a spolehlivá zbraň s vysokou účinností, hodící se pro zásah na kratší vzdálenosti a do uzavřených prostor. V současnosti se prosazuje také jeho přímý nástupce MP7A1 a MP7A2 ve speciální ráži 4.6x30mm.

- **CZ Scorpion EVO 3 (9x19mm, 2010, Česká zbrojovka, ČR)**

Zbraň české výroby v pistolové ráži 9x19mm. Samopal vyrábí Česká zbrojovka Uherský brod jako přímého následovníka československého samopalu vz. 61 Škorpion. Jedná se o kompaktní, modulární a spolehlivou zbraň, která je zavedena jak v ozbrojených složkách České republiky (Armáda ČR, Policie ČR, Vězeňská služba ČR), tak v těch zahraničních.

1.4.3 Útočná puška

Ruční palná zbraň, samonabíjecí nebo samočinná, užívající vysoce výkonné puškové náboje. Efektivní dostřel se v závislosti na zvolené optice a schopnostech střelce pohybuje až kolem 500 metrů. Standardní zbraň příslušníka každé armády a také zvláštních jednotek policie.

- **AR 15/ M16 / M4 (5,56x45mm, 1958, ArmaLite, USA)**

Jedna z neznámějších útočných pušek světa, založená na designu americké firmy ArmaLite z poloviny 50 let 20. století. Do výroby se dostala především díky odkoupení patentu společností Colt's Manufacturing Company. Různé varianty této pušky používají ozbrojené síly po celém světě. Kromě toho je AR 15 výchozím

---

² CHANT, Christopher. Pěchotní zbraně: více než 250 nejlepších pěchotních zbraní světa. Praha: Naše vojsko, 2005. ISBN 80-206-0781-1

modelem použitým pro konstrukci pušky M4A1, standardní útočné pušky americké armády. Zbraň se vyznačuje skvělou přesností, výkonným nábojem, snadnou ovladatelností a kompaktností. Konstruktorem byl Eugene Stoner.³

- **AK 47 (7,62x39mm, 1949, SSSR)**

Zbraň je ruským ekvivalentem americké AR 15. Patří taktéž k nejznámějším útočným puškám, nechvalně proslula především v různých válečných konfliktech v zemích 3. světa. Puška patří k nejfrekventovanějším artiklům na černém trhu se zbraněmi. Je mimořádně odolná, spolehlivá a účinná, nenáročná na výrobu i údržbu. Její různé varianty a odvozené modely (např.: chorvatská, v licenci vyrobená Zastava) byly použity při teroristických útocích v Paříži.⁴

- **SA 58 (7,62x39mm, 1958, Česká zbrojovka, Československo)**

Vynikající zbraň československé výroby, která se v laických kruzích často zaměňuje za AK 47. Je však třeba zdůraznit, že se jedná o zcela originální koncept a mechanismus zbraně je odlišný. Zbraň je přesná, mimořádně výkonná, zcela spolehlivá, nenáročná na údržbu, kompaktní a skladná. Zbraň zkonstruoval v 50. letech pan Jiří Čermák. Zbraň až donedávna sloužila jako standardní útočná puška Armády ČR.⁵

- **CZ BREN 2 (5.56x45mm, 2015, Česká zbrojovka, ČR)**

Útočná puška, kterou zkonstruovala Česká zbrojovka Uherský Brod a která je od roku 2015 je zaváděna jako standardní služební zbraň Armády ČR. Zbraň byla vyvinuta ve spolupráci s příslušníky českých speciálních jednotek. Je mimořádně spolehlivá, přesná a dobře ovladatelná.

1.4.4 Odstřelovací puška

Odstřelovací puška je zpravidla puška výkonnější ráže se speciální zvětšovací optikou. Tato optika je v závislosti na situaci schopna až 24x násobného zvětšení (přiblížení). Zkušenému střelci umožňuje přesný zásah na 500-1000 metrů, jsou však potvrzeny i ojedinělé zásahy na více jak 2 kilometry.

---

³ CHANT, Christopher. Pěchotní zbraně: více než 250 nejlepších pěchotních zbraní světa. Praha: Naše vojsko, 2005. ISBN 80-206-0781-1.

⁴ CHANT, Christopher. Pěchotní zbraně: více než 250 nejlepších pěchotních zbraní světa. Praha: Naše vojsko, 2005. ISBN 80-206-0781-1.

⁵ FENCL, Jiří. Samopal vz. 58. Praha: NV, 2005. ISBN 80-206-0765-x.

Odstřelovač musí kalkulovat s mnoha proměnnými – zpravidla má na zásah cíle jen jeden pokus. Zohlednit musí sílu větru, klesání střely, pohyb cíle a další. Z hlediska ochrany měkkých cílů a případného zásahu proti útočnickovi je funkce policejního odstřelovače velmi významná.

- **Steyr SSG 69 (7,62 x 51 mm NATO, 1969, Rakouská republika)**

Odstřelovací puška vyrobená rakouskou společností Steyr Mannlicher slouží ve výzbroji již od roku 1969, zpravidla v ráži 7,62 x 51 mm NATO. Velice přesná a spolehlivá zbraň, užívaná rakouskou armádou a mnoha dalšími ozbrojenými složkami po celém světě.

- **Sako TRG (.308 Winchester; .338 Lapua Magnum)**

Odstřelovací puška finského výrobce SAKO, užívaná kromě jiných také Zásahovou jednotkou PČR a Útvarem rychlého nasazení. Puška používá velmi výkonnou ráži .338 Lapua Magnum (8.6×70mm), zkušenému střelci umožňuje precizní zásah i do vzdálenosti na více než jeden kilometr.

- **Barret M82 / XM500 (přímý nástupce) (.50 BMG)**

Těžká a extrémně výkonná zbraň v ráži .50 BMG (12.7×99mm NATO). Zbraň je vyráběna společností Barrett Firearms Manufacturing, sídlící v americkém státě Tennessee. Střela má velkou efektivitu také proti neživé síle, dokáže prorazit lehký pancíř nebo jiné odolné materiály (např.: zdi budov).

1.4.5 Brokovnice

Brokovnice je zvláštní typ palné zbraně, která střílí speciální střelu. Tato střela může být buď jednotná typu „SLUG“ nebo hromadná broková. V závislosti na volbě typu střely se mění i maximální účinný dostřel zbraně. Brokovnice mají zvláštní číslování kalibru, např: 10, 12 a 16, což v tomto pořadí odpovídá 19,69 mm, 18,53mm a 16,84mm. Jedná se o velice výkonné zbraně, používané pro sebeobranu, pro lov a pro služební účely.

- **Benelli M4 Super 90**

Vynikající zbraň italské výroby (společnost Benelli), oblíbená u armády, u policie i u sportovních střelců po celém světě. Vyznačuje se spolehlivostí a přesností.

▪ **Remington 870**

Jedna z nejrozšířenějších brokovnic, vyráběná americkou zbrojovkou Remington Arms již od 50. let 20. století. Lehce ovladatelná a spolehlivá, zpravidla v ráži 12 a se zásobníkem na 7 nábojů.

1.4.6 Zbraňové příslušenství

Existuje celá řada modifikací a doplňků zbraní, které zde uvádím pouze pro základní přehled. Zřejmě nejdůležitějším zbraňovým komponentem je zaměřovač. Dnešní moderní kolimátory a optiky nabízejí mnohonásobné zvětšení a integrované noční vidění.

Tlumiče hluku výstřelu byly většinou omezovány a zpravidla není možné, aby je civilní osoby nabývaly do vlastnictví kvůli jejich možnému zneužití. Tlumič umenšuje hluk a záblesk, způsobovaný při výstřelu v důsledku chemické reakce. Dalším často užívaným komponentem je laser, označující cíl na vzdálenost stovek metrů červenou nebo jinak barevnou „tečkou“, což značně zvyšuje pravděpodobnost zásahu. Samozřejmostí jsou různé modifikace zbraní jako přední úchopová pažbička, nastavitelná pažba, modifikované zásobníky a podobně. Zásobníky jsou nedílnou součástí zbraně. Moderní zásobníky jsou vyráběny z odlehčených materiálů, vyznačují se vysokou odolností, možností rychlého nabíjení, vybití a kontroly stavu nábojů střelcem.

1.5 Střelivo (náboje)

Zásadním kritériem účinnosti dané zbraně je kromě přesnosti a spolehlivosti ranivý účinek střely v cíli. Toto je závislé na několika faktorech, především však na ráži zbraně a konstrukci náboje, především střely (tvar a použitý materiál).

▪ **9×19mm Parabellum (také užívané označení 9mm Luger, „devítka“)**

Jednoznačně nejrozšířenější a nejčastěji používaný pistolový náboj na světě, především díky optimálnímu výkonu střely a vysokých možných kapacit zásobníků. Náboj, stejně jako slavnou stejnojmennou pistoli, sestrojil rakouský konstruktér Georg Johann Luger (1849-1923). V roce 1902 začala náboj i pistoli masově vyrábět německá firma Deutsche Waffen- und Munitionsfabriken Aktiengesellschaft.

- **.45 ACP, také .45 Auto (Automatic Colt Pistol, „pětačtyřicítka“)**

Jeden z nejznámějších a nejsilnějších nábojů o rozměrech 11.43×23mm, uvedený na trh v roce 1904. Konstruktérem je legendární John Moses Browning (1855 – 1926), vynálezce mnoha světově úspěšných zbraní i střeliva. Střela obecně nabízí vysoký zastavovací účinek v cíli se zachováním značné přesnosti, nicméně je samozřejmě nutné počítat s nižší možnou kapacitou zásobníku.

- **5,56mm (223. Remington)**

Jeden z celosvětově nejrozšířenějších puškových nábojů, na který je komorována většina moderních dlouhých zbraní. Jedná se o střelivo s dobrým výkonem, kterého zároveň jednotlivec unese dostatečné množství pro plnění vojenských (ale i policejních) úkolů. Toto střelivo používá např.: slavná AR 15 nebo CZ BREN 2.

- **7,62mm**

Velmi výkonný puškový náboj, který taktéž patří k nejvíce užívaným po celém světě. Používá jej např.: legendární útočná puška AK 47 nebo český SA 58.

1.6 Termální balistika

Vědní obor, zabývající se zabývající pohybem a účinkem střely, se nazývá balistika. Podobor balistiky, který se zabývá chováním střely v cíli a ranivým účinkem, se nazývá termální nebo také ranivá balistika.⁶

1.6.1 Poškození a penetrace

Střely, jež jsou konstruovány ke způsobení co možná nejvyššího poškození v cíli, tedy střely s potencionálně nejvyšším ranivým účinkem, jsou obecně pro civilní trh (s některými výjimkami, například myslivectví) zcela zakázané. Tyto střely po proniknutí do tkáně svou konstrukcí maximálně zvětší odpor při průniku, čímž dojde k zastavení střele v tkáni a jejímu dalšímu pohybu a deformaci. To má obvykle za následek mnohem závažnější poranění, neboť dochází ke koncentraci energie do místa průniku (střelného kanálu) a střela obvykle již nevyjde z tkáně ven.⁷

---

⁶ KNEUBUEHL, Beat P. Balistika: střely, přesnost střelby, účinek. Praha: Naše vojsko, 2004. ISBN 80-206-0749-8. S. 53.

⁷ Tamtéž, S. 189.

Střely, jejichž konstrukce má zajistit především vysokou průraznost – penetraci – cíle, lépe pronikají odolným materiálem jako je například dřevo, kov, stavební materiál a nebo také balistická ochrana (neprůstřelná vesta).

Obecně při deformaci tkáně neplatí, že čím větší ráže, tím větší poškození. Naopak, střely větších ráží s vyšší mírou penetračního účinku mají tendenci pouze proletět tkání a vystoupit opět ven, čímž zanechají „čistý“ střelný kanál a zpravidla mnohem méně deformovanou tkáň. Střely menších ráží mají tendenci spíše v tkáni zůstat a působit závažnější poškození.

Pro ozbrojené složky (především policii) je volba správné střely stěžejní, neboť například při situaci, kdy se v místě zásahu nachází mnoho civilních a nezúčastněných osob, je zásadní předcházet jejich zranění a zároveň nutné co nejrychleji a nejefektivněji zneškodnit útočníka. Pro tyto situace je vhodná právě speciální úprava střely. Takováto střela při zásahu „zůstane“ pouze v zamýšleném cíli a tímto nepronikne, což vede v důsledku zmiňovaného zvýšeného ranivého účinku k rychlé eliminaci útočníka a ochraně ostatních osob před nechtěným zásahem. Vzhledem k tomu, že útočníci nemají zpravidla přístup ke specializované balistické ochraně (a tato ochrana je těžká a samozřejmě přitahuje mnoho pozornosti), využívá Policie spíše právě střely s vyšším ranivým účinkem v cíli.

1.6.2 Střelná poranění

Poranění způsobené střelnou zbraní má závažné následky. Pokud dojde k zásahu hlavy s poškozením mozku, je pravděpodobnost úmrtí více než 90 %. Statistika úmrtí na střelná poranění vyznívá nejhůře pro Spojené státy americké, naopak Česká republika patří k nejbezpečnějším zemím na světě (a to nejen z tohoto hlediska).⁸

„Za nejdůležitější z hlediska ranivého účinku střely považujeme koncepci dopadové energie pronikajícího projektilu. Je to kinetická energie, která je buď zcela (zástřel), nebo zčásti předána cílové tkáni a lze ji vyjádřit vzorcem $E = \frac{1}{2}mv^2$. Z tohoto vztahu vyplývá, že energie je závislá (lineárně) na hmotnosti střely, ale ještě daleko více (exponenciálně) na rychlosti.“⁹

⁸ M. Májovský 1; M. Häckel 2; N. Svoboda 1; V. Masopust 1; Z. Šňupárek 3; D. Netuka 1; V. Beneš 1, *Cesk Slov Neurol N* 2019; 82(6): 600-612

⁹ M. Májovský 1; M. Häckel 2; N. Svoboda 1; V. Masopust 1; Z. Šňupárek 3; D. Netuka 1; V. Beneš 1, *Cesk Slov Neurol N* 2019; 82(6): 600-612

Vedle poranění hlavy a mozku se dále v hrudní a břišní dutině nachází nejvíce životně důležitých orgánů a cév (tepen). Při zásahu do těchto oblastí je tedy velmi vysoká pravděpodobnost fatálního ranivého efektu – střela může způsobit deformaci nebo roztržení jednotlivých orgánů, poranění nervů a vykrvácení.

Kromě traumat orgánů jako jsou srdce, plíce, cévy jako útrobní tepna, horní a dolní okružní tepna, dále kyčelní a stehenní tepna v případě zásahu život ohrožujícími zraněními, kdy je třeba okamžitá lékařská pomoc. Smrtelné následky má také šokový stav, který může nastat po jakémkoliv poranění.

Předlékařská první pomoc je v případě střelného zranění obtížná a omezuje se na základní první pomoc podobnou v případě jakéhokoliv jiného zranění. Zásadní je vždy co nejdříve dostat postiženého do odborné péče zdravotníků. Předtím, než je možné poskytnout zraněnému lékařskou pomoc, je třeba především zjistit životní funkce a prohlédnout postřeleného – zjistit případné průstřely na těle. Pokud zraněný nedýchá, okamžitě zahájíme KPM. Je třeba zastavit krvácení – zaškrtit končetinu, případně zacpat ránu čímkoliv, co je po ruce. Do příjezdu lékaře je třeba také zajistit protišoková opatření, tedy pokusit se umístit zraněného do stabilizované polohy, zajistit tepelný komfort, mluvit na zraněného.

1.6.3 Ochrana proti střelnému poranění

Ozbrojené složky (armáda, policie) využívají z výše popisovaných důvodů speciální balistické komplety, které poskytují ochranu nejvíce exponovaných míst na lidském těle. Balistická ochrana se obvykle skládá z vesty ze speciálního materiálu a vložných balistických plátů. Dnešní balistická ochrana standardně odolá i několika jednotkám zásahů z útočné pušky jako je AR 15 (5,56x45mm) nebo AK 47/AK 74 (7,62x39mm resp. 5,45x39mm), více však vzhledem k obrovské kinetické energii střely nelze garantovat. Schopnost zabránit průniku těchto prvotních střel bývá však ve většině případů hranicí mezi životem a smrtí.

1.7 Mezinárodní terorismus a měkké cíle

Problém mezinárodního terorismu Evropa stojí v současné době v popředí zájmu nábožensky motivovaného terorismu, nezanedbatelné jsou také zjištění pozorování tajných služeb, ze kterých vyplývá stoupající aktivita radikalizovaných jedinců a hnutí motivovaných ultralevicovými a ultrapravicovými myšlenkami.

Teroristický útok spáchaný se střelnou zbraní je zažitou představou, nicméně existuje mnoho dalších prostředků, které se svou účinností palným

zbraním vyrovnají, nebo je dokonce i předčí. Může to být například automobil, především nákladní, různé pracovní nástroje nebo i obyčejný kuchyňský nůž. Všechny tyto předměty – zbraně – jsou dostupné téměř každému, nepodléhají zvláštní evidenci a lze je opatřit po splnění základních požadavků, případně mohou být užívány nelegálně či ukradeny. Jejich použitím lze způsobit stejně závažná, ne-li závažnější zranění než střelnými zbraněmi, některé lze dobře skrýt a na rozdíl od střelných zbraní nevyžadují pro svou efektivitu ani zvýšené schopnosti manipulace či jiné znalosti útočnicka. Rovněž výroba výbušniny, nástražného zařízení či jedu je možná i v domácích podmínkách z dostupných materiálů a surovin.

Tragické teroristické útoky, při kterých útočník nebyl ozbrojen palnou zbraní, si jen v Evropě vyžádaly již stovky životů. Lze zmínit:

- Teroristický útok v Nice ze dne 14. 07. 2016, při kterém do davu lidí, oslavujících státní svátek na promenádě, najel útočník nákladním vozem. Na následky útoku zemřelo 87 lidí a více než 400 jich bylo zraněno;¹⁰

- Teroristický útok na vánoční trhy v Berlíně dne 19. 12. 2016, při kterém útočník vjel plně naloženým kamionem do davu lidí. Zahynulo 12 osob a desítky dalších byly vážně zraněny;¹¹

- Teroristický útok v Londýně ze dne 22. 03. 2017, kdy útočník najel osobním automobilem do skupiny lidí na Westminster Bridge a posléze pobodal několik lidí.¹²

Obecně je podstatou teroristického útoku snaha o co největší společenský dopad, tedy vyvolání šoku, hrůzy, způsobení co největšího počtu zranění / úmrtí, a poškození majetku. Proveditelnost celého útoku je tedy závislá na výběru takového

---

¹⁰ European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016. European Police Office (Europol) [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2017>;

K odpovědnosti za masakr v Nice se přihlásil Islámský stát. ČT24 [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1848034-k-odpovednosti-za-masakr-v-nice-se-prihlasil-islamsky-stat>

¹¹ Was wir über den möglichen Täter und den Vorfall in Mailand wissen. Süddeutsche Zeitung [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/anschlag-auf-berliner-weihnachtsmarkt-was-wir-ueber-den-moeglichen-taeter-und-den-vorfall-in-mailand-wissen-1.3302499>;

Untersuchungsausschuss. Deutscher Bundestag [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.bundestag.de/ausschuesse/untersuchungsausschuesse/1untersuchungsausschuss>

¹² Westminster attack: Everything we know so far about the events in London. Telegraph [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/news/2017/03/22/westminster-terror-attack-everything-know-far/>

cíle, který umožňuje dosažení výše uvedeného – tedy takového, který není vůbec nebo jen minimálně chráněn a kde se koncentruje vysoké množství potencionálních obětí. Cíle, které odpovídají tomuto popisu, jsou označovány jako „měkké“. Měkké cíle jsou „objekty, prostory nebo akce, charakterizované častou přítomností většího počtu osob a současně, absencí či nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům“¹³, tedy nákupní centra, nádraží, nemocnice, školy, kulturní akce, frekventované dopravní uzly apod. Zpravidla se v těchto místech vždy pohybuje značné množství osob a nejsou nijak zvlášť chráněna – umožňují volný přístup a případné pronesení zbraně, jsou ideálním terčem útoku. Bohužel, tzv. měkkých cílů existuje v rámci dnešního globalizovaného světa tolik, že je spolehlivá ochrana každého z nich v podstatě vyloučena.

I přes současné technologické vymoženosti a maximální snahu bezpečnostních složek je někdy včasné odhalení potencionálního pachatele obtížné. Typicky například zradikalizovaného pachatele se záměrem spáchat teroristický čin, který není součástí žádné teroristické sítě, nepoužívá komunikační nástroje a žije léta v podstatě běžný život (často přímo v konkrétní zemi EU), je velmi těžké jakýmkoliv způsobem odhalit.¹⁴ Daná rizika si vlády po celém světě uvědomují, zvlášť v posledních letech, během kterých došlo k jednomu z nejhorších teroristických útoků v dějinách Evropy. Například ministerstvo vnitra v České republice zpracovává a provádí tzv. koncepci ochrany měkkých cílů za účelem „prevence teroristických útoků a jiných závažných násilných činů na místech s vysokou koncentrací obyvatelstva a nízkou úrovní zabezpečení.“¹⁵

Ve většině případů je tedy důležitá jistá prevence, nicméně ještě důležitější je následná schopnost reakce ozbrojených složek, která musí být rychlá a precizní. Nezanedbatelnou roli můžou při zneškodnění pachatele útoku sehrát i legální držitelé zbrojního oprávnění, kteří se zrovna nacházejí na místě.

Pro úplnost je třeba v této souvislosti doplnit pojem „kritická infrastruktura“. Kritická infrastruktura označuje především prvky, které jejichž fungování je

---

¹³Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilu-pro-2017-2020-pdf.aspx>

¹⁴Internationaler Terrorismus. Bundesnachrichtendienst [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: https://www.bnd.bund.de/DE/Die_Themen/Internationaler_Terrorismus/internationaler_terrorismus_node.html

¹⁵ Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilu-pro-2017-2020-pdf.aspx>

zásadní pro ekonomickou funkci státu, bezpečnost a ochranu zdraví obyvatel, tedy staveb, zařízení a podobně.¹⁶ Ačkoliv spolu oba pojmy úzce souvisí, ochrana prvků kritické infrastruktury spočívá v ochraně určitých zařízení (které nepřímo ovlivňují život a zdraví osob), zatímco ochrana měkkých cílů se zabývá přímou ochranou života a zdraví osob. Typicky se jedná o elektrárny, vodárny, energetické sítě a podobně.

---

¹⁶ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) a nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury, ve znění nařízení vlády č. 315/2014 Sb

2 VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY NABÝVÁNÍ A DRŽENÍ PALNÝCH ZBRANÍ NA ÚZEMÍ EVROPSKÉ UNIE

Vzhledem k tomu, jak se Evropská unie postupně vyvíjela, není historie právní regulace palných zbraní na jejím území nijak dlouhá. Je třeba si uvědomit, jaká politická situace v konkrétních letech panovala. Poválečná léta se nesla ve znamení mocenských bojů v Evropě, kdy mnoho evropských států zachvátil Sovětský svaz. V komunistických, resp. socialistických režimech bylo samozřejmě jakékoliv vlastnictví palných zbraní obyvateli zcela nepřipustné. V prvních 6 zakládajících státech EU (tehdy Evropského společenství uhlí a oceli) pak toto nebylo tématem, kde by byla vůle k nějaké výraznější regulaci i vzhledem k míře evropské integrace – politika se soustředila na prosazování myšlenky volného obchodu a cílila na podporu hospodářského růstu celého uskupení. Po přistoupení několika dalších států v 70. a 80. letech 20. století se situace v tomto ohledu nijak zásadně nezměnila.

Politický zvrat v roce 1989 a zásadní změna uspořádání otevřela myšlenku rozšiřování Evropské unie a výrazný rozvoj evropské integrace. V Evropě se začínají navazovat „sousedské vztahy“, přibývají další členové, přičemž začínají probíhat přístupová vyjednávání rovněž se státy, které se nedávno osvobodily z komunistické nadvlády.¹⁷

2.1 Směrnice Rady 91/477/EHS

Za první skutečně evropský právní předpis v oblasti palných zbraní lze považovat směrnici Rady 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 o kontrole a nabývání držení zbraní.¹⁸ Této směrnici předcházelo přijetí některých dalších předpisů. Dne 28. a 29. června 1985 byla Evropskou radou schválena tzv. Bílá kniha o dotvoření vnitřního trhu, která „otevřela cestu ke komunitární právní úpravě kontroly nabývání a držení zbraní“ a která se v Evropském právu řadí mezi takzvané soft law.¹⁹ Tyto předpisy zpravidla nelze vynucovat, mají pouze nezávazný,

¹⁷ Historie Evropské unie. EUROPA.EU [online]. [cit. 2021-8-28]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/history_cs

¹⁸ Úřední věstník L 256, 13. 9. 1991, s. 0051-0058

¹⁹ FOREJTOVÁ, Monika. Právní stát ve světle evropských hodnot a ústavních garancí demokracie v mezinárodní perspektivě. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2018. ISBN 978-80-261-0859-7., S. 170.

doporučující charakter. Mohou však sjednocovat a koordinovat postup členských států v určitých oblastech a mohou sloužit jako jisté vodítko k výkladu smyslu právních norem závazných i k legitimním úvahám, kam se legislativní snahy unijního zákonodárce budou ubírat.²⁰

Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství stanovila vytvoření vnitřního trhu nejpozději do 31. prosince 1992, bylo tedy evidentní, že návrh nové směrnice musí být projednán a schválen nejpozději do tohoto data. Směrnice Rady 91/477/EHS byla včas schválena a skutečně první celounijní úprava nabývání a držení palných zbraní nabyla tímto účinnosti dne 17. října 1991. „*Společný evropský právní režim kontroly nabývání a držení zbraní byl tak na úrovni EHS, později EU, zaveden v důsledku posilování jednotného trhu, konkrétně pak v důsledku zrušení kontrol na hranicích uvnitř Společenství.*“²¹

Samotná Směrnice Rady 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní²² obsahuje odůvodnění nutnosti zbraňové regulace především s ohledem na záměr vytvoření vnitřního trhu. Dále odůvodnění odkazuje na zmiňovanou Bílou knihu – Dotvoření vnitřního trhu, v níž Komise mimo jiné uvádí, že zrušení kontrol bezpečnosti přepravovaných předmětů a osob mimo jiné předpokládá sblížení právních předpisů o zbraních. V odůvodnění se konstatuje, že pro úplné zrušení kontrol, včetně všech formalizovaných policejních a celních postupů, je nezbytná vzájemná důvěra mezi členskými státy. Je nutné zajistit bezpečnost a ochrany občanů v rámci zavedení volného pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu. Těchto cílů má být dosaženo zavedením vhodné kategorizace palných zbraní, podmínek jejich nabývání civilními osobami, kde nejúčinnější palné zbraně mají být zakázány či podléhat zvláštnímu povolení.

Směrnice Rady 91/477/EHS zavedla obecná pravidla, určitý rámec právní regulace nabývání a držení palných zbraní na území EU bez podrobností či podstatných zásahů do úprav jednotlivých členských států. Především jsou stanoveny základní definice jednotlivých pojmů, kategorizace zbraní, základní podmínky pro získání zbrojního oprávnění, způsob označování palných zbraní a

---

²⁰ SVOBODA, Pavel. Úvod do evropského práva. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-752-1., S. 131.

²¹ FOREJTOVÁ, Monika. Právní stát ve světle evropských hodnot a ústavních garancí demokracie v mezinárodní perspektivě. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2018. ISBN 978-80-261-0859-7., S. 170.

²² Směrnice Rady ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (91/477/EHS) (Úřední věstník L 256, 13/09/1991 S. 0051 – 0058)

podmínky přepravy zbraní. Rovněž je obsažena prvotní úprava Evropského zbrojního průkazu, jehož myšlenkou je usnadnit cestování s palnými zbraněmi pro civilní držitele v Evropské unii, především pro sportovní střelce. Obecně ve směrnici nejsou obsažena zásadnější omezení a lze konstatovat, že směrnice splňuje své charakteristické rysy tolik typické pro tento právní akt práva EU a že skutečně naplňuje svůj účel bez toho, aby výrazněji zasahovala do vnitrostátních předpisů týkajících se práva nabývání a držení palných zbraní.

2.2 Směrnice Rady 2008/51/ES

Směrnice 91/477 byla dále změněna Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008 mimo jiného za účelem implementace Protokolu Organizace spojených národů o nedovolené výrobě a distribuci palných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva, který byl součástí již podepsané Úmluvy Organizace spojených národů o boji proti mezinárodnímu organizovanému zločinu.²³ Úpravy se týkají identifikovaných problémů – opětovné uschopňování již jednou zneškodněných zbraní ke střelbě, nedovolená výroba palných zbraní, jejich nedovolené přeměny a nejednotnost v označování. Důraz je kladen na obecný požadavek zavedení elektronických evidenčních systémů, unikátní označování každé palné zbraně a důslednou registraci všech jejich převodů.²⁴ Provedené úpravy opět nedosahují takové intenzity, aby výraznějším způsobem na unijní úrovni omezovaly právo nabývat a držet palné zbraně. Komisi byla v této směrnici zároveň uložena povinnost předložit Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie zprávu o výsledcích aplikace této směrnice a případně navrhnout odpovídající změny.²⁵

Dne 21. října 2013 přijala Komise na základě výše zmiňované povinnosti sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 21. října 2013 s názvem „Střelné zbraně a vnitřní bezpečnost EU: ochrana občanů a zamezení nedovoleného obchodu.“ Evropská Komise ve Sdělení považuje současnou zbraňovou regulaci za nedostatečnou a odkazuje na některé činy spáchané se zbraní mentálně narušenými jedinci. Dále argumentuje počtem sebevražd palnou zbraní. Od roku 2000 do roku

---

²³ Zmiňovanou Úmluvu OSN podepsala Komise jménem Evropského společenství dne 16. ledna 2002 v souladu s rozhodnutím Rady 2001/748/ES ze dne 16. října 2001.

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (OJ L 179, 8.7.2008, p. 5–11), Článek 1, Článek 4

²⁵ Nejzazší datum pro splnění této povinnosti byl stanoven na den 28. července 2015 (Článek 17 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (OJ L 179, 8.7.2008, p. 5–11))

2010 dle zmiňovaných statistik přišlo v důsledku střelného zranění o život 10.000 lidí. Statistika za toto období uvádí 0.24 vražd a 0.9 sebevražd střelnou zbraní na 100 000 obyvatel v celé EU.²⁶ Komise považuje další regulaci za nutnou, zmiňuje při tom i údajnou potřebu ochrany obchodu se zbraněmi, který je podstatnou součástí ekonomiky EU.²⁷

2.3 Normy práva mezinárodního

Vedle práva jednotlivých států a práva Evropské unie se otázkou regulace palných zbraní jako stěžejním tématem boje proti terorismu zabývá také právo mezinárodní. V praxi poté dochází k potřebě veškerou právní úpravu harmonizovat tak, aby byla ustanovení jednotlivých právních aktů v souladu, nebo přinejmenším, aby si neodporovala.

Za zásadní rozdíl mezi mezinárodním právem a právem Evropské unie je v odborných kruzích považován především princip přednosti. Další odlišností je princip přímé vynutitelnosti Evropského práva vůči státu i jednotlivci, což přímo implikuje fakt, že Evropské právo zavazuje nejen státy, ale i jednotlivce. Článek 21 SEU jako jednu ze zásad zmiňuje dodržování mezinárodního práva, nejedná se však o automatický předpoklad aplikace všech jeho norem. Obecně platná zásada mezinárodního práva tolik typická i pro právní řády členských států (a cizích zemí) a známé z teorie práva je například zásada, že smlouvy mají být dodržovány (*pacta sunt servanda*).

Stěžejním dokumentem mezinárodního práva je zmiňovaná Úmluva Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, přijaté Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 15. listopadu 2000. Kromě Protokolu o předcházení potlačování a trestání obchodování s lidmi, Protokolu proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky je nedílnou součástí výše zmiňované Úmluvy Protokol proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí a dílů a střeliva a proti obchodování s nimi, který je z přijatých předpisů v rámci Úmluvy z hlediska regulace střelných zbraní nejzásadnější. K ratifikaci protokolu došlo zvláště jednotlivými státy a zvláště Evropskou unií, Komise Protokol podepsala 16. 1. 2002 na základě rozhodnutí

---

²⁶ SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU Střelné zbraně a vnitřní bezpečnost EU: ochrana občanů a zamezení nedovoleného obchodu /* COM/2013/0716 final */, S. 3.

²⁷ Tamtéž, S. 3.

Rady 2001/748/ES ze dne 16. října 2001. V platnost pak předmětný Protokol vstoupil 3. července 2005. Komise poté provedla článek 10 Protokolu nařízením č. 258/2012 (ze dne 14. března 2012) Evropského parlamentu a Rady (EU), čímž došlo k zavedení dalších opatření, regulujících vývoz střelných zbraní z celního území Unie do třetích zemí. Toto nařízení je přímo aplikovatelné a bezprostředně závazné.

Vzhledem k důležitosti boje proti mezinárodnímu zločinu pochopitelně dále existuje mnoho dalších právních aktů mezinárodního práva veřejného, které obsahují právní úpravu nabývání, držení, výroby a obchodu s palnými zbraněmi, například na úrovni Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE).

3 SMĚRNICE 2017/853 („ZBRAŇOVÁ SMĚRNICE“)

3.1 Zbraňová směrnice – pozadí

Po přijetí obecného právního rámce v podobě směrnice v roce 1991 nestálo téma nabývání a držení palných zbraní v popředí evropské politiky. Kromě drobnější revize zmiňované směrnice v roce 2008 byla zbraňová regulace záležitostí veskrze okrajovou, což lze pravděpodobně přičítat více faktorům. Jednak Evropská unie v tomto časovém období získávala svou podobu zásadními úpravami primárního práva (Amsterdamská, Niceská a především Lisabonská smlouva), které řešily klíčové integrační a institucionální otázky, a jednak probíhala od roku 2007 (resp. 2008) celosvětová finanční krize, která si rovněž vyžádala značnou pozornost a úsilí nejen EU. Za další faktor může být považována skutečnost, že se v těchto letech Evropské unii terorismus většího rozsahu (a páchaný střelnými zbraněmi) vyhýbal. Téma se postupně dostává do popředí politického zájmu až s určitým odezníváním hospodářské krize, tedy v letech, kdy se ekonomika opět dostává do fáze konjunktury a primární právo EU má po podpisu posledních smluv určitou ustálenější podobu.

V roce 2014 prezentuje Cecilia Malmström, dlouholetá poslankyně švédského a evropského parlamentu, v té době komisařka pro vnitřní záležitosti, studii týkající se palných zbraní („Action Plan on Firearms“) a prosazování politiky omezování zbraní v Evropské unii se dostává do popředí. Fabio Marini, Coordinator of the Anti-Firearms Trafficking Task Force podporuje tyto úvahy, k tragickým teroristickým útokům v Paříži má přitom teprve dojít.²⁸

Jako základní argumentační prostředky tohoto proudu evropské zbraňové politiky jsou používány především čísla a statistiky, často však těžko ověřitelné nebo nepřesné. Žádná z dostupných studií nepřináší přesvědčivé závěry o tom, že by omezení práva nabývání a držení střelných zbraní mělo příznivé dopady v oblasti prevence trestné činnosti (terorismu). Jediné, co lze z některých statistik vyvodit, je skutečnost, že v zemích, kde byla přijata přísná zbraňová regulace, klesl počet sebevražd střelnou zbraní, kdy však celkový počet sebevražd obecně zůstal téměř stejný.

---

²⁸ EU: Trafficking in firearms [online]. European Union [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/trafficking-in-firearms_en

Samotné legislativní snahy o úpravu regulace nabývání a držení zbraní pak byly výrazně urychleny po teroristických útocích, ke kterým došlo v roce 2015 ve Francii.

První útok ze 7. ledna 2015 na redakci satirického časopisu Charlie Hebdo byl doslova šokem. Především záběr útočnicka, který popravuje na zemi ležícího, zraněného francouzského policistu, obletěl celý svět. O život přišlo 12 novinářů a 3 policisté, včetně brutálně zavražděné neozbrojené policistky. Druhý den při útoku na košer obchod ve Vincennes zemřeli další 4 lidé. Tyto zavrženíhodné činy otřásly celou společností. Následným vyšetřováním je zjištěno, že teroristé k útoku použili útočné pušky Zastava M70, které propašovali ze třetích zemí mimo Evropskou unii a nedostatečně znehodnocenou pušku SA 58, která byla mechanickou úpravou opět uschopněna ke střelbě a kterou dle dostupných informací měli získat na Slovensku.²⁹

V únoru roku 2015 dochází k útoku v dánské Kodani. Dva lidé byli zavražděni, pět policistů zraněno a útočník zastřelen.³⁰

28. dubna téhož roku je Komisí v reakci na útoky přijat Evropský program pro bezpečnost, jehož cílem společná koordinace účinné reakce EU na terorismus a bezpečnostní hrozby v Evropské unii v období 2015–2020. Výsledkem má být co možná nejvíce bezpečný vnitřní prostor Unie, kde jsou zároveň respektována základní lidská práva.³¹

---

²⁹ Illicit Trafficking in Firearms, their Parts, Components and Ammunition to, from and across the European Union. United Nations [online]. UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME, 2020 [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/firearms-protocol/2020/UNODC-EU-Report-A8_FINAL.pdf; Weapons linked to Paris attacks made in Serbia. DW.COM [online]. [cit. 2021-10-25]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/weapons-linked-to-paris-attacks-made-in-serbia/a-18912675>;

European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016. European Police Office (Europol) [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2016>

³⁰ Střelba v Kodani: Rozvědka varovaly před útočníkem vězeňské úřady. ČT24 [online]. Česká televize, 2015 [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1503918-strelba-v-kodani-rozvedku-varovaly-pred-utocnikem-vezenske-urady>

³¹ SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Evropský program pro bezpečnost /* COM/2015/0185 final */

Je třeba dále podotknout, že v této době již Evropská unie naplno čelí uprchlické krizi jakožto závažnému problému, který nemá v historii moderní evropské společnosti obdoby. Veškerá pozornost se tedy upíná ke kontrole a zastavení statisíců nelegálních migrantů, kteří směřují na Starý kontinent.³² Ve Velké Británii je pak před blížícími parlamentními volbami oznámeno, že v případě výhry konzervativců (Davida Camerona) bude vyhlášeno referendum o setrvání v Evropské unii.³³

Další teroristický čin spáchal útočník dne 21. srpna 2015 ve vysokorychlostním vlaku Thalys, jedoucím z Amsterdamu do Paříže. Útočník začal během jízdy střílet do cestujících. Neuvěřitelnou náhodou ve vlaku zrovna cestovali dva příslušníci americké armády v civilu, kteří teroristu hrdinsky zneškodnili.³⁴ Celá událost se díky nim obešla bez ztrát na životech, pouze několik cestujících utrpělo zranění. Dle vyšetřování byla zbraň opět propašována ze země mimo Evropskou unii.³⁵

V noci ze 13. na 14. listopadu téhož roku však došlo k dalším útokům opět ve francouzské Paříži. U fotbalového stadionu Stade de France se odpálili sebevražední atentátníci poté, co u nich výbušniny při kontrole odhalila bezpečnostní služba, čímž pravděpodobně zabránila ještě většímu masakru, který by nastal, kdyby útočníci pronikli na stadion. Další útok proběhl v koncertním sále Bataclan v centru města a v několika kavárnách přímo v ulicích Paříže, kde teroristé zahájili střelbu z ručních palných zbraní. Zavražděno tehdy bylo nejméně 130 civilistů, násobně více zraněno. K útoku teroristé použili zbraně na bázi pušky AK

---

³² 2015: The year of Europe's refugee crisis. UHNCR [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/news/stories/2015/12/56ec1ebde/2015-year-europes-refugee-crisis.html>; Refugee Crisis: European Commission takes decisive action. European Commission [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_15_5596

³³ Legislation: European Union Referendum Act 2015 [online]. UK [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/36/contents>

³⁴ France train attack: Americans overpower gunman on Paris express. The Guardian [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2015/aug/21/amsterdam-paris-train-gunman-france>

³⁵ Illicit Trafficking in Firearms, their Parts, Components and Ammunition to, from and across the European Union. United Nations [online]. UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME, 2020 [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/firearms-protocol/2020/UNODC-EU-Report-A8_FINAL.pdf; European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016. European Police Office (Europol) [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2016>

47 (Kalašnikov), které byly dle výsledků vyšetřování propašovány ze zemí mimo Evropskou unii.³⁶

Je nutné vyzdvihnout a ocenit práci všech záchranných složek. Elitní zásahové jednotky francouzské policie a četnictva pohotovou reakcí zneškodnily útočníky a zabránily tak v pokračování vraždění jak při útocích na redakci satirického časopisu Charlie Hebdo, tak při podzimních útocích v Paříži. Precizním zásahem také zachránili desítky rukojmích z klubu Bataclan, stejně tak rukojmí z kosher obchodu. Dále francouzská i belgická policie následně vypátrala a zneškodnila nebo zadržela také další pachatele a samotné strůjce útoku. Záchranáři a další osoby svým nasazením a intenzivní lékařskou pomocí zabránili dalším ztrátám na životech.

Zatímco Francie a s ní celé Evropská Unie a její spojenci truchlí, ozývají se hlasitá volání politiků napříč členskými státy požadující promptní, a především důraznou reakci. Komise tak činí kroky k výraznému urychlení záměrů představených v bezpečnostním plánu v dubnu téhož roku. Dne 18. listopadu 2015 je předložen současně se sdělením hodnocením REFIT první legislativní návrh, který obsahuje změny dosavadní směrnice. Předseda, v jejíž čele je Jean Claude Juncker³⁷, k tomuto uvádí následující prohlášení:

„Nedávné teroristické útoky na občany Evropy a jejich hodnoty byly koordinovány přes hranice, což ukazuje, že musíme těmto hrozbám čelit společně. Dnešní návrh, který společně připravily komisařky Elżbieta Bienkowska a Dimitris Avramopoulos, nám pomůže vypořádat se s hrozbou, že se zbraně dostanou do rukou teroristů. Navrhujeme přísnější kontroly prodeje a registrace střelných zbraní a přísnější pravidla pro nevrtané znehodnocování zbraní. V blízké budoucnosti rovněž předložíme Akční plán pro boj proti nelegálnímu obchodování

---

³⁶ Illicit Trafficking in Firearms, their Parts, Components and Ammunition to, from and across the European Union. United Nations [online]. UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME, 2020 [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/firearms-protocol/2020/UNODC-EU-Report-A8_FINAL.pdf;

Tracing the path of four terrorists sent to Europe by the Islamic State. Washington Post [online]. [cit. 2021-10-25]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/world/national-security/how-europes-migrant-crisis-became-an-opportunity-for-isis/2016/04/21/ec8a7231-062d-4185-bb27-cc7295d35415_story.html; European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016. European Police Office (Europol) [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2016>

³⁷ Juncker Commission. European Commission [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/archives/juncker-commission/>

*se zbraněmi. Organizovaní zločinci, kteří vstupují na území Evropské unie a zde obchodují s vojenskými zbraněmi, nemohou být a nebudou tolerováni.*³⁸

Během legislativního procesu, v době, kdy se Unie vzpamatovává z tragických a náročných událostí roku 2015, dochází k útokům dalším, které jsou svým provedením, motivem i pachateli obdobné. 22. března roku 2016 došlo k teroristickým útokům v Bruselu, kdy se na bruselském mezinárodním letišti Zaventem a ve stanici bruselského metra Maelbeek odpálili celkem tři sebevražední atentátníci. Na následky výbuchů zemřelo 35 lidí a 340 bylo zraněno. Dle vyšetřování byly útoky provedeny jako reakce na zadržení strůjce pařížských teroristických útoků v rámci stejné teroristické sítě.³⁹

O několik měsíců později dochází k teroristickému útoku v Nice, v Berlíně a ve Velké Británii, které si vyžádaly stovky mrtvých a zraněných, při nichž však útočníci nebyli ozbrojeni palnými zbraněmi. Útoky byly vedeny nákladními vozidly a noži.

Ve všech shora uvedených případech, při kterých teroristé použili při útoku palné zbraně, byly tyto zbraně získány nelegálně. Vyšetřování jednoznačně prokázalo, že tyto palné zbraně byly na území Evropské unie propašovány ze zemí Balkánu a pouze v jednom případě byla použita zbraň, která byla nelegálně získána na území EU jako znehodnocená a poté znovu uschopněna ke střelbě. Teroristé útočili celosvětově velmi rozšířenými útočnými puškami AK-47 a jejich klony, které jsou konstruovány a vyráběny na bázi této pušky, konkrétně zbraněmi od srbského výrobce Zastava Arms.⁴⁰

3.2 Proces přijímání zbraňové směrnice

Jak bylo uvedeno výše, návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní, byl Radě předložen spolu s uveřejněním hodnotící zprávy Hodnocení REFIT směrnice

---

³⁸ Tisková zpráva Komise IP-15-6110. European Union [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_15_6110 (volný překlad autora)

³⁹ Útoky v Bruselu. ČT24 [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/tema/377005-utoky-v-bruselu>

⁴⁰ Illicit Trafficking in Firearms, their Parts, Components and Ammunition to, from and across the European Union. United Nations [online]. UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME, 2020 [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/firearms-protocol/2020/UNODC-EU-Report-A8_FINAL.pdf; European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016. European Police Office (Europol) [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2016>

Rady 91/477 ve znění směrnice 2008/51“ [COM(2015) 751 final] dne 18. listopadu 2015., s primárním odůvodněním, že „některé aspekty [směrnice 91/477] je třeba přiměřeným způsobem dále zlepšit s cílem zamezit zneužívání palných zbraní pro trestnou činnost a s ohledem na nedávné teroristické činy.“⁴¹

Dne 15. prosince 2015 dochází na základě článku 4 a dalších ustanovení směrnice 91/477/EHS k přijetí prováděcího nařízení č. 2015/2403, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování střelných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené střelné zbraně byly nevratně neschopné střelby. Nařízení stanovuje přesné postupy znehodnocování střelných (palných) zbraní a dále pokyny k ověření a osvědčení toho, že mechanické znehodnocení bylo provedeno řádně. Znehodnocené zbraně jsou považovány za standardní obchodní artikl, lze je zakoupit například v populárních army shopech a zpravidla není třeba splňovat žádné zvláštní podmínky. Problematika účinného znehodnocování palných zbraní je důležitou součástí právní úpravy a lze tedy objektivně souhlasit s přijetím takových opatření, která do maximální možné míry zajistí, že jednou znehodnocené zbraně nebudou moci být znovu uschopněny ke střelbě.

3.2.1 Jednání v Radě a ve Výborech

Od 24. 11. 2015 do 17. 07. 2019 pak proběhlo v Radě celkem 22 Jednání, ve kterých se Rada určitým způsobem zabývala zbraňovou směrnicí.

Evropský hospodářský a sociální výbor byl Radou a Evropským parlamentem konzultován rozhodnutím ze dne 14. prosince 2015. Výbor pověřil přípravou podkladů sekci Jednotný trh, výroba a spotřeba, která přijala své stanovisko dne 13. dubna 2016. Na 516. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 27. a 28. dubna 2016 (jednání dne 27. dubna), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor stanovisko (176 hlasů pro, 8 hlasů bylo proti a 20 členů se zdrželo hlasování), ve kterém je mimo jiné uvedeno:

„Tragické události poslední doby uspišily debatu o obchodu se zbraněmi a jejich používání. Bezpečnost občanů, která je stále více ohrožena terorismem, sice nelze zaměňovat s držením zbraní, Výbor nicméně vyzývá k odhodlanému boji proti snadnému získávání střelných zbraní, kvůli němuž se do rukou radikálních skupin, představitelů organizovaného zločinu a narušených jedinců s nepochopitelnými

---

⁴¹ Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY ze dne 18.11.2015, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní COM (2015) 750 final

motivy dostávají prostředky k páčání barbarských zločinů. Nelze ani opomenout obecnou trestnou činnost, sebevraždy a nehody se střelnými zbraněmi.“

„Navrhovaná vyjasnění zásadně zlepšují předchozí směrnici, a jako taková je EHSV vítá. Cílem těchto návrhů není vymýtit střelné zbraně, ale harmonizovat používané normy pro nabývání a držení zbraní během celého jejich životního cyklu, regulovat trh a zaručit bezpečnost.“

„EHSV nicméně provedl konzultace se zúčastněnými stranami, zejména policií, průmyslem, obchodem, uživateli, sběrateli a nevládními organizacemi, o bezpečnosti občanů a domnívá se, že právní předpisy týkající se tohoto tématu by měly být tváří v tvář přetrvávajícím bezpečnostním problémům ambicióznější. Komise by neměla vytvářet právní předpisy pouze jako okamžitou reakci na nedávné teroristické činy, ale měla by tak činit s cílem vyřešit otázku bezpečnosti legálních střelných zbraní.“⁴²

Výbor ve svém stanovisku zmiňuje některé modelové případy, např: Austrálii, kde při útoku střelce v kavárně bylo zabito 35 lidí, v důsledku čehož Austrálie zahájila masivní odzbrojování, což dle některých statistik mělo vést k poklesu počtu vražd spáchaných střelnou zbraní.⁴³ Zmiňuje i Velkou Británii, kde po podobném útoku došlo ke zpřísnění zbraňové regulace, což se však v obdobných statistikách zásadním způsobem neprojevalo.⁴⁴ Výbor poté odkazuje na nejaktuálnější rozsáhlou studii z roku 2016, podle které „zjištěné údaje nedokazují, že restriktivní zákony snižují násilí, naznačují, že v určitých zemích souvisí zavádění zákonů usilujících o omezení přístupu k různým typům zbraní se snížením počtu úmrtí způsobených střelnou zbraní.“⁴⁵ Ačkoliv lze nejspíše konstatovat, že podklady nejsou zrovna přesvědčivé a že neprokazují jednoznačný pozitivní přínos,

---

⁴² Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní [COM(2015) 750 final – 2015/0269 (COD)] (2016/C 264/09)

⁴³ Alpers, Philip, Amélie Rossetti and Marcus Wilson. 2016. Guns in Australia: Total Number of Gun Deaths (Střelné zbraně v Austrálii: Celkový počet úmrtí způsobených střelnými zbraněmi). Sydney School of Public Health, The University of Sydney. GunPolicy.org [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: http://www.gunpolicy.org/firearms/compareyears/10/total_number_of_gun_deaths

⁴⁴ Alpers, Philip, Marcus Wilson, Amélie Rossetti a Daniel Salinas. 2016. Guns in United Kingdom: Total Number of Gun Deaths (Střelné zbraně ve Spojeném království: Celkový počet úmrtí způsobených střelnými zbraněmi). Sydney School of Public Health, The University of Sydney. GunPolicy.org, [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: http://www.gunpolicy.org/firearms/compareyears/192/total_number_of_gun_deaths

⁴⁵ Santaella-Tenorio J, Cerdá M, Villaveces A, Galea S. What Do We Know About the Association Between Firearm Legislation and Firearm-Related Injuries? Epidemiol Rev. 2016;38(1):140-57. [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26905895/>

který by odůvodňoval přijetí návrhu v této podobě, je návrh v rámci výboru hodnocen kladně, a v některých ustanoveních dokonce jako příliš mírný.

Zpravodajka návrhu, paní Vicky Ford, členka Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, poté k návrhu prezentovala několik významných připomínek, které původní záměry Komise značně zmírňovaly. Hned v úvodu svého vysvětlujícího prohlášení uvádí následující:

„Je důležité uznat, že velká většina střelných zbraní legálně držенých v EU nepředstavuje žádné nebezpečí pro veřejnost.“⁴⁶

Dále paní zpravodajka uvádí, že k použití legálně nabytých zbraní zločinci či teroristy dochází jen velmi omezeně, nicméně k takovým případům došlo – jako příklad uvádí zbraň použitou při útoku na kosher supermarket⁴⁷ v Paříži. Dle výsledků vyšetřování zakoupil útočník zbraň na Slovensku jako znehodnocenou a zpětně ji upravil ve zbraň schopnou střelby. Nad rámec prohlášení paní zpravodajky je nutné opět podotknout, že na základě závěrů vyšetřování teroristických útoků v Paříži a v Bruselu je toto pouze jediný případ, kdy byla zbraň legálně zakoupena v členském státě jako znehodnocená a poté nelegálně přeměněna na střelbu schopnou. Ve všech ostatních případech byly již plně funkční zbraně propašovány ze zemí mimo Evropskou unii.

Paní zpravodajka dále odmítá návrh Komise o zákazu zbraní, do kterých je možné vložit tzv. nadlimitní zásobník, neboť v praxi je účinnost tohoto opatření nejasná. Naopak podporuje zlepšení interoperability systémů, aby mohlo dojít k rychlému sdílení dat mezi členskými státy. Zde lze nad rámec vyjádření paní zpravodajky poukázat na stále nedostatečnou digitalizaci v Evropské unii, a především na značné rozdíly v úrovni jednotlivých států.⁴⁸ Paní zpravodajka rovněž konstatuje, že je třeba respektovat osvědčené postupy členských států při provádění lékařských prohlídek uchazečů/držitelů zbrojního oprávnění, a to s tím, že pouze postačí zavést jednotná pravidla pro častější přezkum zdravotního stavu. Dále se paní zpravodajka zabývá kategorizací zbraní. *„Zpravodajka má za to, že návrh*

---

⁴⁶ Zpráva o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (COM(2015)0750 – C8-0358/2015 – 2015/0269(COD))

⁴⁷ Paris court hears how kosher supermarket attacker killed four. The Guardian [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2020/sep/21/paris-court-kosher-supermarket-attacker-amedy-coulibaly-killed-four-charlie-hebdo>

⁴⁸ Více např. v: ČERNÝ, Martin. Právní aspekty digitalizace v Evropské unii se zaměřením na eGovernment. Plzeň, 2019. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická.

Komise na změnu zařazení „civilních poloautomatických střelných zbraní pro civilní využití, které mají vzhled zbraní s automatickým mechanismem“ do kategorie A by způsobil mnoho praktických problémů při provádění a některé členské státy jej v minulosti vyzkoušely a zamítly.“⁴⁹ Toto ustanovení v návrhu Komise, kterému paní zpravodajka vyjádřila odmítavé stanovisko, vůbec nezohledňuje technické vlastnosti zbraně, nýbrž jen jejich vzhled. Komise neuvedla žádné jasné argumenty, na základě kterých by mělo být ve směrnici obsaženo dané ustanovení, které by prakticky všechny dlouhé zbraně přesunulo do kategorie, kde nabytí zařazených zbraní podléhá zvláštnímu povolení.

K návrhu se rovněž vyjadřuje přidružený Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. Stanovisko tohoto výboru pak zmiňuje především legislativní záměry společného přístupu ke znehodnocování zbraní a posílení jejich sledovatelnosti. Daný návrh by měl vyplnit mezery v právní úpravě především s ohledem na zavedení striktních standardů znehodnocování palných zbraní, jejich jednotné označování a dohledatelnost na území celé EU, nákup zbraní, součástek a střeliva přes internet a zákaz určitých poloautomatických zbraní.⁵⁰

Na závěr je možné konstatovat, že v jednotlivých odůvodněních či v diskuzi na půdě parlamentu a jednotlivých výborů téměř nenajdeme zmínku o současných problémech v obchodu s palnými zbraněmi, které komplikují aplikaci ustanovení o vnitřním trhu EU, a už vůbec nenajdeme návrhy na odstranění, byť třeba jen nepřímo souvisejících překážek tohoto obchodu. Právním základem pro přijetí směrnice je však článek 114 SFEU o sblížení právních předpisů. Bližší analýza bude provedena níže.

3.2.2 Hlasování o přijetí

Hlasování o návrhu směrnice se v Evropském parlamentu uskutečnilo dne 14. 03. 2017. Návrh byl řádně projednán a přijat. Dále došlo k použití článku 294 SFEU, hlasování v Radě poté proběhlo dne 25. 04. 2017. Předseda Evropského parlamentu a předseda Rady pak směrnici podepsali dne 17. 05. 2017.

---

⁴⁹ Zpráva o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (COM(2015)0750 – C8-0358/2015 – 2015/0269(COD)), Bod 11

⁵⁰ Stanovisko Výboru pro Občanské svobody, Spravedlnost a Vnitřní věci ze dne 18.5.2016 pro Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (COM(2015)0750 – C8-0358/2015 – 2015/0269(COD))

Dne 24. května 2017 byla Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní („Zbraňová směrnice“) zveřejněna v Úředním věstníku Evropské Unie a 13. června 2017 vstoupila v platnost. Implementační lhůta většiny ustanovení do právních řádů jednotlivých členských států je stanovena do 14. září 2018.⁵¹ Na základě poznatků z dosavadní praxe znehodnocování palných zbraní a zapracování připomínek jednotlivých států bylo dále dne 5. března 2018 Komisí vydáno prováděcí nařízení č. 2018/337⁵², které je doplněním prováděcího nařízení č. 2015/2403.

3.3 Zbraňová směrnice jako legislativní právní akt práva EU

Pro regulaci práva nabývat a držet zbraň byl zvolen normativní akt sekundárního Práva EU v podobě směrnice⁵³, která *„je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.“*⁵⁴

Tato definice je podstatně doplněna judikaturou SDEU a je nutné ji interpretovat jak v rámci rozsudků unijních soudů, tak v kontextu dalších ustanovení primárního práva.

Například *„závaznost směrnice pro každý stát, kterému je určena“*, lze podrobit interpretaci a logické právně-teoretické úvaze, neboť pokud toto ustanovení interpretujeme širěji, ustanovení směrnice přímo či nepřímo vytvářejí práva a povinnosti pro veškeré subjekty, kterých se svou působností a obsahem nějakým způsobem dotýkají. Závaznost směrnice tak v podstatě může vznikat i pro další adresáty než jen členské státy, a to jednotlivce a také orgány EU.⁵⁵

Regulace nabývání a držení střelných zbraní fakticky ve smyslu výše uvedeného dopadá především na jejich legální držitele a potencionální žadatele o

---

⁵¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní, Čl. 2 odst. 1

⁵² PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2018/337 ze dne 5. března 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2015/2403, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování palných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené palné zbraně byly nevratně neschopné střelby

⁵³ Směrnice byly do unijního práva zaneseny v roce 1958 v takzvané „Římské smlouvě“, neboli Smlouvě o založení Evropského hospodářského společenství, která byla podepsána dne 25. března 1957 (společně se Smlouvou o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom)). Document 11957E/TXT

⁵⁴ Smlouva o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 202 7.6.2016, s. 47), Čl. 288

⁵⁵ KRÁL, Richard. Směrnice EU z pohledu jejich transpozice a vnitrostátních účinků. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-282-3. S. 11.

zbrojní oprávnění. Adresátem směrnice je stát jakožto správní a kontrolní entita, směrnice předvídá určitý výsledek a v této souvislosti státu ukládá implementační povinnost předmětných ustanovení, nicméně konkrétně se omezení projeví především ve společnosti, u každého dotčeného jedince. Především právě v otázkách, jako je tato, jsou tyto projevy o to markantnější než například v ryze abstraktních oblastech jako rozpočtová kázeň apod.

Co se obecně závaznosti směrnice týče, nelze ji vždy chápat jako absolutní. Sice se jedná o výjimky, nicméně v praxi již nastaly případy, kdy směrnice v konečném důsledku pro své adresáty závazná nebyla.⁵⁶ V případě zbraňové směrnice se však lze přiklonit k závěru, že se jedná o striktně závazný právní akt práva EU a v případě nedůsledné implementace se členský stát vystavuje negativním důsledkům.

Rovněž volba formy a prostředků není často v praxi zcela ponechána vnitrostátním orgánům. Trend je spíše opačný, totiž, že směrnice poskytuje zcela minimální (ne-li žádný) prostor k této volbě.⁵⁷ Samotného výsledku požadovaného směrnici pak musí členské státy nejen právně, ale i fakticky, a naopak.⁵⁸ Zbraňová směrnice sice poměrně direktivně stanoví některé zákazy a ukládá povinnosti, nicméně je zde povětšinou stanovena výjimka, kterou lze v individuálních případech určitých okolností uplatnit ve vztahu k žadatelům o zbrojní oprávnění. Namátkou lze zmínit nejúčinnější palné zbraně, které směrnice řadí mezi zbraně zakázané, totiž do kategorie A. Dané zbraně však může individuálně civilní osoba přesto nabýt a držet, pokud členský stát na základě svého správního uvážení, při splnění dalších nezbytných podmínek, této osobě udělí povolení. Článek 3 poté stanoví, že „členské státy mohou ve svých právních předpisech přijmout přísnější pravidla, než stanoví tato směrnice.“ Jak bude patrné z výsledků analýzy směrnice dále, prostor pro zpřísnění podmínek pro nabývání a držení palných zbraní, které jsou stanovené ve směrnici, rozhodně je, a některé členské státy jej skutečně využívají (např.: Německo, Francie), jiné naopak méně (Česko, Slovensko, Rakousko).

---

⁵⁶ KRÁL, Richard. Směrnice EU z pohledu jejich transpozice a vnitrostátních účinků. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-282-3. S. 4;

Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 13. března 1997. Komise Evropských společenství proti Francouzské republice. Věc C-197/96. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1997:155, Bod 15

⁵⁷ KRÁL, Richard. Směrnice EU z pohledu jejich transpozice a vnitrostátních účinků. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-282-3. S. 4.

⁵⁸ Tamtéž, S. 5, 6.

Lhůty pro provedení směrnice do vnitrostátních předpisů byly stanoveny na 14. 09. 2018, resp. v případě některých ustanovení na 14. 12. 2019.⁵⁹ Standardním postupem v rámci implementace směrnic je notifikační povinnost, kterou má implementující členský stát vůči Komisi, chybějící nebo nesprávná implementace směrnic je pak jedním z nejčastějších případů porušení práva EU.⁶⁰ Mimořádně aktivní byla v implementaci zbraňové směrnice Česká republika, která provedla související opatření celkem v 38 právních předpisech. Mnoho změn nemuselo být učiněno v právních řádech např. Spolkové republiky Německa a také Francie.⁶¹

3.4 Vybraná ustanovení zbraňové směrnice a podstatné změny

3.4.1 Zbraňová směrnice obecně

Směrnice obsahuje primárně regulaci nabývání a držení palných zbraní fyzickými a právníckými osobami. Stanovuje obecné i zvláštní podmínky a zbraně rozřazuje do konkrétních kategorií.

Srovnáme-li prvotní návrhy, prezentované bezprostředně po teroristických útocích v Paříži, které směřovaly k zásadním omezením nabývání a držení palných zbraní v celé Unii, s výslednou podobou, v jaké byla nakonec zbraňová směrnice přijata, lze konstatovat, že zpřísnění podmínek a s tím související omezení tohoto práva, které zbraňová směrnice nakonec přinesla, jsou poměrně mírná.

3.4.2 Zbraňová směrnice: Odůvodnění

Ve snaze o pochopení záměrů a cílů unijního zákonodárce může být odůvodnění unijního legislativního aktu často velmi důležité. Ačkoliv nemusí zde deklarované cíle ve výsledku odpovídat obsahu a praktickým dopadům konkrétního právního předpisu, pro případná navazující řízení či úpravy předpisu je znalost odůvodnění zásadní. Vzhledem k rozsahu odůvodnění a analýzy některých jednotlivých bodů v další části práce zde zmíním ty nejpodstatnější.

Původní směrnice 91/477/EHS měla dle odůvodnění vytvořit rovnováhu mezi volností pohybu pro určité palné zbraně a požadavkem kontroly této volnosti z hlediska bezpečnosti. Směrnicí 91/477/EHS je však třeba „*přiměřeným způsobem*

---

⁵⁹ Odchylně od odstavce 1 článku uvedou členské státy v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s čl. 4 odst. 3 a 4 směrnice 91/477/EHS ve znění této směrnice do 14. prosince 2019

⁶⁰ ŠLOSARČÍK, Ivo. Právní a politický rámec Evropské unie. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-624-5. S. 49.

⁶¹ Vnitrostátní prováděcí opatření předaná členskými státy: (EU) 2017/853. EUR-Lex [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_15_5596

*zlepšit s cílem zamezit zneužívání palných zbraní pro trestnou činnost a s ohledem na nedávné teroristické činy“.*⁶²

Dále v odůvodnění unijní zákonodárce uvádí, že *„pro nejnebezpečnější palné zbraně by měla být stanovena přísnější pravidla, aby kromě náležitě odůvodněných výjimek nebylo možné tyto palné zbraně nabývat, držet ani s nimi obchodovat.“* Členské státy však mají mít možnost udělit výjimku sportovcům, sběratelům, zbrojírům nebo pro účely národní obrany.

Dále se odůvodnění zabývá riziky přeměny signálních, plynových, akustických a podobných zbraní na zbraně střelbyschopné. Tato rizika mají být snižována přijetím vhodných postupů. Rovněž je hovořeno o znehodnocených palných zbraních, které jsou opětovně uschopněny ke střelbě. Předcházet tomuto má několik opatření, která budou v návaznosti na směrnici přijatá v prováděcích nařízeních.

Velmi podstatným konstatováním v odůvodnění je bod, týkající se „vojenských“ palných zbraní: *„Palné zbraně určené pro vojenské použití jako například AK47 a M16, které umožňují volitelný režim střelby, by měly být pro civilní použití zakázány.“* Dále v této souvislosti hned bod následující: *„Některé samonabíjecí palné zbraně mohou být snadno přeměněny na samočinné, a tím by mohly představovat hrozbu pro bezpečnost. Dokonce i bez takové přeměny by mohly být některé samonabíjecí palné zbraně velmi nebezpečné, mají-li vysokou kapacitu zásobníku.“*⁶³

Dále je v odůvodnění řešeno zavedení takových postupů, které budou umožňovat účinnou elektronickou výměnu informací mezi členskými státy. Tyto požadavky mají směřovat k zavedení funkční celoevropské zbraňové evidence.

V závěru je poté unijním zákonodárcem konstatováno, že přijetí úpravy je v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality dle primárního práva EU.

---

⁶² Odůvodnění Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, Bod 1, 2

⁶³ Tamtéž, Bod 22, 23

3.4.3 Zbraňová směrnice: Článek 1

Článek 1 obsahuje podstatné definice pro účely použití směrnice.

„Palná zbraň“ je jakákoli ruční zbraň s hlavní, která vystřeluje nebo je konstruována či může být přeměněna tak, aby vystřelovala hromadnou nebo jednotnou střelu nebo jiný projektil působením okamžitého uvolnění chemické energie

„Střelivo“ je kompletní náboj nebo jeho komponenty, jako jsou nábojnice, zápalky, výmetné náplně nebo projektily, které se používají v palných zbraních, za podmínky, že tyto komponenty samotné podléhají v dotčeném členském státě povolení;

„Salutní a akustická“ palná zbraň je zbraň přeměněna ke střelbě pouze s využitím nábojek nebo cvičných nábojů, pro použití například při divadelních představeních, fotografování, při filmových a televizních záznamech, rekonstrukcích historických událostí, přehlídkách, sportovních akcích a výcviku;

„Znehodnocená palná zbraň“ je palná zbraň, která byla učiněna trvale nepoužitelnou, přičemž je zajištěno, že všechny hlavní části palné zbraně jsou trvale nepoužitelné a není možné je odstranit, nahradit nebo upravit tak, aby mohla být palná zbraň jakkoli uschopněna ke střelbě;

Dále jsou obsaženy definice hlavních částí zbraně, fyzické osoby jako sběratele a zprostředkovatele, nebo zakázaných činností jako „nedovolené výroby“ nebo „nedovoleného obchodování“.

Pro účely směrnice je v příloze I bodu IV stanovena definice palných zbraní z hlediska jejich délky resp. spoušťového mechanismu a dále i typů střeliva.

- a) „Krátká palná zbraň“ - palná zbraň s hlavní nepřesahující 30 centimetrů nebo jejíž celková délka nepřesahuje 60 centimetrů (*pistole*);
- b) „Dlouhá palná zbraň“ - jakákoli jiná palná zbraň než krátká palná zbraň; (*útočná puška*);
- c) „Samočinná zbraň“ - palná zbraň, jež se automaticky znovu nabíjí pokaždé, když je vystřelen náboj, a může jedním stiskem spouště vystřelit dávku více nábojů (*definice v závislosti na typu spoušťového mechanismu zbraně*);
- d) „Samonabíjecí zbraň“ - palná zbraň, jež se automaticky znovu nabije pokaždé, když je vystřelen náboj, a může jedním stiskem spouště vystřelit

pouze jeden náboj (*definice v závislosti na typu spoušťového mechanismu zbraně*);

- e) „Opakovací zbraň“ - palná zbraň, která je po každém vystřeleném náboji ručně znovu nabita tak, že se do hlavně zavede náboj vyjmutý ze zásobníku a přemístěný pomocí mechanismu (*definice v závislosti na typu závěrového mechanismu zbraně*).

3.4.4 Zbraňová směrnice: Příloha I

Pro právní úpravu nabývání a držení palných zbraní je klíčové jejich rozdělení do určitých kategorií. Pro orientaci v právní úpravě je tedy nutné prostudovat přílohu I směrnice, neboť ta obsahuje zmiňovaný zásadní prvek celé úpravy – kategorizaci palných zbraní (a střeliva). Na základě kategorie konkrétní palné zbraně jsou pak směrnici určovány další podmínky. Zpravidla jsou zbraně do jednotlivých kategorií zařazovány dle své účinnosti, která však není definována dle žádných odborných či právních kritérií, tedy v konečném důsledku vždy záleží na uvážení normotvůrce, jakou zbraň považuje za více či méně účinnou.

Dle dikce zbraňové směrnice jsou za nejúčinnější palné zbraně považovány „*palné zbraně určené pro vojenské použití, jako například AK47 a M16, které umožňují volitelný režim střelby a mohou být ručně přepínány na samočinný nebo samonabíjecí režim palby*“⁶⁴ a dále „*některé samonabíjecí palné zbraně, mají-li vysokou kapacitu co do počtu nábojů*.“⁶⁵

Směrnice vytváří pro palné zbraně 3 kategorie. Níže uváděné výčty jednotlivých kategorií obsahují vybraná ustanovení jednotlivých kategorií, které se týkají nejrozšířenějších a nejznámějších druhů zbraní (*v závorce pak u některých ustanovení kurzívou doplňují praktický příklad zařazené zbraně a případný stručný vysvětlující komentář*). Kompletní detailní výčet lze samozřejmě nalézt v úplném znění zbraňové směrnice.

---

⁶⁴ Preambule Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, Bod 22

⁶⁵ Tamtéž, Bod 23

▪ **Kategorie A – Zakázané palné zbraně**

- výbušné vojenské střely a odpalovací zařízení (*raketomet, granátomet*);
- samočinné palné zbraně (*útočná puška, umožňující samočinnou střelbu, kulomet*);
- palné zbraně maskované jako jiné předměty („*tajné zbraně – střelící propiska, brokovnice v deštníku*“);
- střelivo s průbojnými, výbušnými nebo zápalnými střelami, expanzní střely (*vysoce účinné střelivo ryze vojenského/policejního/loveckého využití*);
- samočinné palné zbraně, které byly přeměněny na samonabíjecí palné zbraně, aniž je dotčen čl. 10 odst. 5. (*jedná se o zbraně původně vyrobené jako samočinné, které byly přeměněny na samonabíjecí; odkaz na článek stanovující výjimku pro držitele, které získali oprávnění k nabytí a držení dotčených zbraní před 13. 06. 2017 za podmínky prodloužení tohoto oprávnění členskými státy*);
- jakékoli z těchto samonabíjecích palných zbraní pro střelivo se středovým zápalem:
  - a) krátké palné zbraně, které umožňují vystřelit více než 21 nábojů bez opětovného nabití, pokud:
    - i) je součástí palné zbraně zásobovací ústrojí s kapacitou vyšší než 20 nábojů,
    - ii) je do ní vloženo odnímatelné zásobovací ústrojí s kapacitou vyšší než 20 nábojů (*pistole s vloženým zásobníkem s kapacitou 20 nábojů a více*).
  - b) dlouhé palné zbraně, které umožňují vystřelit více než 11 nábojů bez opětovného nabití, pokud:
    - i) je součástí palné zbraně zásobovací ústrojí s kapacitou vyšší než 10 nábojů,
    - ii) je do ní vloženo odnímatelné zásobovací ústrojí s kapacitou vyšší než 10 nábojů (*útočná puška s vloženým zásobníkem s kapacitou 10 nábojů a více*).
- dlouhé samonabíjecí palné zbraně, tedy palné zbraně původně určené ke střelbě z ramene, které mohou být zkráceny na délku kratší než 60 cm, aniž by pozbyly funkčnost, prostřednictvím skládací nebo teleskopické ramenní opěry nebo ramenní opěry, kterou lze odstranit bez použití nástrojů (*útočná puška s se skládací/výsuvnou ramenní opěrkou*);

- jakákoli palná zbraň v této kategorii, která byla přeměněna ke střelbě s využitím nábojek nebo cvičných nábojů, dráždivých látek, jiných účinných látek nebo pyrotechnických nábojů či na salutní nebo akustickou zbraň. *(původní zbraň kategorie A, která byla přeměněna například pro účely výcviku ke střelbě cvičného střeliva a je zde riziko, že by mohla být přeměněna zpět na střelby schopnou „ostrým“ střelivem).*

▪ **Kategorie B – Palné zbraně podléhající povolení**

- krátké opakovací palné zbraně *(krátké zbraně založené na opakovacím mechanismu)*;
- krátké jednoranové palné zbraně pro střelivo se středovým zápalem *(lovecká puška)*;
- krátké jednoranové palné zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 28 cm;
- dlouhé samonabíjecí palné zbraně, jejichž zásobovací ústrojí a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než tři náboje v případě palných zbraní pro střelivo s okrajovým zápalem a více než tři náboje, avšak méně než dvanáct nábojů v případě palných zbraní pro střelivo se středovým zápalem;
- krátké samonabíjecí palné zbraně jiné než uvedené v kategorii A bodě 7 písm. a);
- dlouhé samonabíjecí palné zbraně uvedené v kategorii A bodě 7 písm. b), jejichž zásobovací ústrojí a nábojová komora nemohou dohromady pojmout více než tři náboje, pokud je jejich zásobovací ústrojí odnímatelné nebo pokud není zaručeno, že nemohou být přeměněny běžnými nástroji na zbraně, jejichž zásobovací ústrojí a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než tři náboje;
- dlouhé opakovací a samonabíjecí palné zbraně s hladkým vývrtem hlavně, která nepřesahuje délku 60 cm;
- jakákoli palná zbraň v této kategorii, která byla přeměněna ke střelbě s využitím nábojek nebo cvičných nábojů, dráždivých látek, jiných účinných látek nebo pyrotechnických nábojů či na salutní nebo akustickou zbraň. *(původní zbraň kategorie B, která byla přeměněna například pro účely*

výcviku ke střelbě cvičného střeliva a je zde riziko, že by mohla být přeměněna zpět na střelbu schopnou „ostrým“ střelivem);

- samonabíjecí palné zbraně pro civilní použití, které mají vzhled zbraní se samočinným mechanismem, jiné než uvedené v kategorii A bodě 6, 7 nebo 8.

▪ **Kategorie C – Palné zbraně a jiné zbraně podléhající ohlášení**

- dlouhé opakovací palné zbraně jiné než uvedené v kategorii B bodě 7;
- dlouhé jednoranové palné zbraně s drážkovaným vývrtem hlavně nebo hlavní;
- dlouhé samonabíjecí palné zbraně jiné než uvedené v kategorii A nebo B;
- krátké jednoranové palné zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka není menší než 28 cm;
- jakákoli palná zbraň v této kategorii, která byla přeměněna ke střelbě s využitím nábojek nebo cvičných nábojů, dráždivých látek, jiných účinných látek nebo pyrotechnických nábojů či na salutní nebo akustickou zbraň;
- palné zbraně zařazené do kategorie A nebo B nebo do této kategorie, které byly znehodnoceny v souladu s prováděcím nařízením (EU) 2015/2403;
- dlouhé jednoranové palné zbraně s hladkým vývrtem hlavně nebo hlavní uvedené na trh dne 14. září 2018 nebo později.

3.4.5 Zbraňová směrnice: Článek 4

Tento článek směrnice řeší harmonizaci právních předpisů, které regulují palné zbraně v jednotlivých členských státech. Stanoví tedy jednotná, závazná pravidla pro celou EU. Obsahuje především povinnosti, týkající se označování palných zbraní, a pokyny k vedení systému elektronické zbraňové evidence.

Dále jsou v odst. 3 obsažena opatření pro registraci podnikatelů v oboru zbraní a střeliva a udělování licencí k nákupu, prodeji a transferu zbraní. Směrnice vyžaduje zavedení systému důsledné kontroly osobní a odborné bezúhonnosti a způsobilosti těchto podnikatelů. Je vyžadováno zavedení informačního systému, ve kterém bude registrována každá fyzická či právnická osoba, podnikající v tomto oboru a každá palná zbraň, která byla předmětem obchodu, včetně všech detailních údajů o jejích vlastnostech a pohybu. Obecně je tedy zavedena přísná kontrola

podnikatelů(zprostředkovatelů) v oboru zbraní a střeliva a zvýšení nároků na jejich činnost.

3.4.6 Zbraňová směrnice: Článek 5

Ustanovení článku 5 především stanoví základní podmínky, za kterých mohou členské státy civilní osobě udělit povolení k nabytí a držení palné zbraně. Minimální věk je stanoven na 18 let a osoba musí mít pro udělení povolení řádný důvod. Výjimka je možná v případě loveckých účelů nebo pro sportovní střelbu. Dalším zásadním předpokladem je skutečnost, že *osoba nepředstavuje nebezpečí pro sebe ani pro jiné osoby, veřejný pořádek ani veřejnou bezpečnost. Odsouzení za úmyslný násilný trestný čin se považuje za příznak, že takové nebezpečí existuje.*⁶⁶ Jedná se o stanovení základních požadavků, věk 18 let je zcela odůvodnitelným předpokladem, například v České republice, která je známa vyšší mírou benevolentnosti, je i tak základním předpokladem pro nabytí zbraně za účelem ochrany života, zdraví a majetku minimální věk 21 let.

Další odstavec výše nadepsaného článku řeší monitorování a kontrolu splnění základních podmínek pro držení palných zbraní. Stanoví, že členské státy mají pro tyto účely spravovat systém „s cílem zajistit, aby byly po celou dobu trvání povolení plněny podmínky pro povolení stanovené vnitrostátním právem a aby byly mimo jiné zhodnoceny příslušné lékařské a psychologické informace. Bezprostředně po zjištění, že držitel přestal splňovat některou ze základních podmínek, musí členský stát povolení odejmout.⁶⁷

Jedna z nejzásadnějších změn, kterou přinesla zbraňová směrnice, je následující ustanovení v čl. 5:

„Členské státy zajistí, aby bylo povolení nabývat a povolení držet palnou zbraň zařazenou do kategorie B odňato, pokud se zjistí, že osoba, které bylo povolení uděleno, má v držení zásobovací ústrojí, které lze nasadit na samonabíjecí nebo opakovací palné zbraně pro střelivo se středovým zápalem a které:

- a) může pojmout více než 20 nábojů, nebo*
- b) v případě dlouhých palných zbraní může pojmout více než 10 nábojů,*

⁶⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, čl. 5

⁶⁷ Tamtéž, čl. 5 odst. 2

*ledaže bylo této osobě uděleno povolení podle článku 6 nebo povolení, které bylo potvrzeno, obnoveno nebo prodlouženo podle čl. 7 odst. 4a.*⁶⁸

Obecně je zákonodárcem předpokládáno, že zákaz zásobníků se zákazem předmětných zásobníků s vyšší kapacitou může působit preventivně proti následkům střelby. Praktické dopady tohoto ustanovení však v praxi budou nejspíše zcela jiné (podrobněji je toto ustanovení analyzováno dále, kde jsou hodnoceny i některé konkrétní implikace).

Článek 5 dále stanoví obecný požadavek na osoby, které mají v držení palné zbraně, tyto zbraně řádně skladovat a disponovat nad těmito nepřetržitou kontrolou. Konkrétní podmínky ponechává směrnice na vnitrostátní úpravě.

3.4.7 Zbraňová směrnice: Článek 6

Tento článek lze obecně považovat za jeden z nejvíce relevantních, neboť v něm jsou upraveny podmínky nabývání a držení palných zbraní kategorie A, tedy těch nejúčinnějších. Návrhy bezprostředně po teroristických útocích obsahovaly zcela krajní úpravu, totiž úplný zákaz nabývání a držení palných zbraní této kategorie a zničení střelných zbraní a střeliva, které byly dosud drženy v rozporu s tímto ustanovením s tím, že má dojít k jejich okamžitému zabavení.⁶⁹ Zároveň byla tendence upravit kategorizaci palných zbraní takovým způsobem, že se valná většina přesune právě do Kategorie A, čímž by bylo právně i fakticky zásadně omezeno právo nabýt a držet téměř jakoukoliv střelnou zbraň.⁷⁰ Výsledná úprava je o dost mírnější.

K přezkumu splnění podmínek pro udělení povolení musí docházet nejpozději každých 5 let. Konkrétnější však ustanovení není, zde je tedy jistě prostor, aby členské státy prováděly přezkum v kratším časovém horizontu. Stejně tak není blíže specifikováno, jakým způsobem má přezkum podmínek probíhat – v praxi tak může členský stát považovat za dostačující provedení základní prohlídky praktickým lékařem, jiný však za stejným účelem může vyžadovat například pravidelná psychiatrická vyšetření.

⁶⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, Čl. 5 odst. 3

⁶⁹ Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní ST 14422 2015 INIT - 2015/0269 (OLP), projednáván Radou dne 24. 11. 2015., Bod 6

⁷⁰ Tamtéž, Bod 13

3.4.8 Zbraňová směrnice: Článek 7

Článek 7, podobně jako článek 6, stanoví obecné předpoklady pro nabytí a držení palných zbraní, tentokrát kategorie B. Palná zbraň kategorie B, jak je definována ve směrnici, nemůže být na území členského státu nabyta a držena bez povolení, které udělí tento členský stát nabyvateli. Udělení tohoto povolení členským státem je možné pouze osobám s trvalým bydlištěm v tomto členském státě, ledaže by dotčený jiný členský stát souhlasil.

3.4.9 Zbraňová směrnice: Článek 8

V článku 8 je upraveno nabývání a držení palných zbraní kategorie C. Dle tohoto ustanovení podléhá nabytí zbraní kategorie C povinnému ohlášení orgánům konkrétního členského státu. Stejně tak stanoví pro prodejce/podnikatele povinnost každý takový převod zbraně oznámit, včetně sdělení identifikačních údajů nabyvatele.

3.4.10 Zbraňová směrnice: Článek 10

Ustanovení článku 10 pro vyloučení pochybností konkretizuje, že na střelivo se vztahují stejné podmínky jako na zbraně, tedy střelivo je pro účely aplikace a interpretace směrnice považováno za zbraň.

Dále obsahuje diskutované omezení nabývání zásobníků s kapacitou více než 20 nábojů pro krátké zbraně a 10 nábojů v případě zbraní dlouhých bez příslušného povolení.

3.4.11 Zbraňová směrnice: Článek 10a, 10b

Zde jsou obsažena ustanovení o náležitostech znehodnocování palných zbraní. Znehodnocení musí být provedeno tak, aby bylo zajištěno, že *„všechny hlavní části zbraně jsou trvale nefunkční a tyto nelze odstranit, nahradit, upravit tak, aby byla zbraň opět střelbyschopná“*. Toto znehodnocení musí podléhat kontrole odpovědného orgánu a být přímo na zbrani zvláště vyznačeno. Článek dále obsahuje zmocňovací ustanovení pro Komisi k přijetí prováděcích aktů, kde mají být konkretizovány technické postupy pro znehodnocování. Komise takto již dříve učinila v prováděcím nařízení 2015/2403 ze dne 15. prosince 2015 na základě zmocnění z předchozího znění směrnice, později pak v 2019/68 ze dne 16. ledna 2019. Především v přílohách těchto prováděcích aktů jsou pak podrobně a jasně stanoveny všechny postupy znehodnocování a označování palných zbraní.

Je nepochybně velmi důležité dbát na spolehlivé znehodnocování palných zbraní a zde obecně je právní úprava přehledná a dobře nastavená.

3.4.12 Zbraňová směrnice: Článek 11, 12, Příloha 2

Ustanovení těchto článků se týkají přepravy zbraní v rámci Evropské unie. Obecně je každý členský stát oprávněn vyžadovat pro vstup na své území s jakoukoliv konkrétní zbraní předchozí povolení, které není nárokové, a to ani při splnění přísných podmínek.

Evropský zbrojní pas (Příloha 2 směrnice) slouží k identifikaci držitele zbraně, zbraně samotné včetně zařazení do příslušné kategorie a prokázání důvodu cesty při překračování hranic mezi jednotlivými členskými státy. Ačkoliv by název mohl napovídat, že Evropský zbrojní pas opravňuje držitele k cestování a překračování hranic členských států se zbraněmi, které nabyt na základě zbrojního oprávnění v jednom z členských států, není tomu tak. Pro cestu držitele zbrojního oprávnění do jiného členského státu může být tak jako tak striktně vyžadováno povolení dotyčného státu, které samozřejmě není nárokové. Praktické využití tedy nabízí Evropský zbrojní pas dodnes v podstatě jen při cestách do těch států, které jej v nějakém rozsahu uznávají, a sportovním střelcům, kteří cestují na střeleckou soutěž do dotyčného členského státu, může částečně usnadnit nezbytnou administrativu.

3.5 Zbraňová směrnice z hlediska regulace obchodu se zbraněmi

Ačkoliv normotvůrce zvolil pro tuto směrnici právní základ v podobě článku týkajícího se vnitřního trhu, a posléze Generální advokátka i SDEU při přezkumu žaloby na neplatnost ve svých konstatováních a závěrečných výrocích správnost této volby potvrdily, po prostudování Zbraňové směrnice lze objektivně dojít k závěru, že ustanovení týkajících se právě obchodu je zde spíše poskrovnu. Toto zjištění však po hlubším zkoumání legislativy není překvapivé, neboť v rámci práva EU existuje několik předpisů, které řeší právě regulaci obchodu se zbraněmi a s tím související problematiku. Níže jen ve stručnosti zmiňuji některé z nich.

Primárně je výše zmiňovaná regulace obsažena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 258/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu

organizovanému zločinu (protokol OSN o střelných zbraních) a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit palných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva. Zde je patrné zmiňované prolínání mezinárodního a evropského práva. Dalším důležitým právním aktem, regulující tuto oblast, je Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES ze dne 6. května 2009 o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství. Za zmínku stojí také Společný postoj Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu.

4 ŽALOBA ČESKÉ REPUBLIKY NA NEPLATNOST ZBRAŇOVÉ SMĚRNICE

V následující kapitole se budu věnovat podrobnému rozboru žaloby na neplatnost zbraňové směrnice a následnému rozsudku SDEU včetně analýzy nejdůležitějších argumentů a závěrů. Tyto jsou rozebírány v rámci aktuální právní úpravy, judikatury, a především pak hodnoceny z mého subjektivního pohledu. Tento rozbor považuji za zásadní, neboť tímto rozhodnutím SDEU v podstatě deklaroval kompetenci EU v oblasti regulace práva nabytí a držení palných zbraní.

4.1 Obecně k žalobě na neplatnost

Řízení o žalobě na neplatnost je jedním z „kontrolních řízení“ SDEU, kterým je zajištěna možnost přezkumu jednání unijních orgánů v rámci výkonu jim svěřených pravomocí primárním právem. K rozhodnutí o neplatnosti právního aktu práva EU v řízení o žalobě na neplatnost je příslušný Soudní dvůr Evropské unie (SDEU)⁷¹ jakožto orgán Evropské unie, „jehož pravomocí je soudní přezkum právních aktů práva EU a jejich aplikace.“⁷² V odborných kruzích je často diskutován význam role SDEU a jeho vliv na evropskou integraci, ať už přímý či nepřímý. V důsledku těchto úvah a zkoumání bývá SDEU označován za „motor evropské integrace“, neboť se dle názorů odborných kruhů stává z tohoto hlediska čím dál tím vlivnější entitou.⁷³

Postupem času se institut žaloby na neplatnost začal využívat poměrně frekventovaně, a to zejména v případech, kdy dojde v legislativním procesu k přehlasování některého členského státu (či více států) v určité otázce, která je jím považována za zásadní. V takovém případě se pak často snaží dotčený stát zvrátit

---

⁷¹ Soudní dvůr Evropské unie byl zřízen na základě Pařížské smlouvy již v roce 1952. Sídlem Soudního dvora je Lucemburk. V současnosti zahrnuje označení SDEU dva orgány, a to Soudní dvůr a Tribunál.

⁷² SVOBODA, Pavel. Úvod do evropského práva. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-752-1., S. 188.

⁷³ SEHNÁLEK, David ; TÝČ, Vladimír a kol. Soudní dvůr EU a výklad práva Evropské unie. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016. 188 s. Spisy Právnické fakulty MU, řada teoretická, edice Scientia, sv. č. 569. ISBN 978-80-210-8396-7 ;

Höpner, M. Der Europäische Gerichtshof als Motor der Integration: Eine akteursbezogene Erklärung. Berlin J Soziol 21, 203–229 (2011). <https://doi.org/10.1007/s11609-011-0154-z>

výsledek vyčerpáním všech legálních prostředků. Často má tedy toto řízení nejen určitý právní základ, ale i určité politické pozadí.⁷⁴

Zbraňová směrnice je legislativním právním aktem práva EU, jako taková tedy podléhá přezkumu v řízení žalobě na neplatnost ze strany SDEU. Řízení o neplatnosti je široce dotvářeno předchozí judikaturou SDEU, neboť primární právo vytyčilo v této oblasti pouze základní mantinely, kdy bylo v průběhu let žádoucí či přímo nutné otázky a skutečnosti spojené s řízením o neplatnosti interpretovat. Jelikož je k výkladu práva EU oprávněn pouze SDEU, lze konstatovat, že v podstatě SDEU upřesnil jemu svěřené kompetence primárního práva sám sobě.⁷⁵

Důvodem neplatnosti dle ustanovení primárního práva může být: nedostatek příslušnosti, porušení podstatných formálních náležitostí, porušení Smluv nebo jakéhokoliv právního předpisu týkajícího se jejich provádění, zneužití pravomocí. SDEU však dále judikoval, že pro rozhodnutí o neplatnosti právního aktu práva EU není nezbytně nutné odůvodnění jedním z výše zmiňovaných důvodů, a především že příslušný článek 263 žádným způsobem SDEU neomezuje při stanovení důvodů neplatnosti právních aktů EU. Na základě tohoto rozhodnutí lze uvedený výčet lze tedy chápat jako demonstrativní, nikoliv taxativní.⁷⁶

4.1.1 Nedostatek příslušnosti

Jedná se situace, kdy dotčená instituce nebyla oprávněná k přijetí daného aktu. Častým případem je přijetí aktu na základě nevhodného článku primárního práva, který nemůže být legitimním zmocněním pro přijetí regulace v dané oblasti. Známým příkladem je zneplatnění tzv. tabákové směrnice (o které bude v souvislosti s žalobou ČR pojednáno níže), kdy SDEU rozhodl, že skutečný obsah směrnice a oblast, kterou reguluje, nekoresponduje se zvoleným článkem primárního práva, na základě kterého byla přijata. Směrnice tak zasahovala do oblasti vyhrazené k regulaci členským státním.⁷⁷

---

⁷⁴ Niels F. Kirst, *Firearms Regulation in the European Union: Striking a Delicate Balance Between Single Market and Security*, 43 *Fordham Int'l L.J.* 855 (2020). S. 887.

⁷⁵ Frenz W. (2010) *Nichtigkeitsklage*. Handbuch Europarecht. Springer, Berlin, Heidelberg., 978-3-540-31118-8, S. 794.

⁷⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. června 1998. A. Racke GmbH & Co. proti Hauptzollamt Mainz. Věc C-162/96. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1998:293

⁷⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. října 2000. Spolková republika Německo proti Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie. Věc C-376/98. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2000:544

4.1.2 Porušení podstatných formálních záležitostí

Porušení formálních náležitostí při přijímání právní normy musí být v případě tohoto důvodu neplatnosti kvalifikováno jako podstatné. To znamená, že porušení procesních předpisů při přijímání daného právního aktu musí být takového charakteru, který má závažné následky a jež ve svém důsledku způsobuje, že výsledná podoba právního aktu nemůže obstát před adresáty z hlediska legality a legitimacy.⁷⁸ Příkladem řízení, kdy došlo ke zneplatnění směrnice na základě výše uvedeného, je zneplatnění směrnice č. 93/89/EHS, kdy Rada porušila podstatné formální náležitosti tím, že při přijímání právního aktu nekonzultovala Evropský parlament.⁷⁹ Dalším zajímavým případem bylo zneplatnění čl. 1 směrnice č. 90/121/EHS. Zde SDEU rozhodl o neplatnosti čl. 1 zmiňované směrnice v řízení o předběžné otázce, a to z toho důvodu, že Komise řádně nekonzultovala příslušný Vědecký výbor.⁸⁰

4.1.3 Porušení Smluv nebo jakéhokoliv právního předpisu týkajícího se jejich provádění

Jedná se o základní a velmi široký důvod, pod který lze dále podřadit všechny ostatní, které jsou více konkretizované. Tento důvod je ze strany SDEU vykládán velmi extenzivně⁸¹, v podstatě tedy zahrnuje celé právo EU, které je svým obsahem závazné pro adresáty. Neplatnost právního aktu je tedy stanovena v rámci přezkumu souladu s obecnými právními zásadami EU, Listinou základních práv, preambulí jednotlivých právních aktů, pokud obsahují normativní ustanovení, a taktéž závaznými akty mezinárodního práva.⁸²

4.1.4 Zneužití pravomoci

Zneužití pravomoci jako odůvodnění neplatnosti právního aktu je používáno zřídka. Obecně může konstatování zneužití pravomoci nastat v případech, kdy dojde k vydání právního aktu práva EU za určitým účelem. Skutečný účel právního

---

78 LENAERTS, K. – MASELIS, I. – GUTMAN, K. EU Procedural Law. Oxford: Oxford University Press, 2015, S. 371.

79 Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. července 1995. Evropský parlament proti Radě Evropské unie. Věc C-21/94. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1995:220

80 Rozsudek Soudního dvora ze dne 25. ledna 1994. Angelopharm GmbH proti Freie Hansestadt Hamburg. Věc C-212/91. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1994:21

81 KRÁL, Richard. Směrnice EU z pohledu jejich transpozice a vnitrostátních účinků. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-282-3. S. 17.

82 SVOBODA, Pavel. Úvod do evropského práva. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-752-1., S. 203.

aktu je však od uváděného zásadně odlišný a není ve své podstatě v souladu s právem EU.⁸³

4.1.5 Žaloba na neplatnost pro porušení zásady subsidiarity

Zvláštní případ žaloby na neplatnost dle čl. 8 Protokolu o používání zásad subsidiarity a proporcionality, na základě kterého je SDEU oprávněn rozhodovat o žalobách na neplatnost pro porušení zásady subsidiarity v důsledku přijetí právního aktu práva EU. Aktivně legitimován k podání žaloby pro porušení zásady subsidiarity je každý členský stát, a to také jménem svého národního parlamentu, případně některé jeho komory. Za jistých okolností je legitimován taktéž Výbor regionů.⁸⁴

4.1.6 Účinnost zneplatněného právního aktu

Pokud by byla soudním dvorem deklarována neplatnost zbraňové směrnice, zpravidla by se tak dělo *ex tunc*, tedy od počátku nabytí účinnosti dotčeného předpisu. To v důsledku kromě jiného znamená, že jsou zpochybněna veškerá práva a povinnosti, která vznikla na základě předmětného právního aktu. Podstatná je v tomto ohledu skutečnost, že SDEU není oprávněn zneplatnit, zrušit či jinak upravovat již přijaté právní předpisy vnitrostátní (ani případná správní rozhodnutí), které se opírají o zneplatněný akt práva EU.⁸⁵ Pokud je daný akt prohlášen v řízení SDEU za neplatný, musí dojít ke zjednání nápravy. Tuto nápravu provádí daný orgán, instituce, nebo jiný subjekt, který akt vydal, a to takovým způsobem, jaký mu je určen v rozsudku SDEU. Je tedy povinen řídit se jemu uloženými opatřeními a bezodkladně je provést tak, aby byl protiprávní stav odstraněn.⁸⁶

Obecně je pak v případě zneplatnění směrnice nutné kromě jiného zohlednit kontinuitu právního řádu a předvídatelnost práva pro své adresáty. Náhlým zneplatněním směrnice a okamžitým zrušením jejích účinků by mohlo dojít ke zkrácení práv adresátů. Pro tyto účely může SDEU rozhodnout, že účinky zneplatněné směrnice nadále budou trvat do doby, než bude přijat právní předpis, ve kterém budou zohledněna uložená opatření.⁸⁷ Tohoto oprávnění SDEU využil

---

⁸³ ŠLOSARČÍK, Ivo. Právní a politický rámec Evropské unie. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-624-5. S. 198.

⁸⁴ Walter Frenz: *Europarecht*. 2. Auflage. Springer, Heidelberg 2016, ISBN 978-3-662-47183-8, S. 424;

Protokol (č. 2) o používání zásad subsidiarity a proporcionality (SFEU), Čl. 8

⁸⁵ ŠLOSARČÍK, Ivo. Právní a politický rámec Evropské unie. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-624-5. S. 199.

⁸⁶ Smlouva o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 202 7.6.2016, s. 47), Čl. 266

⁸⁷ Tamtéž, Čl. 264

např. při rozhodnutí o neplatnosti směrnice 90/366 o právu pobytu pro studenty, kdy konstatoval, že pro přijetí směrnice byl zvolen nesprávný právní základ primárního práva. S ohledem na možné dopady však SDEU rozhodl o zachování účinků této směrnice až do doby, kdy vstoupila v platnost směrnice bezvadná.⁸⁸

4.2 Podání žaloby, návrhová žádání a návrh na předběžné opatření

Česká republika se návrhem ze dne 9. srpna 2017, podaným na základě článku 263 SFEU, domáhala zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS („zbraňová směrnice“), pro rozpor této směrnice s unijním právem. V žalobě byly uvedeny 4 hlavní žalobní důvody na podporu tohoto tvrzení. Dle obsahu žaloby na neplatnost zbraňové směrnice podané Českou republikou se Parlament a Rada (dále jen „unijní zákonodárce“) dopustily porušení těchto zásad unijního práva:

- zásady svěřené pravomocí v rozsahu, v němž unijní zákonodárce použil článek 114 SFEU jakožto právní základ aktu, který ve skutečnosti sleduje cíl předcházení trestné činnosti, zejména terorismu (první žalobní důvod);
- zásady proporcionality (druhý žalobní důvod);
- zásady právní jistoty a legitimního očekávání (třetí žalobní důvod);
- zásady zákazu diskriminace (čtvrtý žalobní důvod).

4.2.1 Návrhová žádání účastníků řízení a řízení před Soudním dvorem

Česká republika navrhovala, aby SDEU:

- zrušil zbraňovou směrnici (a uložil Parlamentu a Radě náhradu nákladů řízení) a podpůrně zrušil čl. 1 bod 6 zbraňové směrnice v rozsahu, ve kterém doplňuje čl. 5 odst. 3 a čl. 6 odst. 6 druhý pododstavec do směrnice 91/477;
- zrušil čl. 1 bod 7 zbraňové směrnice v rozsahu, ve kterém doplňuje čl. 7 odst. 4a do směrnice 91/477;
- zrušil čl. 1 bod 19 zbraňové směrnice v rozsahu:
  - ve kterém doplňuje body 6 až 8 do kategorie A části II přílohy I směrnice 91/477;
  - ve kterém mění kategorii B části II této přílohy I;

---

⁸⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. července 1992. Evropský parlament proti Radě Evropských společenství. Věc C-295/90. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1992:294

- ve kterém doplňuje bod 6 do kategorie C části II této přílohy I;
- ve kterém mění část III této přílohy I.

Parlament a Rada navrhovaly, aby SDEU žalobu zamítl a uložil České republice náhradu nákladů řízení. Podpůrně pro případ, kdy by SDEU zbraňovou směrnici zrušil, Rada navrhovala, aby nařídil zachování jejích účinků po dostatečně dlouhou dobu, a umožnil tak přijetí nezbytných opatření.

Na základě rozhodnutí předsedy SDEU bylo povoleno vedlejší účastenství Maďarsku a Polské republice za účelem podpory návrhových žádání České republiky. Rozhodnutím předsedy Soudního dvora bylo taktéž Francouzské republice a Komisi povoleno vedlejší účastenství na podporu návrhových žádání Parlamentu a Rady.

Vypracováním stanoviska k žalobě ve smyslu článku 252 SFEU byla pověřena generální advokátka paní Eleanor Sharpston⁸⁹, která jej přednesla dne 11. 04. 2019.⁹⁰

4.2.2 Návrh na předběžné opatření

Česká republika podala v předmětném řízení ve smyslu článku 278 SFEU taktéž návrh na předběžné opatření, jímž se domáhala, aby SDEU nařídil odklad provádění zbraňové směrnice (dále v citacích pouze „Návrh“). Obecným účelem návrhu na předběžné opatření je zaručit plnou účinnost budoucího konečného rozhodnutí, aby bylo zabráněno vzniku právní mezery v právní ochraně zajišťované Soudním dvorem, v jejímž důsledku by účastníkovi řízení byla způsobena vážná a nenapravitelná újma. Účastník řízení, který navrhuje nařízení předběžného opatření, nese důkazní břemeno a je povinen prokázat skutečnosti, na základě kterých lze důvodně očekávat vznik takové újmy.⁹¹

⁸⁹ Původně britská právnička a později advokátka, působící v různých funkcích Evropské unie od 80. let. Eleanor Sharpston. CJEU [online]. [cit. 2021-8-22]. Dostupné z: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/rc4_170606/en/

⁹⁰ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321

⁹¹ Usnesení místopředsedy Soudního dvora ze dne 7. března 2013. *Électricité de France SA (EDF) přičemž další účastníci řízení je: Evropská komise*. Věc C-551/12 P(R). Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2013:157;

Usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 1. března 2017. *Evropská agentura pro hodnocení léků v. MSD Animal Health Innovation GmbH a Intervet international BV*. Věc C-512/16 P(R). Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2017:149

Česká republika v návrhu především uvádí, že zbraňová směrnice je jako celek protiprávní a návrh tedy naléhavý, a to z několika důvodů. Konkrétně naléhavost návrhu odůvodňuje tím, že implementace zbraňové směrnice povede k závažným vnitrostátním právním obtížím a v jejím důsledku bude zásadním způsobem ohrožena doposud fungující politika regulace zbraní v České republice. Mnoho ustanovení zbraňové směrnice pak považuje za velmi nejasná, což značně komplikuje jejich správný výklad. Případnou implementací směrnice by dle ČR mohlo dojít k závažnému narušení zažitému systému zbraňové politiky a podstatnému znehodnocení vedené evidence jednotlivých zbraní a jejich držitelů.⁹²

Dále Česká republika poukazuje na značnou administrativní, personální a finanční zátěž, která bude s případným prováděním směrnice nutně spojená. Pokud by byla směrnice přijata, bylo by dle ČR nutné zasáhnout do fungujících a léta zavedených správních postupů, navýšit personální kapacity, identifikovat a znehodnotit některé skupiny zbraní, např. historické. Finanční náklady mohou dosáhnout částky 1 mld. Kč.⁹³

Přijetí a aplikace směrnice by dle tvrzení ČR mohlo mít negativní důsledky taktéž z hlediska veřejného pořádku a bezpečnosti. Především by došlo k zásadním nejasnostem v kategorizaci zbraní, kdy se dosud legálně držené zbraně stanou nelegálními, čímž se v podstatě stanou možným obchodním artiklem na černém trhu se všemi důsledky, tedy i včetně toho, že bude možné jejich zpeněžení za výhodných podmínek.⁹⁴

SDEU se nejprve vyjádřil k námitce protiprávnosti, kdy poukázal na to, „že taková okolnost, i kdyby byla prokázána, jako taková neumožňuje doložit nebezpečí vážné a nenapravitelné újmy.“ Dle ustálené judikatury SDEU totiž „případná protiprávnost uvedeného aktu v zásadě není sama o sobě dostatečná k prokázání vážnosti a nenapravitelnosti případné újmy.“⁹⁵

---

⁹² Usnesení místopředsedy Soudního dvora ze dne 27. února 2018. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17 R. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2018:119, Bod 25

⁹³ Tamtéž, Bod 33

⁹⁴ Tamtéž, Bod 34, 35

⁹⁵ Usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 25. července 2000. Nizozemské království proti Radě Evropské unie a Evropskému parlamentu. Věc C-377/98 R. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2000:415, Bod 45;

Usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 25. října 2012. Věc C-168/12 P(R). Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2012:674, Bod 27;

Dále SDEU v reakci na tvrzení ČR, že zbraňová směrnice zásadním způsobem naruší ustálenou koncepci regulace nabývání a držení palných zbraní, uvedl, „že ani okolnost, že určitý unijní akt přináší do právní úpravy použitelné v dané oblasti významné změny, není sama o sobě dostatečná k prokázání nebezpečí vážné a nenapravitelné újmy.“

Z výše uvedeného lze konstatovat, že i když je následně rozhodnuto o zneplatnění právního aktu, není, byť i zřejmá protiprávnost, podstatná při rozhodování o návrhu na předběžné opatření. Stejně tak nemusí hrát roli ani to, že právní akt zavádí v dotčené oblasti zásadní, komplexní či jinak rozsáhlé změny. Na základě úvahy lze dospět k závěru, že SDEU si ponechává skutečně velký prostor pro vlastní uvážení, zda návrhu na předběžné opatření vyhoví, či nikoliv. Vzhledem k možnému rozsahu interpretace výše uvedeného lze považovat obecný přístup Soudního dvora k návrhům na vydání předběžných opatření spíše za zdrženlivý s tím, že má být ve věci spíše rozhodnuto až v hlavním řízení. Samotné efektivní prokázání nebezpečí vážné a nenapravitelné újmy je tedy velmi obtížné.

V předmětném návrhu se SDEU tedy uchýlil k přezkumu naléhavosti z hlediska možného způsobení závažné a nenapravitelné újmy, která by mohla vzniknout z tvrzené administrativní, personální a finanční zátěže a dále z tvrzeného narušení veřejné bezpečnosti.

SDEU uvedl, že ačkoliv může být provedení směrnice obtížné a administrativně či jinak náročné, nemůže tato okolnost sama o sebe svědčit o naplnění znaků vážné a nenapravitelné újmy. Ke splnění podmínky naléhavosti by bylo třeba prokázat, že náročnost provedení implementace směrnice je takové povahy, která může České republice způsobit vážnou a nenapravitelnou újmu zejména z hlediska plnění jejích státních úkolů nebo z hlediska její bezpečnostní politiky. Dále SDEU uvedl, že Česká republika svá tvrzení nepodložila žádnými konkrétními výpočty.

Z hlediska finanční zátěže se Česká republika omezila na odhad finančních nákladů, které by bylo třeba vynaložit k implementaci směrnice. Dle SDEU lze však tuto skutečnost považovat za relevantní jen za výjimečných okolností, neboť případná újma finanční povahy je téměř vždy zpětně nahraditelná. Česká republika

žádné výjimečné okolnosti vzhledem k výše uvedenému ve svém návrhu neuvedla, tuto argumentaci tedy SDEU rovněž odmítl.⁹⁶

Tento návrh na předběžné opatření byl místopředsdou SDEU zamítnut s odůvodněním, že Česká republika neprokázala splnění podmínky naléhavosti.⁹⁷

SDEU přistoupil k přezkumu naléhavosti návrhu z hlediska tvrzeného narušení veřejné bezpečnosti. Ve stručnosti lze shrnout, že SDEU považoval tvrzení ohledně přechodu dosud legálně držaných zbraní do nelegální sféry černého trhu a s tím spojené závěry České republiky za obtížně posouditelná a poukázal na to, že Česká republika je nepodložila žádnými přesvědčivými důkazy. Ani zde se tedy dle závěrů SDEU nepodařilo prokázat podmínku naléhavosti.

Vzhledem k výše uvedenému byl návrh České republiky na předběžné opatření místopředsdou SDEU zamítnut s odůvodněním, že Česká republika neprokázala splnění podmínky naléhavosti.⁹⁸

4.3 První žalobní důvod: Porušení zásady svěřeni pravomocí

4.3.1 První žalobní důvod: Základ žalobního tvrzení

Česká republika v prvním žalobním důvodu uvádí, že původní směrnice 91/477 sledovala cíl harmonizace národních pravidel pro nabývání a držení palných zbraní za účelem odstranění překážek na vnitřním trhu, v případě směrnice 2017/853 však tento účel naplňován není. Z obsahu a odůvodnění tvrzení České republiky vyplývá, že cíle, které směrnice sleduje, „*spočívají výhradně v zajištění vyšší úrovně veřejné bezpečnosti v souvislosti s hrozbami terorismu a jiné trestné činnosti.*“ Podle České republiky „*směrnice není odůvodněna existujícími ani hrozícími překážkami fungování vnitřního trhu, ale pouze zamezením zneužívání palných zbraní pro trestnou činnost a terorismus.*“⁹⁹

Vzhledem k výše uvedenému Česká republika tvrdí, že „*článek 114 SFEU nemůže představovat adekvátní právní základ pro zbraňovou směrnici*“. Podle

---

⁹⁶ Usnesení místopředsedy Soudního dvora ze dne 27. února 2018. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17 R. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2018:119, Bod 54

⁹⁷ Tamtéž, Bod 56

⁹⁸ Tamtéž, Bod 64

⁹⁹ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 21

České republiky z dosavadní judikatury SDEU vyplývá, „že sblížení právních předpisů členských států ve vztahu k volnému pohybu zboží musí být hlavním cílem unijní právní úpravy přijímané na základě tohoto článku a případné ostatní cíle musí být toliko vedlejší,“ zatímco „zákaz držení některých samonabíjecích palných zbraní a jejich zásobovacích ústrojí, který představuje hlavní novinku zbraňové směrnice, podle České republiky nemá žádnou spojitost s dílčími nedostatky ve fungování vnitřního trhu, které identifikovala Komise.“¹⁰⁰

V předpisech primárního práva EU navíc podle České republiky neexistuje právní základ pro přijetí výše zmiňovaného zákazu některých samonabíjecích zbraní, v oblasti předcházení trestné činnosti a terorismu totiž harmonizaci výslovně vylučuje článek 84 SFEU. Podle České republiky se zde odráží skutečnost, že v souladu s čl. 4 odst. 2 SEU mají členské státy výhradní odpovědnost za zajištění národní bezpečnosti na svém území a musí mít možnost zajistit na svém území dodržování veřejného pořádku. Přijetím zbraňové směrnice tedy unijní normotvůrce podle České republiky překročil rámec svěřených pravomocí a porušil čl. 5 odst. 2 SEU. Maďarsko a Polská republika podporují výše uvedená tvrzení České republiky a dále doplňují, že pokud by bylo připuštěno, že „s ohledem na původní cíle směrnice 91/477 není účel zbraňové směrnice zcela vzdálený cílům článku 114 SFEU, jsou tyto cíle v případě zbraňové směrnice nanejvýš vedlejší ve vztahu k hlavnímu cíli v ní obsažených změn, kterým je předcházení trestné činnosti, z čehož vyplývá, že článek 114 SFEU nemůže sloužit za právní základ zbraňové směrnice, a že „je-li změna unijního aktu přijata na právním základě použitém původně pro přijetí takového aktu, a to bez ohledu na cíl a obsah takto prováděné změny, je tím podkopána samotná podstata zásady svěřeni pravomocí.“

4.3.2 První žalobní důvod: Stanovisko GA a Rozhodnutí SDEU

K tomuto žalobnímu důvodu a ke spojeným otázkám, které je třeba objasnit a rozhodnout, nejprve generální advokátka uvádí:

„Problematika veřejné bezpečnosti (a například také ochrany životního prostředí a spotřebitele) bude mít přirozeně určitý dopad na fungování tohoto trhu. Kde je však třeba při používání jednotlivých právních základů dostupných podle Smluv stanovit hranici mezi opatřeními vnitřního trhu a opatřeními k dosažení

---

¹⁰⁰ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 22

jiného (žádoucího) cíle? Je správné, že právní předpisy k posílení veřejné bezpečnosti přijaté v bezprostřední reakci na teroristické činy spáchané v roce 2015 na území členských států byly přijaty na základě článku 114 SFEU(34)?“¹⁰¹

„Je nesporné, že článek 84 SFEU by nebyl vhodným právním základem pro směrnici 2017/853. Unijnímu zákonodárci nebyla tímto ustanovením Smlouvy svěřena pravomoc přijímat harmonizační opatření v oblasti předcházení trestné činnosti. Tato oblast zůstává v pravomoci členských států. Pokud tedy článek 114 SFEU není vhodným právním základem pro směrnici 2017/853, je třeba tento právní akt zrušit.“¹⁰²

Generální advokátka argumentaci České republiky v prvním žalobním důvodu označila za neopodstatněnou s tím názorem, že Česká republika nesprávně vykládá článek 114 SFEU a nesprávně chápe zbraňovou směrnici. Dle Generální advokátky je podstatou přezkumu pro odůvodněnost použití právního základu v podobě čl. 114 to, zda uvedená směrnice svým obsahem odstraňuje překážky volného pohybu nebo předchází vzniku budoucích překážek.¹⁰³

Generální advokátka ve svém stanovisku kromě jiného odkazuje na rozhodnutí SDEU ve věci reklamy a sponzorství ve prospěch tabákových výrobků. Podstatou daného sporu byl směrnici zavedený zákaz reklamy na veškeré tabákové výrobky, argumentováno bylo právě usnadněním obchodu mezi členskými státy a jako právní základ pro přijetí tabákové směrnice byl použit článek 95 Smlouvy o Evropském společenství (o sbližování právních předpisů, v podstatě nynější Čl. 114 SFEU). SDEU ve svém rozhodnutí prohlásil danou směrnici za neplatnou, neboť bylo vzhledem k obsahu regulace užito nesprávného právního základu (totiž sbližování právních předpisů za účelem vytvoření a fungování vnitřního trhu) pro její přijetí.¹⁰⁴ Generální advokátka konstatuje, že v daném případě šlo o úplný zákaz, zbraňová směrnice však úplný zákaz obchodu s palnými zbraněmi nezavádí a v tom spatřuje podstatný rozdíl.

---

¹⁰¹ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321, Bod 39

¹⁰² Tamtéž, Bod 41

¹⁰³ Tamtéž, Bod 50

¹⁰⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. října 2000. Spolková republika Německo proti Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie. Věc C-376/98. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2000:544

Generální advokátka se zabývala hmotněprávními ustanoveními směrnice za účelem zjištění jejího obsahu. GA dospěla k závěru, že ustanovení mají z „*valné části zavést harmonizovaná pravidla s cílem zajištění fungování vnitřního trhu.*“¹⁰⁵ Dále uvádí, že i když Komise ve svém návrhu uvádí jako klíčový zájem bezpečnost občanů a hospodářských subjektů, odkazuje na teroristické útoky v Paříži a některé body odůvodnění zbraňové směrnice zmiňují jako cíl veřejnou bezpečnost, je toto zcela na místě a je i tak dosaženo rovnováhy mezi zajištěním fungování vnitřního trhu a ochranou veřejné bezpečnosti.¹⁰⁶ GA k tomuto žalobnímu důvodu uzavírá, že bezpečnost občanů Unie je spjata s kontrolou pohybu nebezpečného zboží (zbraní) a že opatření přijatá ve zbraňové směrnici podporují cíle vnitřního trhu.¹⁰⁷

SDEU na úvod odkazuje na ustálenou judikaturu, kde byla řešena otázka volby právního základu primárního práva pro sekundární právní akty práva EU. Hned v prvním odkazu SDEU zmiňuje jedno ze svých předešlých rozhodnutí, týkající se uplatňování článku 114 na území Gibraltaru, v němž bylo zmíněno několik relevantních konstatování k dané problematice. Gibraltar má na základě Aktu o přistoupení z roku 1972 vyjednány některé zvláštní výjimky, konkrétně je například vyloučen z celní unie a nemělo by tedy být možné na jeho území uplatňovat právní akty práva EU týkající se vnitřního trhu. Podstatou sporu byla skutečnost, že žalobci bylo státním orgánem odmítnuto vydat Evropský zbrojní pas, neboť, právním základem směrnice 91/477 je článek 100a Smlouvy o založení EHS, tedy v podstatě dnešní článek 114 týkající se vnitřního trhu, který nelze vzhledem k výše uvedenému uplatnit. Žalobce nicméně namítal, že Evropský zbrojní pas nijak nesouvisí s vnitřním trhem a že základním účelem tohoto průkazu je usnadňovat volný pohyb osob v rámci EU. Obrátil se tedy se ve věci na Nejvyšší soud Gibraltaru, který položil SDEU předběžné otázky za účelem rozhodnutí, zdali je toto ustanovení použitelné na území Gibraltaru a především, zdali není směrnice neplatná, neboť byla přijatá na nesprávném právním základě (vnitřní trh – volný pohyb osob).¹⁰⁸ Dle judikatury SDEU zvolený právní základ vždy musí vycházet z objektivních skutečností, mezi které patří především účel a obsah tohoto aktu. Při

---

¹⁰⁵ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321, Body 58 – 63

¹⁰⁶ Tamtéž, Bod 65

¹⁰⁷ Tamtéž, Bod 75

¹⁰⁸ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 23. ledna 2018. Albert Buhagiar a další v. Minister for Justice. Věc C-267/16. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2018:26

posuzování správnosti zvoleného právního základu je taktéž důležitý celkový kontext právní úpravy, pokud toto může přispět k vyjasnění daného cíle.¹⁰⁹ SDEU konstatoval, že pro relevantní odpovědi je nezbytné určit hlavní účel směrnice 91/477 a posléze přezkoumat její obsah.¹¹⁰ SDEU dospívá k závěru, že zvolený právní základ pro přijetí je správný, neboť zřejmým cílem je dotvoření vnitřního trhu, což SDEU vyvozuje nejen z odůvodnění, ale i ze samotných regulativních ustanovení. Možnost účinnosti směrnice na území Gibraltarů tedy odmítl.¹¹¹

SDEU tedy tímto způsobem v podstatě potvrdil správnost (platnost) směrnice 91/477, resp. správnost zvoleného právního článku pro její přijetí s ohledem na právní vztahy, které směrnice reguluje. SDEU tedy v přeneseném slova smyslu říká, že směrnice 91/477 harmonizuje právní předpisy nabývání a držení palných zbraní za účelem zlepšení fungování vnitřního trhu a že je v tomto smyslu bezvadná.

Z výše zmiňovaného potvrzení poté SDEU vychází i v předmětném rozsudku, když odmítá tvrzení České republiky, Maďarska a Polské republiky, že při posuzování správnosti právního základu zbraňové směrnice (resp. skutečného obsahu této směrnice) musí být tato směrnice posuzována zcela izolovaně. Naopak dává SDEU za pravdu Parlamentu a Radě, za podpory Francouzské republiky, kteří tvrdí, že při tomto posuzování správnosti právního základu je třeba zohlednit především původní směrnici 91/477 (její cíl a obsah), neboť tato je zbraňovou směrnicí pouze částečně měněna.¹¹² SDEU konstatuje, že směrnice 91/477 tvoří právní kontext směrnice 853/2017, tedy zbraňové směrnice, když tato na původní směrnici ve svém odůvodnění odkazuje. SDEU uvádí, že „je třeba v daném případě určit právní základ, na němž měla být zbraňová směrnice přijata, zejména s přihlédnutím ke kontextu tvořenému směrnicí 91/477, z jejíž bodů odůvodnění vyplývá, že byla přijata za účelem vytvoření vnitřního trhu a sblížení souvisejících právních předpisů, včetně regulace nabývání a držení palných zbraní. Hlavním účelem je tedy odstranění překážek vnitřního trhu s ohledem na volný

---

¹⁰⁹ Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 3. září 2009. Evropský parlament proti Radě Evropské unie. Věc C-166/07. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2009:499

¹¹⁰ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 23. ledna 2018. Albert Buhagiar a další v. Minister for Justice. Věc C-267/16. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2018:26, Bod 42

¹¹¹ Tamtéž, Bod 73

¹¹² Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 41

pohyb zboží a v tomto smyslu potřebné zvyšování vzájemné důvěry z hlediska bezpečnosti.“¹¹³

SDEU uvádí, že z odůvodnění směrnice 91/477 mimo jiné vyplývá, že byla jednoznačně přijata za účelem sblížení vnitřního trhu, což mimo jiné vyžaduje harmonizaci právní úpravy nabývání a držení palných zbraní mezi členskými státy. Směrnice má poskytnout jisté bezpečnostní záruky, které jsou nutné pro zajištění volného pohybu zboží. Zbraňová směrnice pak v návaznosti na směrnici 91/477 rozvádí některá ustanovení, kdy jejím cílem má být zlepšit některé její aspekty. Zbraňová směrnice sice ve svém odůvodnění obsahuje konstatování normotvůrce, že *„bezpečnostní obavy spojené s různými druhy palných zbraní vedly unijního normotvůrce ke stanovení přísnějších pravidel pro tyto zbraně, nicméně přijetím této směrnice rovněž usiloval o usnadnění volného pohybu některých zbraní“*, o čemž má svědčit zejména bod 6 odůvodnění směrnice, týkající se označení palných zbraní a jejich hlavních částí.¹¹⁴

SDEU konstatuje, že unijní normotvůrce přijetím zbraňové směrnice pokračoval v *„naplňování cíle vyhlášeného v pátém bodě odůvodnění směrnice 91/477, kterým je posílení vzájemné důvěry mezi členskými státy v oblasti ochrany bezpečnosti osob určením kategorií palných zbraní“* a že unijní normotvůrce *„nemůže být zbaven možnosti přizpůsobit na základě článku 114 SFEU takový akt, jako je směrnice 91/477, jakékoli změně okolností nebo jakémukoli vývoji znalostí s ohledem na úkol, který mu náleží, a to dbát na ochranu obecných zájmů uznaných ve Smlouvách, včetně zachování veřejné bezpečnosti.“*¹¹⁵

SDEU uzavírá přezkum tohoto žalobního důvodu konstatováním, že unijní normotvůrce při přijetí zbraňové směrnice dodržel jemu vymezený prostor pro uvážení tak, jak mu jej svěřuje čl. 114 SFEU. S ohledem na zachování volného pohybu tedy měl kompetenci k přijetí popisovaných opatření. První žalobní důvod je tedy SDEU zamítnut jako neopodstatněný.¹¹⁶

---

¹¹³ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 45, 46 a 48

¹¹⁴ Tamtéž, Bod 49

¹¹⁵ Tamtéž, Bod 54 a 56

¹¹⁶ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 62

4.3.3 První žalobní důvod: Komentář autora

Lze shrnout, že v tomto ohledu považuje SDEU zbraňovou směrnicí 853/2017 za jakési rozvinutí původní směrnice 91/477. K tomuto závěru SDEU dospěl na základě několika odkazů ve zbraňové směrnici, především v odůvodnění a na základě skutečnosti, že jsou zbraňovou směrnicí do směrnice původní vkládány upravené články, čímž se původní pouze mění. Za primární cíl zbraňové směrnice pak SDEU ve shodě s tvrzením unijního normotvůrce považuje odstranění překážek vnitřního trhu, kdy je za tímto účelem předpokládána určitá úroveň bezpečnosti.

Faktem je, že zbraňová směrnice obsahuje ustanovení, která se týkají regulace obchodu se zbraněmi a která by svou povahou zřejmě skutečně spadaly do definice normy regulující vnitřní trh. Takových norem je ale objektivně menšina. Dle mého názoru jasně převažují normy, prokazující skutečný cíl směrnice, totiž prevenci trestné činnosti páchané se zbraněmi, čehož lze dle unijního zákonodárce docílit pouze omezením práva nabývání a držení palných zbraní. Jako problematický lze dle mého názoru v této souvislosti hodnotit přístup Komise, která argumentuje tím, *„že unijní zákonodárce má širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o opatření, která může přijímat na základě článku 114 SFEU.“* Na rozdíl od Komise se však domnívám, že by však Článek 114 SFEU neměl být vykládán takto extenzivně, ale spíše restriktivně. Je nepřijatelné, aby „odstraňování překážek vnitřního trhu“ přiznávalo širokou posuzovací pravomoc unijního zákonodárce a odůvodňovalo přijímání právních předpisů v oblastech, které stojí na hranici mezi unijní a vnitrostátní kompetencí (nebo tuto hranici již překračují). Paradoxně se v tomto smyslu vyslovil i SDEU v jednom ze svých předchozích rozhodnutí, a to v již zmiňovaném zneplatnění tabákové směrnice (čl. 100a je v podstatě současný čl. 114 SFEU): *„Z výkladu ... vyplývá, že opatření uvedená v čl. 100a odst. 1 Smlouvy jsou určena ke zlepšení podmínek vytvoření a fungování vnitřního trhu. Vykládat tento článek v tomto smyslu, že dává zákonodárci Společenství obecnou pravomoc k regulaci vnitřního trhu, by bylo nejen v rozporu se samotným zněním výše uvedených ustanovení, ale rovněž neslučitelné se zásadou zakotvenou v článku*

3b Smlouvy o ES (nyní článek 5 ES), podle níž jsou pravomoci Společenství pravomocemi svěřenými.“¹¹⁷

Rovněž v citované tabákové směrnici SDEU uvádí: „*Je pravda..., že použití článku 100a jako právního základu je možné za účelem předcházení vzniku budoucích překážek obchodu vyplývajících z různorodého vývoje vnitrostátních právních předpisů. Vznik takovýchto překážek však musí být pravděpodobný a účelem předmětného opatření musí být jejich prevence.“¹¹⁸*

Při přezkumu dodržování právního základu podle článku 100a pak musí SDEU ověřovat, zda akt, jehož platnost je zpochybňována, skutečně sleduje cíle dovolávané zákonodárcem Společenství.¹¹⁹ SDEU se tedy tímto případě nepochopitelně odchýlil od svého předchozího rozhodnutí.

Samozřejmě nelze ustanovení primárního práva vykládat až příliš restriktivně, neboť by toto v důsledku mohlo znamenat jistou paralyzaci rozhodování unijních institucí. Demokracie je vláda většiny s respektováním menšiny a je pochopitelné, že větší a základající státy mají nárok na vyšší počet mandátů v Evropském parlamentu a udávají celkové směřování Unie, nelze však připustit, aby tato skutečnost byla zneužívána pro protlačování právních předpisů, které mohou být zásadním zásahem do práv a tradic států menších.

Generální advokátka ve svém stanovisku pro účely argumentace rovněž srovnává zbraňovou směrnici s tabákovou směrnicí. Lze však pochybovat o účelnosti takového srovnání, v tomto případě totiž nejde o faktický následek a srovnání nesrovnatelného (zákaz reklamy na tabákové výrobky/zákaz obchodu se zbraněmi), nýbrž o samotnou podstatu použití článku 114. Správně položená otázka tedy zní – bude celounijním plošným zákazem reklamy na tabákové výrobky přispěno k vytvoření a lepšímu fungování vnitřního trhu? Přeneseně k Směrnici o zbraních, bude harmonizací předpisu týkajících se palných zbraní (které ve své podstatě obsahují omezení dosavadních pravidel jejich nabývání a držení) přispěno k odstranění překážek a lepšímu fungování vnitřního trhu?

---

¹¹⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. října 2000. Spolková republika Německo proti Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie. Věc C-376/98. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2000:544, Bod 83

¹¹⁸ Tamtéž, Bod 86

¹¹⁹ Tamtéž, Bod 85

V případě tabákové směrnice bylo hlavním zamýšleným cílem zákazu reklamy na tabákové výrobky zřejmě omezení dopadů kouření tabáku, na jehož následky ročně zemře 8 milionů lidí – jen v Evropské unii lze zhruba každé čtvrté úmrtí přičítat následkům kouření, celkem se jedná zhruba o milion úmrtí ročně, nehledě na rizika a následky pasivního kouření. Náklady na léčbu onemocnění spojených s kouřením tabáku se jen v Evropské unii pohybují ve stamiliardách korun českých.¹²⁰ V případě úmrtí na následky zranění, způsobených střelnými zbraněmi, hovoří statistiky o necelých 7 tisících úmrtí, z čehož převážnou většinu (75%) tvoří sebevraždy střelnou zbraní.¹²¹

Skutečný záměr unijního zákonodárce, kterým byla v případě tabákové směrnice zřejmě ochrana veřejného zdraví (jakkoliv toto bylo jistým způsobem skryto za jiné účely) je v případě srovnání prokazatelných následků užívání tabákových výrobků a následků spojených s držením střelných zbraní (skryto jako odstraňování překážek vnitřního trhu – podpora obchodu) objektivně mnohem více legitimní. V případě tabákové směrnice však došlo k zneplatnění, zbraňová směrnice byla ponechána v platnosti a hodnocena jako bezvadná.

Dále, jak říká klasické rčení, „každé srovnání pokulhává“, a v tomto případě opravdu nelze logicky vysvětlit, jakým způsobem má výše uvedené srovnání tabákové a zbraňové směrnice podpořit stanovisko GA a rozhodnutí SDEU.

I pokud by vznikla potřeba urgentní regulace určité záležitosti, tedy okruhu právních vztahů, kde musí být rychle stanovena jednoznačná pravidla a současný stav neumožňuje změnu smluv primárního práva, resp. nelze dosáhnout konsenzu, tedy je pro přijetí úpravy použit článek 114 (což je již samo o sobě teoretický konstrukt hraničící s legitimitou), měl by být obecný smysl přijatého právního předpisu skutečně velmi přesvědčivý a jasný. V těchto případech lze také navrhnout využití tzv. flexibilní klauzule, která sice vyžaduje velmi přísné podmínky aplikace, nicméně je zcela legitimním nástrojem pro revizi primárního práva (jakkoliv by v tomto případě zřejmě tyto přísné podmínky pro úspěšné použití vzhledem

---

¹²⁰ WHO: Tobacco Key Facts [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/tobacco>;

WHO: Tobacco Fact Sheet Mortality Report [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: https://www.who.int/tobacco/publications/surveillance/fact_sheet_mortality_report.pdf

¹²¹ SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU Střelné zbraně a vnitřní bezpečnost EU: ochrana občanů a zamezení nedovoleného obchodu /* COM/2013/0716 final */ , S. 3.

k postoji některých členských států splněny nebyly).¹²² Jinou, neméně důležitou otázkou poté je, proč se konsenzu nepodařilo dosáhnout a proč některé členské státy určitou právní úpravu tak striktně odmítají. Skutečnost, že je regulace obchodu se zbraněmi primárně (a poměrně detailně) obsažena v jiných právních předpisech práva EU, ještě více podporuje důvodnost úvah, zpochybňujících soulad zvoleného právního článku se samotným výsledným obsahem směrnice.

V tomto kontextu je dalším, neméně podstatným, ustanovení článku 5 odst. 2 SEU. Toto výslovně ponechává vnitrostátní bezpečnost a ochranu veřejného pořádku v pravomoci členských států, kdy uvádí, že „zejména národní bezpečnost zůstává výhradní odpovědností každého členského státu.“¹²³ Vycházejí z této presumpce skutečně nemám za to, že by obsah zbraňové směrnice byl v souladu s tímto ustanovením a vůbec se zásadou svěřených pravomocí a principem subsidiarity. Směrnice svým obsahem regulace práv a povinností naopak přímo zasahuje do vnitrostátních bezpečnostních záležitostí, čímž celounijní zbraňová regulace, tedy regulace práva občanů členských států nabývat a držet palné zbraně, nepochybně je. V důsledku tohoto práva totiž občané mají možnost chránit svůj život, zdraví a majetek, což je zajisté také otázka celonárodní bezpečnosti a zajištění veřejného pořádku. SDEU taktéž vůbec nezohlednil článek 84 SFEU, dle něhož „Evropský parlament a Rada mohou řádným legislativním postupem přijmout pobídková a podpůrná opatření pro činnost členských států v oblasti předcházení trestné činnosti, s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států.“ V tomto případě se hovoří pouze o pobídkových a podpůrných opatřeních, které Směrnice jakožto legislativní právní akt svou podstatou dalekosáhle překračuje. V odborných kruzích se navíc čím dál tím více diskutuje nad skutečností, že směrnice obsahují často tak detailní specifikaci požadavků, že v podstatě neponechávají členským státům žádný prostor k volbě formy a prostředků dosažení zamýšleného cíle. Určitým způsobem se tak stírá rozdíl mezi směrnicí a nařízením. Směrnice se tak dostávají do rozporu se samotnou podstatou své vlastní definice dle čl. 288 SFEU, především se však tyto směrnice s velmi detailně specifikovaným obsahem dostávají do rozporu s principem subsidiarity dle článku 5 odst. 3 SEU.¹²⁴ Paradoxně SDEU ve svém rozsudku uvádí, že zbraňová směrnice upravuje daná

---

¹²² SVOBODA, Pavel. Úvod do evropského práva. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-752-1., S. 60.

¹²³ Smlouva o Evropské Unii (Úř. věst. C 202 7.6.2016, s. 13), Čl. 4 odst. 2

¹²⁴ KRÁL, Richard. Směrnice EU z pohledu jejich transpozice a vnitrostátních účinků. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-282-3. S. 7.

práva a povinnosti velmi detailně a tuto argumentaci používá ve prospěch svého rozhodnutí, tedy zamítnutí žaloby a ponechání zbraňové směrnice v platnosti. SDEU tedy v podstatě způsobem potvrzuje (a vlastně pozitivně zdůrazňuje) správnost směrnice, která přílišnou obsahovou specifikací táhne k tomu být v rozporu se svou definicí a se smyslem svého použití.

Domnívám se, že argumentace přílišnou podrobností zbraňové směrnice a rozparem s principem subsidiarity je v tomto případě zcela opodstatněná, jakkoliv v celém stanovisku GA a odůvodnění rozhodnutí ze strany SDEU dochází ke zdůrazňování nezbytnosti této úpravy pro odstranění překážek vnitřního trhu, s poukazem na vysokou nebezpečnost zbraní jako zboží. Z celé argumentace nabývám však dojmu, že skutečným záměrem je spíše omezení možnosti nabývat a držet palné zbraně. Není prokázáno, že by vlastnictví palných zbraní v členských státech mělo jakýkoliv negativní dopad na rozvoj obchodu mezi nimi. Stejně tak nebylo žádným způsobem prokázáno, že by regulace palných zbraní, tak jak před přijetím zbraňové směrnice léta fungovala v České republice (a která se vyznačuje svou benevolentností) vytvářela v tomto smyslu nějaké konkrétní překážky obchodu.

Závěrem se domnívám, že se SDEU ani GA zdaleka nepodařilo přesvědčivě odůvodnit svá tvrzení. Na základě výše uvedených skutečností a závěrů se tedy plně ztotožňuji s žalobním tvrzením České republiky, že přijetím zbraňové směrnice došlo k porušení zásady svěřených pravomocí a rovněž zásady subsidiarity a zbraňová směrnice tedy měla být SDEU zneplatněna.

4.4 Druhý žalobní důvod: Porušení zásady proporcionality

4.4.1 Druhý žalobní důvod – první část: Základ žalobního tvrzení

Ve druhém žalobním tvrzení Česká republika uvádí, že unijní normotvůrce nedisponoval dostatkem informací o možných dopadech přijímané právní úpravy. Zejména odůvodnění směrnice neobsahuje dostatečné úvahy o přiměřenosti některých obsažených ustanovení. Dle tvrzení České republiky tedy normotvůrce

nemohl tudíž dostát své povinnosti důkladně se zabývat souladem přijatých opatření se zásadou proporcionality.¹²⁵

V žalobě Česká republika dále zdůraznila skutečnost, že při legislativním procesu směrnici nebyla provedena studie dopadů, ačkoliv některá ustanovení zbraňové směrnice výrazně zasahují do práv a povinností svých adresátů, především do práva vlastnického.¹²⁶ V této souvislosti Česká republika uvádí, že je velmi nepravděpodobné, že by zavedená opatření mohla zásadním způsobem přispět k zamezení zneužití palných zbraní k páčání zločinů – dle zkušenosti ČR byl na jejím území v posledních 10 letech spáchán s palnou zbraní, která nově spadá do kategorie A, jediný trestný čin, a to navíc nedbalostní.¹²⁷ ČR konstatuje, že neexistují žádné relevantní statistiky, odůvodňující přiměřenost přijatých opatření, především s ohledem na statisíce legálních bezúhonných držitelů palných zbraní, kdy případy skutečného zneužití palné zbraně ke spáchání trestné činu se pohybují maximálně v nižším řádu jednotek ročně. Opatření jako zařazení některých samonabíjecích zbraní do kategorie A, zákaz tzv. nadlimitních zásobníků či zařazení replik zbraní do přísnějších kategorií považuje ČR za zcela nepřiměřená.¹²⁸

4.4.2 Druhý žalobní důvod – první část: Stanovisko GA a Rozhodnutí SDEU

Generální advokátka se ve svém stanovisku k první části druhého žalobního důvodu předně vypořádává s neprovedením studie dopadů před přijetím zbraňové směrnice. Uvádí, že „obvykle se unijní orgány spoléhají na takové posouzení, aby prokázaly vhodnost i nezbytnost přijatého opatření.“¹²⁹ GA se domnívá, že uzavřením interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů na základě článku 295 SFEU zamýšleli její účastníci sjednat si mezi sebou závazné povinnosti při této činnosti. Dle názoru GA však z této dohody nevyplývá, že „tato dohoda zakládá závaznou povinnost provést posouzení dopadů v každém

---

¹²⁵ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 65, 66

¹²⁶ Tamtéž, Bod 67, 68

¹²⁷ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 69

¹²⁸ Tamtéž, Bod 69, 70, 71, 72, 73, 74

¹²⁹ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321, Bod 90

*jednotlivém případě.*¹³⁰ GA konstatuje, že „je bezesporu pravda, že posouzení dopadů je významným a užitečným nástrojem... a usnadňuje proces řádně odůvodněné a transparentní tvorby právních předpisů.“¹³¹ Dále však GA zdůrazňuje, že nelze omezovat činnost unijního orgánu touto dohodou, a že „nepodmíněné chápání dohody by neoprávněně omezovalo posuzovací pravomoc zákonodárce.“¹³² Provedení posouzení dopadů tedy není nezbytnou náležitostí při přijímání právního předpisu EU. Stejně tak podmínku naléhavosti návrhu, kterou unijní normotvůrce také vzhledem k teroristickým útokům zdůvodňuje neprovedení posouzení dopadů, považuje GA za splněnou.¹³³

Pokud se týče zásahu do práva vlastnictví (čl. 17 Listiny), konstatuje GA, že toto právo není absolutní. Zbraňová směrnice navíc zákaz všech palných zbraní nezavádí. Vzhledem k cílům definovaným ve směrnici GA konstatuje, že v tomto ohledu tato obtojí z hlediska proporcionality.¹³⁴

SDEU zopakoval podstatu a použití zásady proporcionality v právu Evropské unie, tedy „že prostředky zavedené ustanovením unijního práva musí být způsobilé k uskutečnění legitimních cílů sledovaných dotyčnou právní úpravou a nesmí překračovat meze toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné.“¹³⁵ SDEU dále v návaznosti na konstantní judikaturu připomněl, že jejím prostřednictvím bylo unijnímu normotvůrci přiznána široká posuzovací pravomoc, pokud se týče regulace oblastí, které mu byly svěřeny členskými státy na základě primárního práva. Unijní normotvůrce je povinen provádět komplexní hodnocení a posouzení, nicméně následně přijaté opatření nemusí být jedinou či nejlepší možností právní úpravy dané oblasti za podmínky, že toto opatření není svým charakterem zjevně nepřiměřené zamýšlenému cíli. Normotvůrce musí své rozhodnutí založit na objektivních kritériích, zhodnotit důvodnost opatření především k možným nepříznivým hospodářským dopadům. Vždy je třeba zohlednění právních,

---

¹³⁰ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321, Bod 93

¹³¹ Tamtéž, Bod 96

¹³² Tamtéž, Bod 97

¹³³ Tamtéž, Bod 100

¹³⁴ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321, Bod 102, 103

¹³⁵ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. června 2010. The Queen, na žádost Vodafone Ltd a další proti Secretary of State for Business, Enterprise and Regulatory Reform. Věc C-58/08. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2010:321, Bod 51

politických, ekonomických i sociálních okolností. Normotvůrce musí být schopen před SDEU prokázat, že se při přijímání opatření řídil výše uvedeným.

SDEU dále reaguje na žalobní tvrzení České republiky, která uvádí, že Komise měla povinnost provést studii dopadů dané regulace. „*V daném případě je třeba na prvním místě konstatovat – jak učinila generální advokátka v bodech 94 až 97 svého stanoviska – že na rozdíl od tvrzení České republiky, podporované Maďarskem, ze znění bodů 12 až 15 interinstitucionální dohody nevyplývá povinnost provést za všech okolností posouzení dopadů.*“ Poté Soud vzhledem k teroristickým útokům v EU dodává: „*Neprovedení posouzení dopadů přitom nelze kvalifikovat jako porušení zásady proporcionality, nachází-li se unijní normotvůrce ve zvláštní situaci vyžadující, aby od něho upustil, a má-li k dispozici dostatek informací, které mu umožňují posoudit přiměřenost přijímaného opatření.*“

SDEU uvádí, že komise v průběhu vypracovávání legislativního návrhu vzala v úvahu několik podrobných studií a konzultací s odborníky. Má se jednat o Evaluation of the Firearms Directive¹³⁶ z roku 2014 a hodnocení REFIT¹³⁷. Dále o dalších 9 studiích, například ze studie o zlepšení pravidel upravujících znehodnocení palných zbraní a povolovacích řízení v Unii a o poplašných zbraních a replikách, ze studie o možnostech boje proti ilegálnímu obchodu s palnými zbraněmi v Unii nebo ze studie o zabitích vypracované Úřadem OSN pro drogy a trestnou činnost.¹³⁸

Výše uváděné studie dle SDEU dostatečně vypovídají o nutnosti regulace a podporují vhodnost a přiměřenost přijatých opatření. SDEU uzavírá, že v průběhu legislativního postupu disponovaly dotčené orgány dostatečným množstvím informací, kromě jiného získaných z výsledků hodnocení REFIT, ze studie OSN a z diskuze s odbornou veřejností.¹³⁹

S odkazem na výše uvedené zamítl SDEU první část druhého žalobního důvodu jako neopodstatněnou.

---

¹³⁶ Evaluation of the Firearms Directive [online]. The European Commission [cit. 2021-8-23]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/content/evaluation-firearms-directive-0_en

¹³⁷ ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU Hodnocení REFIT směrnice Rady 91/477/ES ze dne 18. června 1991 ve znění směrnice 2008/51/ES ze dne 21. května 2008 o kontrole nabývání a držení zbraní COM/2015/0751 final

¹³⁸ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 87, 88

¹³⁹ Tamtéž, Bod 87-92

4.4.3 Druhý žalobní důvod – první část: Komentář autora

V první části druhého žalobního důvodu ČR tvrdí, že zbraňová směrnice byla přijata v rozporu se zásadou proporcionality. Předně musím uvést, že argumentaci GA i SDEU zde považuji za velmi nepřesvědčivou.

Nejprve obecně je třeba uvést, že dlouhodobě platí shoda expertů na tom, že zbraňová regulace je v České republice nastavena více než dobře a obecně jsou zákonné podmínky pro nabývání a držení palných zbraní velice dobré. Dle některých tvrzení patří zbraňové zákony v ČR dokonce k nejlepším na světě a zachovávají zdravý poměr mezi možnostmi vlastnit zbraň a ochranou společnosti proti jejich zneužití. Na jedné straně jsou tedy respektována práva jedince k nabytí a držení palné zbraně, a to i za účelem ochrany vlastního života, zdraví či majetku, na straně druhé jsou pak zákonné podmínky nastaveny tak, že je minimalizováno nebezpečí zneužití tohoto práva. Z argumentace SDEU a generální advokátky lze však nabýt dojem, že jsou snad v unii členské státy (ČR), kde lze zbraně v podstatě zakoupit v samoobsluze a pak je jednoduše přepravovat a prodávat po celé Unii. Pokud se však objektivně podíváme na právní úpravu i těch „nejvíce benevolentních států“ (ČR, Rakousko, Švýcarsko), zjistíme, že k ničemu takovému nedochází, ba naopak, případy páchané trestné činnosti se zbraní se zde dlouhodobě pohybují v řádech jednotek ročně. Celá tato argumentace pak působí spíše demagogicky a je přinejmenším zavádějící, neboť vůbec nezohledňuje poměrně dobře zjištělná fakta.

Za další je třeba uvést, že argumentace potřebou „zlepšení obchodu“ a „odstranění překážek pro obchod se zbraněmi“ při vši objektivitě vyvolává dojem jakéhosi záložního důvodu pro zamítnutí opodstatněnosti návrhu za každou cenu, kde je vedle bezpečnosti občanů zmiňován jako další zcela relevantní bod přijetí dané úpravy s odkazem na harmonizaci vnitřního trhu. Lze poté z uváděných skutečností vyvodit, že zbraňová směrnice usiluje o omezení nabývání a držení palných zbraní, což však nelze na straně druhé skrývat za snahu zlepšit fungování obchodu se zbraněmi v Unii s poukazem na to, že tento postup je pro dosažení tohoto cíle nezbytný a přiměřený. V konečném důsledku může tento alibismus, zastírající skutečné záměry, přinést jen další negativní pohledy na unijní normotvorbu, zvláště v tomto sporném případě, kdy již samotný právní základ přijímané úpravy je velmi nepřesvědčivý.

V tomto žalobním důvodu dále Česká republika zdůraznila skutečnost, že ke směrnici nebyla předložena studie dopadů. Zatímco v rámci prvního žalobního důvodu generální advokátka použila striktního, místy až přepjatého formalismu k jeho zamítnutí, zde již uvádí argumenty pro odklon od pravidel interinstitucionální dohody, kdy ve své podstatě přirovnává danou regulaci, obsaženou ve zbraňové směrnici, za zanedbatelnou, především z hlediska komplexních dopadů do unijního práva. Není tedy dle tvrzení GA „hodna“ provedení studie dopadů. Bod 13 interinstitucionální dohody přitom stanoví, že *„Komise bude provádět posouzení dopadů svých legislativních i nelegislativních iniciativ, aktů v přenesené pravomoci a prováděcích opatření, u nichž se očekávají významné hospodářské, environmentální nebo sociální dopady. Posouzení dopadů bude zpravidla připojeno k iniciativám v rámci pracovního programu Komise nebo ke společnému prohlášení.“*¹⁴⁰

Na jednu stranu je při odůvodnění zamítnutí prvního žalobního důvodu pro neopodstatněnost zmiňována harmonizace vnitřního trhu, která je potvrzena jako přípustný a odůvodněný právní základ přijetí zbraňové směrnice, ve druhém důvodu však nejsou „hospodářské dopady“ směrnice považovány za natolik významné, aby byla provedena studie dopadů. Na jednu stranu je tedy dle tvrzení žalovaných a stanoviska GA a rozsudku SDEU daná směrnice přijímána za účelem lepšího obchodu s palnými zbraněmi v rámci unie, na straně druhé však daná úprava nemá významné hospodářské dopady. Zde je tedy dle mého názoru patrný opět poměrně zásadní rozpor v uváděných argumentech GA a SDEU. V bodu 90 Stanoviska je dále přímo konstatováno: *„Novinkou v projednávané věci je to, že se unijní zákonodárce při přijetí směrnice 2017/853 obešel bez posouzení dopadu. Obvykle se unijní orgány spoléhají na takové posouzení, aby prokázaly vhodnost i nezbytnost přijatého opatření. Z povahy věci vyplývá, že v projednávaném případě se na posouzení dopadů unijní orgány spolehnout nemohou.“* Především poslední souvětí vyvolává mnoho otázek – proč se v tomto případě unijní orgány nemohou spolehnout na posouzení dopadů? Čím má tato věc tak specifickou povahu?

Vzhledem k pochybnostem, které vyvstávají v souvislosti s přijetím směrnice na základě sporného článku 114 SFEU (viz první žalobní důvod), jistě

---

¹⁴⁰ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1—14)

tyto otázky nepřidají na legitimitě celého procesu. Odůvodnění SDEU pak působí spíše jako politické konstatování, které označuje tento případ za jistou „zvláštní situaci“ a fakticky konstatuje jakýsi „dostatek informací normotvůrce“. Normotvůrce by se měl za každých okolností, zvláště v dnešní době, snažit maximálně podpořit svůj legislativní záměr kvalifikovanými informacemi a tyto informace sdělit veřejnosti, tedy převážně svým adresátům. Touto transparentností a snahou o „kvalitu“ předpisu lze předcházet často oprávněným pochybnostem a také je možné legislativní záměr skutečně legálně opřít o zásadní právní podklady. Bohužel nepředložení dopadové studie a následné chabé odůvodnění SDEU působí přesným opakem, totiž absencí jasného záměru a podkladů, na základě kterých normotvůrce dané právní předpisy tvoří a přijímá. Jsou to vždy nakonec adresáti, které daná norma zavazuje a v demokratickém právním státě je třeba vždy jasně zdůvodnit, proč jsou jim veřejnou mocí omezována práva či ukládané povinnosti.

Neobstojí ani argument jakési zvláštní situace. Dané teroristické útoky jsou nesmírně tragické, nicméně nešlo z celospolečenského hlediska vzhledem k okolnostem k tak „závažné situaci“, která by odůvodňovala provedení jakéhosi „zvláštního“ postupu a která by v důsledku snad normotvůrce měla opravňovat ke zkracování/vynechávání některých náležitostí legislativního procesu. Nebyl vyhlášen válečný stav, nebylo zde žádné masivnější ohrožení obyvatelstva, složky integrovaného záchranného systému fungovaly standardně, včetně složek bezpečnostních, tudíž nutnost okamžité regulace a zpřísnění nabývání a držení střelných zbraní je zde zcela nepodložená. Zvláště v kontextu s tvrzeným záměrem sbližování právních předpisů a odstraňování překážek vnitřního trhu je argumentace zvláštností situace a nutností rychlého přijetí opatření s ohledem na teroristické útoky zcela v rozporu s odůvodněním článkem 114 SFEU – nutnost úpravy pravidel pro vnitřní trh zpravidla nevystane „ze dne na den“ a není třeba okamžitého zásahu.

Ohledně pravidel interinstitucionální dohody lze pak nabýt dojmu, že jsou aplikována pouze v případech, kdy se to jednotlivým institucím „hodí“, tedy většinou na podporu přijetí jejich návrhů a záměrů.

Jako zásadní podklad jsou unijním normotvůrcem a v rozsudku především SDEU zmiňováno několik studií, ze kterých má jasně vyplývat odůvodněnost daných opatření. A to do té míry přesvědčivě, že nebylo nutné provádět zmiňovanou studii dopadů.

Po přezkoumání studií, resp. jejich závěrů však lze objektivně dospět ke zjištěním, která jsou v poměrně zásadním rozporu s tvrzeným požadavkem nutnosti zavedení přijatých opatření.

Za nejzásadnější problém je ve studiích označováno riziko přeměny signálních/poplašných/ akustických či podobných zbraní na zbraně schopné střilet „ostré“ náboje. Stejně tak je upozorňováno na nedostatečná pravidla, týkající se znehodnocování a ničení palných zbraní. V této souvislosti je rovněž poukazováno na nejednotnost označování palných zbraní a možnosti jejich sledování. Ve studiích jsou tedy konkrétně navrhována zlepšení opatření v oblastech označování a sledování palných zbraní, harmonizace pravidel znehodnocování a zničení palných zbraní a harmonizace pravidel pro repliky zbraní a pro zbraně poplašné.¹⁴¹ K nalezení zde však nejsou žádná doporučení k tomu, aby byla měněna kategorizace samonabíjecích palných zbraní, zakazovány „nadlimitní“ zásobníky či omezováno právo nabývat a držet palné zbraně.¹⁴² Totéž platí v podstatě téměř o všech studiích, na které se odvolává unijní zákonodárce, dokonce i v samotném hodnocení REFIT.¹⁴³ V kontextu neprovedené studie dopadů jsou výše uvedená zjištění ještě problematičtější. Na základě výše uvedeného nezbývá než konstatovat, že tato opatření byla přijata jen na základě vlastního rozhodnutí unijního zákonodárce a nejsou podložena žádnými relevantními skutečnostmi. Z hlediska hlavního (nyní již poněkud upozaděného) záměru, deklarovaného unijním zákonodárcem použitím čl. 114 SFEU a odůvodněním směrnice, jsou zjištěné překážky vnitřního trhu, které by měly odůvodňovat přiměřenost těchto opatření, veskrze administrativního charakteru a v podstatě zcela zanedbatelné.

4.4.4 Druhý žalobní důvod – druhá část: Základ žalobního tvrzení

Česká republika dále uvádí, že opatření přijatá ve směrnici *„nejsou způsobilá k dosažení cíle zvýšení veřejné bezpečnosti, neboť tohoto cíle nelze dosáhnout dalším omezováním legálního držení palných zbraní. Toto omezování*

---

¹⁴¹ Study to support an impact assessment on a possible initiative related to improving rules on deactivation, destruction and marking procedures of firearms in the EU, as well as on alarm weapons and replicas. Directorate-General for Migration and Home Affairs (European Commission) , EY , SIPRI. S. ISBN: 978-92-79-39938-1. S. 52, 53

¹⁴² Study to support an impact assessment on a possible initiative related to improving rules on deactivation, destruction and marking procedures of firearms in the EU, as well as on alarm weapons and replicas. Directorate-General for Migration and Home Affairs (European Commission) , EY , SIPRI. S. ISBN: 978-92-79-39938-1.

¹⁴³ Evaluation of the Firearms Directive [online]. The European Commission [cit. 2021-8-23]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/content/evaluation-firearms-directive-0_en S. 92-106

může naopak zapříčinit, že se dosud legálně držené palné zbraně přesunou do nelegální sféry.“¹⁴⁴ Podle České republiky nebyl za posledních 10 let spáchán teroristický útok na území Unie, při kterém byly použity nelegálně držené palné zbraně. Nelze tedy odůvodnit zákaz samonabíjecích palných zbraní, které byly přeměněny ze zbraní samočinných, navíc je nesmyslný i z technického hlediska. Zařazení některých trvale znehodnocených palných zbraní do kategorie A rovněž dle názoru ČR nedává smysl, neboť jejich opětovné uschopnění ke střelbě je ještě náročnější než výroba zbraně nové.

Česká republika uvádí, že pro boj s terorismem je možné použití přiměřenějších nástrojů a opatření, posílení spolupráce a výměny informací mezi členskými státy. Přijatá opatření jsou dle ČR „v rozporu se zásadou *proportionalit* *stricto sensu*.“¹⁴⁵ Představují výrazný zásah do vlastnických práv a žádným způsobem nepříspěvají k odstraňování překážek vnitřního trhu.¹⁴⁶

Maďarsko a Polsko podpůrně uvádějí, že nebyly předloženy žádné důkazy, které by svědčily o použití legálně držených samočinných palných zbraní, které byly přeměněny na samonabíjecí, k trestné činnosti. Dále také poukazují na nepřiměřené povinnosti, které směrnice pro legální držitele zbraní zavádí a na možnost účinnějších a méně omezujících opatření, jako jsou povinné odborné psychologické testy a přísnější zkoušky.¹⁴⁷

4.4.5 Druhý žalobní důvod – druhá část: Stanovisko GA a Rozsudek SDEU

Generální advokátka uvádí, že unijní zákonodárce „*zohlednil relevantní faktické, sociální a kulturní aspekty ... a přijal vhodná opatření k zajištění rovnováhy mezi cíli usnadňujícími fungování vnitřního trhu a cíli zajišťujícími vysokou úroveň veřejné bezpečnosti*.“¹⁴⁸ Poukazuje v této souvislosti na výjimky ze zákazu nabytí některých palných zbraní, které členské státy mohou uplatnit, zejména ve vztahu ke sportovním střelcům či lovcům. Stejně tak zmiňuje obnovení povolení dle předchozích pravidel pro ty držitele, kteří palnou zbraň nabyli před 13.

---

¹⁴⁴ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 95

¹⁴⁵ Tamtéž, Bod 100

¹⁴⁶ Tamtéž, Bod 101

¹⁴⁷ Tamtéž, Bod 106 - 112

¹⁴⁸ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321, Bod 111

06. 2017.¹⁴⁹ Zmiňuje taktéž zohlednění specifického vojenského systému ve Švýcarsku. Druhou část druhého žalobního důvodu tedy pak považuje za neopodstatněnou.¹⁵⁰

SDEU nejprve připomíná, že dle ustáleného rozhodování je příslušný provést přezkum směrnice tak, že ověří, zdali unijní normotvůrce nepřekročil jemu svěřenou širokou pravomoc „*zvolením opatření zjevně nepřiměřených ve vztahu ke sledovanému cíli.*“ SDEU dále sděluje, že se podařilo doložit přímou souvislost mezi počtem palných zbraní, které jsou v konkrétním státě drženy, a mírou zločinnosti, která je s pomocí takových zbraní páchána. Podařilo se též doložit, že téměř všechny palné zbraně, použité při masových střelbách v Evropě, byly drženy legálně nebo byly zpětně uschopněny ke střelbě z již znehodnocených. SDEU uznává, že opatření, která navrhuje ČR (resp. Polsko) mohou být účinná, ale mají sloužit pouze jako podpůrná k výraznějšímu omezení práva nabytí a držení palných zbraní.¹⁵¹

SDEU konstatuje, že zákaz zbraní stanovených v příloze I části II kategorie A bodů 6 až 8 směrnice není absolutní, a naopak umožňuje uplatnění mnoha výjimek, což ve výsledku přispívá k přiměřenosti těchto ustanovení. Zbraně v Kategorii A jsou jasně identifikovatelné a výklad předmětných ustanovení je jednoznačný. Dle SDEU tedy nejsou žádné pochybnosti ohledně interpretace těchto ustanovení.

SDEU dále poukazuje na tvrzení odborníků, že nelze stoprocentně vyloučit zpětné uschopnění již znehodnocené zbraně a tyto zbraně byly prokazatelně použity při teroristických útocích v Paříži, jsou tedy správně zařazeny do kategorie A. SDEU uzavírá, že nic nenasvědčuje tomu, že by Parlamentem, Radou nebo Komisí byla překročena jejich široká posuzovací pravomoc. Opatření považuje za přiměřená, a to především ve vztahu k zajištění veřejné bezpečnosti občanů Unie a k usnadnění fungování vnitřního trhu.¹⁵²

---

¹⁴⁹ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321, Bod 113

¹⁵⁰ Tamtéž, Bod 119

¹⁵¹ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 119, 120, 121

¹⁵² Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 126, 131

Závěrem tohoto žalobního důvodu se SDEU vypořádal s tvrzením o nepřiměřeném zásahu do vlastnického práva legálních držitelů palných zbraní v důsledku opatření, které zavádí směrnice. SDEU poukazuje na doplnění ustanovení čl. 7 odstavce 4a zbraňové směrnice, která stanoví, že se nové podmínky povolení nevztahuje na zbraně, které byly nabyty a registrovány před 13. 06. 2017. Tyto zbraně jsou tedy v podstatě drženy dle „starších pravidel“, jejich legální držitelé tedy o tento předmět svého vlastnictví nepřijdou. Právo na vlastnictví poté není absolutní, lze jej omezit ve veřejném zájmu, jak ostatně stanoví i čl. 17 odst.1 Listiny.¹⁵³ I „druhou“ část druhého žalobního důvodu tedy SDEU zamítá jako neopodstatněný.

4.4.6 Druhý žalobní důvod – druhá část: Komentář autora

V druhé části druhého žalobního důvodu Česká republika namítala některá konkrétní opatření, která jsou vzhledem k záměru unijního zákonodárce zcela nepřiměřená a nemohou vést k zamýšlenému cíli. Zde uváděná opatření jsou:

- zákaz určitých druhů samonabíjecích palných zbraní;
- zpřísnění regulace určitých minimálně nebezpečných zbraní (historických replik či prokazatelně trvale znehodnocených zbraní);
- omezení držení určitých zásobníků.

V rámci komentáře k druhé části druhého žalobního důvodu lze v podstatě zopakovat co, co již bylo uvedeno. Unijní zákonodárce zmiňovaná opatření nezdůvodnil žádnými relevantními podklady, které by podporovaly jejich účinnost a schopnost dosáhnout zamýšleného cíle. Pokud jde o zákaz některých druhů zbraní (příloha I část II kategorie A bod 7,8 směrnice 91/477, ve znění zbraňové směrnice), lze opět poukázat na skutečnost, že zbraně pro páchaní trestné činnosti si pachatelé obstarávají nelegálně, nejčastěji pašováním přes vnější hranice EU z jiných zemí. O to méně logické je ustanovení, zpřísnující nabývání a držení zbraní historických, které nejenže zdaleka nejsou účinné (často nejsou ani střelby-schopné), ale rovněž nejsou známy případy, že by docházelo k jejich zneužití. K zakazu tzv. nadlimitních zásobníků lze opět uvést a rovněž zdůraznit, že se objektivně jedná o opatření, které již ze samotného technického hlediska nedává smysl. Z právního hlediska se toto opatření rovněž vyznačuje zásadní nepřiměřeností, neúčelností a absencí jakéhokoliv relevantního odůvodnění, proč bylo přijato.

---

¹⁵³ Tamtéž, Bod 133 – 138

4.5 Třetí žalobní důvod: Porušení zásad právní jistoty a legitimního očekávání

4.5.1 Třetí žalobní důvod: Základ žalobních tvrzení

Česká republika tvrdí, že zbraňová směrnice obsahuje ustanovení, která jsou svým obsahem pro adresáty nejasná a taktéž ustanovení, která působí retroaktivně. Konkrétně Česká republika poukazuje na ustanovení čl. 5 odst. (3); čl. 7 odst. 4a]; a body 7 a 8 v příloze I části II, která jsou svým obsahem nejasná a svým adresátům neumožňují jednoznačně rozeznat jejich práva a povinnosti, které jsou jim ukládány. Přijetím směrnice s obsahem předmětných ustanovení tedy dle názoru České republiky došlo k porušení zásady právní jistoty a zásady legitimního očekávání.

Česká republika uvádí, že zbraňová směrnice zařazuje samonabíjecí palné zbraně, které mohou být při zachování jejich plné funkčnosti prostřednictvím skládací či teleskopické opěry (vyklápěcí pažba) zkráceny na délku kratší 60 centimetrů, do přílohy I části II kategorie A bodu 8 směrnice 91/477 (resp. 2017/853). Dále však není žádným způsobem podrobněji stanoveno, jakým způsobem mají být zbraně přesně rozpoznány – dle České republiky téměř všechny tyto zbraně mohou fungovat jak s pevnou ramenní opěrou (pažbou), přičemž každopádně přesahují stanovenou délku, tak s pažbou vyklápěcí, tedy již spadají do přísnější kategorie – není tedy jasné, jak má být u těchto zbraní zjištěna jejich „původní verze“. Dále Česká republika poukazuje na skutečnost, že nejsou stanovena jasná kritéria, jakým způsobem má být samotná délka zbraně měřena a jestli se do celkové délky započítává taktéž příslušenství zbraně (např.: kompenzátor, tlumič hluku výstřelu, úst'ová brzda), kdy by v praxi mohlo jednoduchým nasazením příslušenství dojít ke změně kategorie zbraně.¹⁵⁴ Zbraňová směrnice dle tvrzení České republiky umožňuje členským státům zvolit zásadně odlišný způsob postupu vůči dosavadním držitelům zbraní, které jsou zařazeny do kategorie A, v důsledku čehož dojde k velkým rozdílům v počtu oprávněných držitelů mezi jednotlivými členskými státy. Toto zapříčiní vznik nových překážek, především při cestování s palnými zbraněmi mezi jednotlivými členskými státy a také další snížení významu evropského zbrojního pasu.

---

¹⁵⁴ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 140, 102, 103

4.5.2 Třetí žalobní důvod: Stanovisko GA a Rozsudek SDEU

Generální advokátka ve svém stanovisku, stejně tak SDEU ve svém rozhodnutí však považují znění předmětných ustanovení za dostatečně jasné a přesné, a to do té míry, že dle jejich názoru tyto právní normy naplňují obecná kritéria právní jistoty. K zásadě ochrany legitimního očekávání SDEU uvádí, že právo domáhat se ochrany legitimního očekávání se jakožto logický důsledek zásady právní jistoty vztahuje na každého jednotlivce, který se nachází v situaci, ze které vyplývá, že unijní správa u něj vyvolala podloženou naději. Objektivně je stav „vyvolané podložené naděje“ dle interpretace SDEU založen na „*přesných, nepodmíněných a shodujících se informací z oprávněných a spolehlivých zdrojů*“, nehledě na formu tohoto sdělení. Naopak není možné, aby se subjekt dovolával porušení zásady ochrany legitimního očekávání, „*pokud mu správa neposkytla konkrétní ujištění*.“ Dále, „*je-li opatrný a obezřetný hospodářský subjekt schopen předvídat přijetí unijního opatření, které se může nepříznivě dotknout jeho zájmů, nemůže se takovéto zásady dovolávat, pokud je toto opatření přijato*.“¹⁵⁵

SDEU uvádí, že cílem ustanovení čl. 7 odst. 4a je, aby se v mezidobí mezi vstupem směrnice v platnost dne 13. 06. 2017 a uplynutím lhůty k její implementaci členskými státy dne 14. 11. 2018 nezvyšoval počet palných zbraní. Dle tohoto článku mohou členské státy potvrdit, obnovit nebo prodloužit povolení pro držení samonabíjecí palné zbraně, které byly nabyty jako zbraně kategorie B před 13. 06. 2017 a které jsou na základě nové kategorizace zařazeny do kategorie A. Dle SDEU unijní normotvůrce nemohl vzbudit u dotčených jednotlivců legitimní očekávání a žádným způsobem členské státy nenutil uplatňovat ustanovení směrnice retroaktivně.¹⁵⁶

SDEU i Generální advokátka shodně odmítly třetí žalobní důvod, uváděný Českou republikou, jako neopodstatněný.¹⁵⁷

4.5.3 Třetí žalobní důvod: Komentář autora

Ve třetím žalobním důvodu jsou napadena v podstatě stejná ustanovení jako ve druhé části druhého žalobního důvodu. Zatímco jsou však daná ustanovení ve

¹⁵⁵ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 30. dubna 2019. Italská republika v. Rada Evropské unie. Věc C-611/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:332, Bod 112

¹⁵⁶ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 157

¹⁵⁷ Tamtéž, Bod 158

druhém žalobním důvodu uváděna a zkoumána z hlediska možného porušení zásady proporcionality, ve třetím žalobním důvodu je řešeno, zdali přijetím těchto ustanovení byly porušeny zásady právní jistoty a legitimního očekávání.

Dle mého názoru jsou výše zmiňovaná žalobní tvrzení ohledně ustanovení čl. 5 odst. (3) a bodů a body 7 a 8 v příloze I části II České republiky opodstatněná. Zmiňovaná ustanovení působí skutečně minimálně nekonceptně, nepromyšleně, a především případné sankce nepřiměřeně a nejasně. V případě čl. 7 odst. 4a je však situace dle mého názoru jiná. Účelem tohoto článku bylo naopak předcházet určitému chaosu a nejasnostem při změnách kategorizace zbraní, a domnívám se, že tento svůj účel, byť ve světle jinak obecně nesprávné úpravy, skutečně naplnil.

Zásada právní jistoty (resp. legitimního očekávání) a její dodržování je dle teorie práva podstatnou charakteristikou demokratického právního státu. Aby byly tyto zásady naplňovány, je nutná existence takových podmínek, které umožňují existenci norem objektivního práva jako konstantně stabilních, jasných a předvídatelných pravidel chování.¹⁵⁸ Práva a povinnosti existují pouze na základě zákona, jsou pro adresáty předvídatelné a podstatně nenarušují jejich legitimní očekávání.¹⁵⁹

K zásadě právní jistoty se ve svých rozsudcích vyjadřoval i SDEU, kdy konstatoval, že „podle ustálené judikatury zásada právní jistoty vyžaduje, aby právní normy byly jasné, přesné a s předvídatelnými účinky, tak aby se dotčené osoby mohly orientovat v právních stavech a vztazích, na které se vztahuje unijní právní řád.“¹⁶⁰

Napadená ustanovení čl. 5 odst. (3); čl. 7 odst. 4a]; a body 7 a 8 v příloze I části II) se týkají nadlimitních zásobníků a zkrácených zbraní. Do přílohy I části II jsou nově zahrnuty samonabíjecí palné zbraně s vloženým nadlimitním zásobníkem. Za nadlimitní zásobník je považován zásobník, který dokáže pojmout více než 20 nábojů v případě krátké palné zbraně (pistole) a více než 10 nábojů v případě dlouhé palné zbraně (útočná puška). Pokud je nadlimitní zásobník vložen

¹⁵⁸ HENDRYCH, Dušan, a kol. Právní slovník. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1. Heslo Právní jistota.

¹⁵⁹ Vor dem Gesetz: Rechtssicherheit und Gleichheit in: Christof Gramm, Stefan Ulrich Pieper, Grundgesetz, Bürgerkommentar, 3. Edition 2015, ISBN: 978-3-8487-1942-6

¹⁶⁰ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 5. května 2015. Španělské království v. Rada Evropské unie. Věc C-147/13. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2015:299, Bod 79; Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 8. prosince 2011. France Télécom SA proti Evropské komisi. Věc C-81/10 P. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2011:811, Bod 100

do samonabíjecí palné zbraně kategorie B, zbraň se stává zbraní kategorie A a vyjmutím zásobníku naopak. Dle zbraňové směrnice má být takové jednání sankcionováno tak, že povolení nabývat a držet palné zbraně kategorie B bude držiteli členským státem odňato (pokud nemá udělenou výjimku pro „zakázané“ zbraně kategorie A). V bodě 23 odůvodnění zbraňové směrnice je však uvedeno: *„Pouhá možnost nasazení zásobovacího ústrojí s kapacitou více než 10 nábojů do dlouhých palných zbraní a 20 nábojů do krátkých palných zbraní není určující pro kategorizaci palné zbraně do určité kategorie.“*¹⁶¹ Souhlasím s názorem České republiky, která shledává rozpor mezi sankcemi v čl. 5 odst. 3, který toto jednání sankcionuje odejmutím povolení nabývat a držet zbraň kategorie B a čl. 6 odst. 1, který sankcionuje protiprávní držení palných zbraní kategorie A jejich zabavením. Nový čl. 7 odst. 4a dle tvrzení ČR poškozuje práva jednotlivců, kteří legálně nabyli samonabíjecí palné zbraně zařazené do kategorie B před tím, než byly tyto zbraně směrnici zařazeny do zakázaných zbraní kategorie A.

Ohledně zbraní, které lze na základě použití teleskopické ramenní opěrky zkrátit na délku menší než 60 cm, se taktéž ztotožňuji s argumenty České republiky.

4.6 Čtvrtý žalobní důvod: Porušení zásady zákazu diskriminace

4.6.1 Čtvrtý žalobní důvod: Žalobní tvrzení

V rámci čtvrtého žalobního důvodu Česká republika tvrdí, že zbraňová směrnice obsahuje diskriminační ustanovení, konkrétně v čl. 6 odst. 6 druhém pododstavci zbraňové směrnice, které zní:

„Členské státy, které mají vojenský systém založený na branné povinnosti a které po dobu posledních 50 let uplatňovaly systém převodu vojenských palných zbraní osobám opouštějícím vojsko poté, co vykonaly vojenskou službu, mohou těmto osobám jakožto sportovním střelcům, pokud jde o palné zbraně zařazené do kategorie A bodu 6 (tedy „nejnebezpečnější zakázané zbraně“ např.: samočinné, samonabíjecí vzniklé úpravou ze samočinných a další, pozn. Autora) udělit povolení k tomu, aby si ponechaly jednu palnou zbraň, kterou používaly během povinné vojenské služby. Odpovědný orgán veřejné moci přemění tyto palné zbraně na

---

¹⁶¹ Odůvodnění Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, Bod 23

*samonabíjecí palné zbraně a pravidelně kontroluje, že osoby používající tyto palné zbraně nepředstavují riziko pro veřejnou bezpečnost.*¹⁶²

Podmínky výše citovaného ustanovení jsou dle názoru České republiky nejen zcela nedostatečně zdůvodněny, ale rovněž porušují zásadu rovného zacházení v zásadním rozsahu, neboť podmínky tohoto ustanovení kromě jednoho státu nemůže žádný další členský stát splnit. V aplikační praxi je dle tvrzení České republiky toto ustanovení použitelné pouze v případě Švýcarské konfederace – Švýcarska. Švýcarsko sice formálně není členem Evropské unie, nicméně v mnoha ohledech formálně disponuje právy a povinnostmi jako členský stát, např. ve smyslu schengenského acquis. V důsledku tohoto dochází k odlišnému zacházení, rovněž lhůta 50 let je dle České republiky arbitrární.¹⁶³

4.6.2 Čtvrtý žalobní důvod: Stanovisko GA a Rozhodnutí SDEU

Generální advokátka ve svém stanovisku odkazuje na čl. 4 odst. 2 SEU, který zní: *„Unie ctí rovnost členských států před Smlouvami a jejich národní identitu, která spočívá v jejich základních politických a ústavních systémech, včetně místní a regionální samosprávy. Respektuje základní funkce státu, zejména ty, které souvisejí se zajištěním územní celistvosti, udržením veřejného pořádku a ochranou národní bezpečnosti. Zejména národní bezpečnost zůstává výhradní odpovědností každého členského státu.*“¹⁶⁴ Dle GA je toto *„přesně to, čeho se zákonodárce snažil švýcarskou výjimkou dosáhnout.*“¹⁶⁵ Dále GA dodává, že je nesporné, že tato podmínka je využitelná pouze v případě Švýcarska a že jde o zohlednění skutečnosti, že Švýcarsko má na základě své dlouhodobé výše popisované vojenské tradice možnost sledovat a monitorovat držitele zbraní i zbraně samotné za účelem zajištění veřejné bezpečnosti.

SDEU se nejprve zabýval obsahem zásady rovného zacházení z hlediska základních zásad práva EU. Konstatování porušení zásady rovného zacházení přichází v úvahu v těch případech, pokud zákonodárce EU se srovnatelnou situací zachází odlišně, čímž určité osoby znevýhodní proti jiným osobám. V souladu se

---

¹⁶² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, čl. 6 odst. 6 ve druhém pododstavci

¹⁶³ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 159, 160, 161

¹⁶⁴ Smlouva o Evropské Unii (Úř. věst. C 202 7.6.2016, s. 13), čl. 4 odst. 2

¹⁶⁵ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321, Bod 138

zásadou rovného zacházení tedy se srovnatelnými situacemi nesmí být zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi nesmí být zacházeno stejně, není-li tento postup objektivně odůvodněn.¹⁶⁶

SDEU objektivně potvrzuje, že výše zmiňované ustanovení je skutečně použitelné pouze pro případ Švýcarska, nicméně dále uvádí, že pro rozhodnutí o porušení zásady je třeba rovněž zkoumat vztah členských států EU a Švýcarska k předmětnému ustanovení, konkrétně, zdali se ve vztahu k ustanovení posuzované státy nacházejí ve srovnatelné situaci.¹⁶⁷

SDEU s odkazem na vyjádření Generální advokátky konstatoval, že ustanovení bere ohled na kulturu a tradice Švýcarska a že z důvodu letitého fungování Švýcarského systému je tento stát schopný vést řádnou evidenci předmětných zbraní a jejich držitelů. Cíl zajištění veřejné bezpečnosti tedy i přes aplikaci této výjimky není ohrožen. Dle SDEU nelze zajistit, že by bylo zaručeno efektivní vedení podobné evidence v případě ostatních států, neboť tato tradice a srovnatelný systém neexistuje v žádném dalším.

Vzhledem k výše uvedenému SDEU rozhodl, že se Švýcarsko ve vztahu k předmětnému ustanovení nachází v odlišné situaci než ostatní státy, neboť nebylo prokázáno, že by srovnatelný systém (tradice) existoval také jinde.¹⁶⁸ Stejně tak odmítl tvrzenou arbitrárnost pro její irelevanci¹⁶⁹ a čtvrtý žalobní důvod zamítl jako neopodstatněný.

4.6.3 Čtvrtý žalobní důvod: Komentář autora

Žalobní tvrzení, týkající se předmětné výjimky pro Švýcarsko, bylo dle mého názoru zcela správně Českou republikou předloženo v žalobě SDEU s odkazem na diskriminační zvýhodnění tohoto státu. Ačkoliv není Švýcarsko formálně členem Evropské unie, ve vší objektivnosti lze materiálně na Švýcarsko

---

¹⁶⁶ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 16. prosince 2008. *Société Arcelor Atlantique et Lorraine a další proti Premier ministre, Ministre de l'Écologie et du Développement durable a Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie*. Věc C-127/07. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2008:728;

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 29. března 2012. *Evropská komise v. Polská republika*. Věc C-504/09 P. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2012:178

¹⁶⁷ Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. *Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie*. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321, Bod 165

¹⁶⁸ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. *Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie*. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035, Bod 167

¹⁶⁹ Tamtéž, Bod 168

ve vztahu k Evropské unii v mnoha ohledech nahlížet jako na členský stát. Vzhledem k několika jiným výjimkám, vzbuzujícím pochybnosti z hlediska diskriminace ostatních států v rámci členství v EU, by zrovna v otázce ne zcela přesvědčivé zbraňové regulace neměl být pro další výjimku prostor.

Švýcarská armáda je po desetiletí známa svým specifickým systémem. Absolvování služby v armádě je zde bráno jako tradiční povinnost/čest. Systém výcviku lze označit za velmi propracovaný, nejedná se o „zavření rekruta na 2 roky do kasáren“, ale zpravidla o určité výcvikové bloky, které jsou prokládány osobním/studijním volnem. Stálých armádních zaměstnanců je jen něco kolem 10 tisíc, zatímco branců/rezervistů přes 100 tisíc, což je vzhledem k počtu obyvatel poměrně vysoké číslo. Každý, kdo absolvoval zmiňovaný vojenský výcvik, je oprávněn k nabytí a držení armádních střelných zbraní, se kterými cvičil, konkrétně samočinné pušky a samonabíjecí pistole, které může uchovávat ve svém obydlí, včetně střeliva.¹⁷⁰

Plně respektuji zohlednění tradičního pojetí vojenské služby ve Švýcarsku, nicméně právě proto by měly být respektovány taktéž tradice v ostatních členských státech. Česká republika, jak již bylo zmiňováno, patří k zbrojním špičkám a historie výroby a vlastnictví zbraní zde má hluboké kořeny (Česká zbrojovka, Zbrojovka Brno, Škodovy závody). Proto lze považovat výjimku pro Švýcarsko za diskriminační, zejména ve vztahu k České republice a odkazu k celospolečenské současné i historické tradici, neboť Česká republika v tomto ohledu nachází ve srovnatelné situaci (byť ne v ohledu organizace vojenské/branné povinnosti). Čl. 4 odst. 2 SEU jen podporuje výše uvedené.

Argumentace SDEU a GA se dá vyložit také tak, že v jiných státech EU nejsou fungující systémy evidence palných zbraní – toto tvrzení nemá žádnou oporu ve statistikách, analýzách či kdekoliv jinde. Celkově je podobná úvaha zcela zavádějící, neboť se neopírá o žádné relevantní podklady. Naopak, v každém členském státě je fungující centrální registr držitelů zbraní a jednotlivých zbraní, který je propojen s celounijními registry. Švýcarsko v tomto ohledu nedisponuje žádným nadstandardním monitorovacím systémem, ostatně, registrace a vedení

---

¹⁷⁰ Die Schweizer Armee: Bewaffnung. Schweizerische Eidgenossenschaft [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: <https://www.vtg.admin.ch/de/die-schweizer-armee/mittel/persoennliche-ausruestung/bewaffnung.html>

zbraňové evidence obecně ani nepatří k nijak náročným úkonům, se kterým by si nedokázala státní správa poradit.

V závěru lze pouze opět zmínit logickou úvahu, totiž že Švýcarsko má mnohem silnější vyjednávací pozici a jeho hlas je v Unii „slyšet“, zatímco pozice České republiky je mnohonásobně slabší.

4.7 Stručné závěry analýzy žaloby na neplatnost

Z výše provedené analýzy vyplývají poměrně zásadní závěry z hlediska pravomocí EU k regulaci nabývání a držení palných zbraní. SDEU deklaroval pravomoc Evropské unie regulovat nabývání a držení střelných zbraní na základě čl. 114 SFEU. Přijetím zbraňové směrnice unijní zákonodárce nevybočil ze zásady svěřených pravomocí, když revidované znění zbraňové směrnice je pouhým rozšířením původního aktu 91/477/EHS, který byl přijat za účelem harmonizace a odstraňování překážek vnitřního trhu a jehož platnost nebyla nikdy zpochybněna. Evropská unie tak má v rámci primárního práva faktickou i právní kompetenci k regulaci nabývání a držení palných zbraní.

Dále bylo SDEU potvrzeno, že právní akt je vydán taktéž v mezích zásady subsidiarity a proporcionality. Ustanovení obsažená v právním aktu jsou pro své adresáty dostatečně určitá, přesná a předvídatelná. Publikace proběhla standardním způsobem. Právní akt je v souladu se zásadou legitimního očekávání a předvídatelnosti práva. Ustanovení obsažená v tomto právním aktu pak nejsou diskriminační a respektují tradice a odlišnosti svých adresátů.

5 ZÁKLADY ZBRAŇOVÉ LEGISLATIVY VE VYBRANÝCH STÁTECH EU – KOMPARATIVNÍ SROVNÁNÍ

Prostřednictvím zbraňové směrnice byl revidován a nastaven určitý minimální celounijní právní rámec, který musí být implementován všemi členskými státy. Dosavadní podmínky nabývání a držení palných zbraní jsou však v některých členských státech již tak přísné, že kromě drobnějších formálních úprav vnitrostátních předpisů v souladu se směrnicí nedošlo v této oblasti k výraznějším změnám. Jiné členské státy byly nicméně na základě zbraňové směrnice nuceny provést podstatnější změny ve svých vnitrostátních předpisech, což má za následek obecné zpřísnění regulace palných zbraní.

Pro účely srovnání právních úprav dvou členských států EU jsem si vybral Českou republiku, tedy stát s tradičně benevolentní vnitrostátní úpravou této oblasti a Spolkovou republiku Německo, kde naopak regulace patří k celosvětově nejpřísnějším.

5.1 Česká republika

Pokud se podmínek nabývání a držení palných zbraní týče, patří Česká republika k jedné z nejbenevolentnějších zemí na celém světě. To však neznamená, že by proces získání zbrojního oprávnění byl nějak jednoduchý. Odborná komunita se naopak shoduje, že v tuzemsku je zbraňová legislativa nastavena velmi dobře a zákon o zbraních je celkově velice rozumným kompromisem.

Prvním skutečně českým zákonem regulujícím oblast palných zbraní byl zákon. č 288/1995 Sb. Česká republika se sice stala členem Evropské až později¹⁷¹, nicméně již při tvorbě tohoto zákona bylo dbáno na soulad s právními předpisy práva EU (tehdy ještě ES/EHS), neboť již bezprostředně po Sametové revoluci, a později především po vzniku samostatného Českého státu bylo za podpory většiny společnosti směřováno ke vstupu do Evropské unie.¹⁷²

---

¹⁷¹ 01. 05. 2004; Referendum o přistoupení: Platné hlasy celkem 4 457 206; Počet hlasů pro přistoupení: **3 446 758**; Počet hlasů proti přistoupení: 1 010 448 (<https://www.volby.cz/pls/ref2003/re13?xjazyk=CZ>)

¹⁷² Žádost o vstup byla podána dne 17. 01. 1996, nicméně vyjednávání byla vedena již v průběhu ranných 90. let.

Nástupce prvního zákona, zák. č. 119/2002 Sb., nabyt účinnosti dne 01. 01. 2003 a je ve znění svých 30 (třiceti) novelizací stále platný. V této době bylo již jisté, že se Česká republika v dohledné době stane členem EU, v zákoně tedy byly již při jeho vytváření podrobně zapracovány příslušné předpisy práva EU, především tedy směrnice Rady 91/477/EHS a bylo dbáno na celkový soulad zákona s právem EU.

V české zbraňové legislativě se také projevil schválení a podpis Úmluvy OSN dne 4. 12. 2000, resp. 12. 12. 2000. V platnost Úmluva vstoupila ke dni 29. 09. 2003, v zák. č. 119/2002 Sb. již byl její obsah zohledněn na základě usnesení vlády, kterým bylo uloženo provedení odpovídajících legislativních opatření, nicméně úplné ratifikaci Úmluvy bránila absence právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob, již Úmluva k aplikaci některých svých ustanovení vyžadovala. S přijetím zmiňované úpravy v podobě zákona č. 418/2011 Sb. a úpravou dalších trestněprávních či souvisejících předpisů vstoupila formálně Úmluva včetně všech svých protokolů (především Protokolu o zbraních) v České republice v platnost ke dni 24. 10. 2013.¹⁷³

5.1.1 Česká republika: Pozice vlády a Parlamentu ČR ke Směrnici 2017/853

Dostatečnou výpověď o pozici tehdejší vlády České republiky k unijní regulaci nabytí a držení střelných zbraní představuje již podaná žaloba na neplatnost, která zbraňovou směrnicí zpochybňuje zcela zásadním způsobem. Vláda nicméně již v průběhu legislativního procesu na půdě Evropského parlamentu provedla poměrně vyčerpávající analýzu možných dopadů přijetí zbraňové směrnice, ve které dospěla k několika zásadním závěrům.

Rámcová pozice celého Parlamentu ČR byla veskrze obdobná, kdy v přijatém usnesení č. 1090 Poslanecká sněmovna odmítla, aby „*Evropská komise v reakci na tragické události spojené s teroristickými činy v Paříži a Bruselu perzekuovala členské státy a jejich občany neodůvodněným zpřísněním legálního držení zbraní. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR doporučila předsedovi vlády, aby podnikl všechny právní a diplomatické kroky k zabránění přijetí takové směrnice, která by narušovala český právní řád v oblasti obchodu, kontroly,*

---

¹⁷³ FOREJTOVÁ, Monika. Právní stát ve světle evropských hodnot a ústavních garancí demokracie v mezinárodní perspektivě. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2018. ISBN 978-80-261-0859-7., S. 172.

nabývání a držení zbraní a tím nevhodně zasahovala do práv občanů České republiky.“

Senát se záležitostmi nejprve zabýval v příslušných výborech, aby následně dne 20. 04. 2016 plénum Senátu přijalo usnesení č. 401, ve kterém *„vítá snahy Komise přispět k boji proti nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi a výbušninami...“*¹⁷⁴ současně však upozorňuje, *„že v návrhu směrnice se Komise měla zaměřit primárně na nelegální nabývání a držení střelných zbraní, jejich řádné znehodnocování a na nedovolený obchod s nimi, neboť k teroristickým útokům jsou využívány právě nelegální zbraně, nikoli zbraně držené v souladu s právními předpisy členských států“*¹⁷⁵ a dále především *„nesouhlasí s opatřeními obsaženými v návrhu směrnice, která by vedla k omezení legálních držitelů střelných zbraní a narušení vnitřní bezpečnosti ČR, aniž by to mělo zjevný preventivní či represivní účinek na osoby držící zbraně nelegálně; taková opatření by byla v rozporu se zásadami subsidiarity.“*¹⁷⁶

Vzhledem k tomu, že v době předmětného projednávání předsedala Česká republika zemí Visegrádské skupiny, byla na jednání ministrů vnitra v Praze dne 19. 01. 2016 prosazena společná pozice právě zemí Visegrádské skupiny ve smyslu výše uvedeného stanoviska Parlamentu ČR.¹⁷⁷

Dle studie se Česká republika přijetím dané úpravy vystavuje mnoha závažným rizikům, mimo jiné se jedná například o riziko pro vnitřní bezpečnost ČR, riziko pro obranyschopnost ČR, ohrožení kulturního bohatství a dopady na zaměstnanost.¹⁷⁸

V době psaní této rigorózní práce, konkrétně dne 21.07.2021, byl Senátem Parlamentu ČR schválen návrh doplnění Listiny základních práv a svobod o ustanovení *„právo bránit život svůj či život jiného člověka i se zbraní je zaručeno za podmínek, které stanoví zákon“*. Právo na obranu se zbraní je tedy s účinností novely zakotveno v ústavním pořádku ČR. Mimo jiné byla poměrně výraznou

---

¹⁷⁴ Usnesení Senátu č. 401. z 22. schůze, konané dne 20. dubna 2016 k balíčku opatření ke kontrole nabývání a držení zbraní a proti nedovolenému obchodu se střelnými zbraněmi a výbušninami /senátní tisky č. N 49/10 a K 57/10/, Bod 1

¹⁷⁵ Tamtéž, Bod 2

¹⁷⁶ Tamtéž, Bod 3

¹⁷⁷ Analýza možných dopadů revize směrnice 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení střelných zbraní. MVČR. <https://www.mvcr.cz/soubor/analyza-moznych-dopadu-revize-smernice-o-kontrole-nabyvani-a-drzeni-strelnych-zbrani-pdf.aspx> [online]. [cit. 2021-8-7]. Bod 2.

¹⁷⁸ Tamtéž

podpůrnou iniciativou k novele také petice, kterou podepsalo více než 100.000 občanů. Prakticky má tedy nyní toho právo sílu ústavního zákona, což může být při další (ne)implementaci regulace této oblasti v rámci práva EU rozhodující skutečností z hlediska ústavní konformity.¹⁷⁹ Rozbor práva nabývat a držet zbraň z hlediska Ústavy je nepochybně velmi zajímavým a vyčerpávajícím námětem pro téma celé vědecké práce.

5.1.2 Česká republika: Zbraňové předpisy

Základem legislativní úpravy nabývání a držení palných zbraní v České republice je dodnes zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu.¹⁸⁰ V současné době nabyla účinnosti jeho v pořadí třicátá novelizace ze dne 16. prosince 2020, která zapracovává změny požadované zbraňovou směrnicí a zároveň v co možná nejvyšší míře zmírňuje dopady omezení na legální držitele zbraní v České republice, které tato směrnice přináší. Zásadní je především úprava rozdělení zbraní a střeliva do jednotlivých kategorií, na základě čehož se dále odvíjí další ustanovení v zákoně. Dále paradoxně dochází k povolení některých dříve zakázaných doplňků zbraně, jako tlumiče hluku výstřelu nebo laseru. Zbraňová směrnice toto příslušenství paradoxně nijak podrobněji neřeší a již vůbec nezakazuje. Návrh celkem hladce prošel legislativním procesem včetně sněmovního i senátního výboru, kdy byl s několika drobnějšími pozměňovacími návrhy většinou schválen. Pro novelizaci zákona hlasovalo 65 z 95 přítomných poslanců.

Dalším podstatným předpisem je vyhláška č. 221/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních a nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E, ve znění nařízení vlády č. 220/2017 Sb. (účinné od 1. srpna 2017).

5.1.3 Česká republika: Novelizované znění zákona o zbraních

Hned na začátku zákona je patrná první zásadní změna, která byla hojně diskutována, a sice věta v novém odstavci v § 1, která zní: „*Právo nabývat, držet a nosit zbraň je zaručeno za podmínek stanovených tímto zákonem.*“¹⁸¹ Cílem tohoto

¹⁷⁹ 244. USNESENÍ SENÁTU ze 14. schůze, konané dne 21. července 2021 k návrhu ústavního zákona, kterým se mění Listina základních práv a svobod, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. /senátní tisk č. 123/

¹⁸⁰ Zákon č. 119/2002 Sb. ze dne 8. března 2002, o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů

¹⁸¹ § 1 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)

ustanovení je především čelit omezování legálních držitelů palných zbraní právě ze strany Evropské unie¹⁸², ačkoliv byla posléze později přijata velmi podobná formulace se silou ústavní normy v Listině základních práv a svobod.

Pro rozbor a komparaci právní úpravy v ČR a v SRN jsem zvolil základní právní instituty z příslušných právních předpisů, především pak podmínky pro nabytí a držení palných zbraní. Výsledkem komparace je rovněž zjištění, jaké konkrétní palné zbraně vůbec může civilní osoba v konkrétním státě nabýt a držet.

5.2 Česká republika: Kategorizace zbraní a střeliva

V dosavadní úpravě byly zbraně a střelivo dle specifikací rozděleny do kategorií A, B, C, D. V rámci novely byly kategorie rozšířeny o dvě nové, a to A-I a C-I.

- a) zakázané zbraně a zakázané střelivo, kterými jsou zbraně kategorie A a zbraně kategorie A I,
- b) zbraně podléhající povolení, kterými jsou zbraně kategorie B,
- c) zbraně podléhající ohlášení, kterými jsou zbraně kategorie C a zbraně kategorie C I,
- d) ostatní zbraně, kterými jsou zbraně kategorie D, a
- e) střelivo, které není zakázané (dále jen „střelivo“).

Do těchto kategorií spadají dle zákona i hlavní části konkrétních zbraní, tedy nejen zbraň jako funkční celek (i tyto části se totiž dají použít pro výrobu či jiné úpravy). Obecně jsou kategorie odstupňovány dle účinnosti zbraní, kde zbraně kategorie A jsou zbraně s potenciaálně nejvyšší účinností a zbraně kategorie D s účinností nejnižší.

5.2.1 Zbraně kategorie A

Nejvyšší kategorie, zbraně, které do této kategorie spadají, jsou také označovány jako „zakázané“. Jedná se zpravidla o nejučinnější zbraně, jejichž vlastnictví civilními osobami není odůvodnitelné z hlediska účelů předpokládaných zákonem.

---

¹⁸² Novela zákona o zbraních zaručí právo mít zbraň. Advokátní deník [online]. [cit. 2021-8-28]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/12/16/novela-zakona-o-zbranich-zaruci-pravo-mit-zbran/>

Do této kategorie zákon řadí zbraně:

- a) zvláště účinné;
- b) samočinné;
- c) zbraně zákeřné;
- d) neidentifikovatelné zbraně;
- e) střelná nástrahová zařízení

a střelivo se střelou průbojnou, výbušnou nebo zápalnou anebo jinou střelou obsahující aktivní náplně

Do této skupiny patří především samočinné zbraně, jejichž spoušťový mechanismus umožňuje plně automatickou střelbu. Zákeřné zbraně jsou maskovány jako jiné předměty, které na první pohled nelze považovat za zbraň, např. pero nebo deštník. Neidentifikovatelné zbraně jsou ty zbraně, které neodhalí bezpečnostní rámy nebo detektory. Střelná nástrahová zařízení – typicky do této skupiny patří např. nastražený ostrý předmět mířící na dveře, kdy po otevření dojde k jeho výstřelu na vstupující osobu. Co se střeliva kategorie A týče, výše jmenované střely mají vysoký ranivý účinek v cíli a jsou vyhrazeny pouze pro použití ozbrojenými složkami.

Nabytí zbraní kategorie A je možné pouze na základě udělené výjimky příslušným útvarem Policie ČR. Udělení výjimky je nenárokové, rozhodnutí zcela podléhá posouzení Policie ČR jakožto správního orgánu. Pokud policejní útvar shledá, že jsou splněny všechny zákonem vyžadované předpoklady, výjimku může civilní osobě udělit pouze pro sběratelské účely. Není tedy vyloučeno, aby oprávnění nabýt zbraň kategorie A bylo uděleno civilní osobě, jedná se však spíše o ojedinělé případy.

5.2.2 Zbraně kategorie A-I

Do kategorie A-I jsou zařazeny ty zbraně, které nedosahují takové míry účinnosti jako zbraně kategorie A, nicméně i tak se jedná o zbraně, které jsou především s ohledem na evropskou právní úpravu tak účinné, že je třeba jejich nabývání a držení odpovídajícím způsobem regulovat. Tato „nová“ kategorie byla tedy do zákona zavedena poslední novelizací jako přímá reakce na přijetí zbraňové směrnice.

Do kategorie jsou dle zákona řazeny zbraně:

- a) samočinné, u nichž došlo k úpravě na samonabíjecí palné zbraně;
- b) samonabíjecí pro střelivo se středovým zápalem, do kterých je vložen příslušný nadlimitní zásobník;
- c) dlouhé samonabíjecí pro střelivo se středovým zápalem původně určené ke střelbě z ramene, vybavené skládací, zasouvací nebo bez použití nástrojů odnímatelnou ramenní opěrou, přičemž po jejím sklopení, zasunutí nebo odejmutí je délka zbraně menší než 600 mm a není ovlivněna její funkčnost;
- d) plynové nebo expanzní, nejde-li o dovolené výrobní provedení, které stanoví prováděcí právní předpis;

a střelivo pro krátké kulové palné zbraně se střelou šokovou nebo střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku.

Do této kategorie patří zbraně, které jejich spoušťový mechanismus původně umožňoval plně automatickou střelbu a které byly upraveny pouze pro střelbu jednotlivými ranami pro účely prodeje na civilním trhu. V České republice se jedná o statisíce kusů legendární útočné pušky SA 58, která je mezi civilními držiteli zbrojního oprávnění velmi rozšířená. Zbraň mohou nadále nabývat civilisté i po novelizaci v rámci kategorie B, postačí, aby přímo z výroby disponovala spoušťovým mechanismem umožňující pouze střelbu jednotlivými ranami.

Ustanovení písmena b) o nadlimitních zásobnících bylo zavedeno revidovanou směrnicí.¹⁸³ Toto ustanovení považuji za zcela nelogické a nesmyslné, prakticky jediným důsledkem je skutečnost, že se držení zásobníku s vyšší kapacitou legálním držitelem zbrojního oprávnění pro příslušnou zbraň kategorie B stává nelegálním, kdy sankcí může být až odebrání zbraně. Přebití zásobníku trvá sekundy, nelze rozumně vysvětlit, jakým způsobem toto ustanovení přispívá k bezpečnosti v oblasti zbraní a případné prevenci jejich zneužití.

Ustanovení písmena c) má působit preventivně proti skrytí dlouhé zbraně se sklopnou ramenní opěrkou, např. do tašky nebo pod kabát. Praktická účelnost je však opět přinejmenším velmi sporná, skrytě lze nosit zbraň i delších rozměrů.

---

¹⁸³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, příloha I, část II, bod A, bod 7

Lze shrnout, že kategorie A-I v podstatě obsahuje zbraně, které byly před novelizací standardně zařazeny jako zbraně kategorie B (viz níže) podléhající povolení. Je přímou implementací změny kategorizace zbraní, které přinesla revize zbraňové směrnice. Jedná se o nejmarkantnější oblast zpřísnění oproti stavu před revizí této směrnice. Nyní tato kategorie A-I obsahuje zbraně, které lze nabýt a držet jen na základě výjimky, kterou po posouzení a uvážení především s ohledem na bezpečnost a veřejný pořádek může udělit příslušný útvar Policie ČR. Na rozdíl od zakázaných zbraní kategorie A je výčet účelů, ke kterým lze výjimku k nabytí zbraně kategorie A-I civilní osobě udělit, mnohem rozsáhlejší – především je již obsažen účel ochrany života, zdraví nebo majetku a též například kulturní, vzdělávací a historické účely.

5.2.3 Zbraně kategorie B

Nejrelevantnější kategorie z hlediska civilních držitelů zbraní. Do této kategorie patří většina samonabíjecích pistolí a pušek, které jsou dostupné na civilním trhu. Konkrétně do této kategorie patří tyto zbraně:

- a) krátké opakovací nebo samonabíjecí zbraně;
- b) krátké jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo se středovým zápalem;
- c) jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 280 mm (*zbraně uvedené délky ráže .22 nebo 6mm Flobert – tzv. malorážky*);
- d) dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje;
- e) dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora nemohou dohromady pojmout více než 3 náboje a u nichž je podávací ústrojí odnímatelné, anebo u nichž není zaručeno, že nemohou být přeměněny běžně dostupnými nástroji na zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje;
- f) dlouhé opakovací nebo samonabíjecí zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm;
- g) samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled samočinných zbraní;

h) signální zbraně pro použití signálních nábojů ráže větší než 16 mm.

Nabytí zbraně kategorie B podléhá povolení příslušného orgánu Policie ČR, které je však pro držitele zbrojního průkazu (zbrojní licence) nárokové – to znamená, že stačí, aby žadatel definoval zákonný účel, za kterým chce zbraň nabýt, a povolení je mu zpravidla vydáno.

Zákon přímo definuje výše zmiňované účely, které v podstatě kopírují skupiny zbrojního průkazu, konkrétně provozování muzejnictví nebo sběratelské činnosti, uskutečňování sportovní, lovecké, kulturní nebo jiné zájmové činnosti nebo příprava na povolání, provozování koncesovaných živností v oboru zbraní a střeliva, zajišťování ostrahy majetku a osob, zabezpečování úkolů podle zvláštního právního předpisu, ochrana života, zdraví nebo majetku.

Jak bylo uvedeno výše, do této kategorie patří většina zbraní, které může standardně zakoupit civilní držitel příslušného zbrojního oprávnění. Jedná se například o pistoli CZ 75, Glock 17, brokovnice, lovecké pušky ale i klony útočných pušek jako SA 58, AR-15 či AK-47, jejichž původní mechanismus umožňuje střelbu pouze jednotlivými ranami.

5.2.4 Zbraně kategorie C

a) jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka se rovná nebo je větší než 280 mm, (*zbraně uvedené délky ráže .22; 6mm Flobert – tzv. malorážky*);

b) jednoranové nebo víceranové, opakovací nebo samonabíjecí dlouhé zbraně pro střelivo s okrajovým nebo středovým zápalem nebo pro střelivo se zápalem typu Lefauchaux neuvedené v § 5 písm. d) až f);

c) plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně je vyšší než 16 J, s výjimkou paintbalových zbraní;

d) více než dvouranové nebo opakovací zbraně zkonstruované na principu perkusních zámkových systémů;

e) tlumiče hluku výstřelu, kterými jsou zařízení určená pro použití s palnou zbraní a konstruovaná pro celkové snížení hluku výstřelu při ostré střelbě, a to včetně snížení hluku výstřelu ve směru střelby.

Do kategorie C byly novelizací zařazeny taktéž tlumiče, jejichž prodej a použití bylo na civilním trhu zakázané. Ve zbraňové směrnici nejsou tato zbraňová příslušenství nijak upravena, český zákonodárce tedy využil v souvislosti s rozsáhlou novelizací zákona možnosti rozvolnění podmínek jejich nabývání a držení.

K nabytí zbraní kategorie C zákon nevyžaduje souhlas Policie ČR s nabytím zbraně před samotnou koupí. Při koupi je nezbytné předložení zbrojního průkazu, a to v odpovídající skupině A, B, C a E. Příslušnému útvaru Policie ČR pak musí být toto nabytí ohlášeno do 10 dnů od jeho uskutečnění.

5.2.5 Zbraně kategorie C-I

a) zbraně zařazené do kategorie A, A-I, B nebo C, které byly znehodnoceny v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie¹⁸⁴;

b) expanzní zbraně, které splňují požadavky na dovozené výrobní provedení stanovené prováděcím právním předpisem, (*zbraně, u kterých je vyloučeno použití kulového náboje – slouží především k simulaci střelby – poplašné zbraně a plynové zbraně*);

c) jednoranové nebo dvouranové palné zbraně určené pro dělené střelivo,

d) palné zbraně určené pro náboje typu Flobert, náboje ráže 4 mm M20 nebo ústřovou kinetickou energií střely srovnatelné střelivo určené pro výcvik ve střelbě;

e) plynové zbraně s ráží vyšší než 6,35 mm, nejde-li o paintballové zbraně;

f) palné zbraně pro soupeřský systém výcviku s ústřovou energií střely nejvýše 20 J (*zbraně používané pro výcvik a simulaci reálné střelby*);

g) signální zbraně pro použití signálních nábojů nejvýše ráže 16 mm;

h) elektrický zneschopňující prostředek založený na principu střelné zbraně (*taser – zbraň vystřelující elektrody, způsobující silný elektrický výboj a ochromení cíle*).

---

¹⁸⁴ V souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) 2015/2403 ze dne 15. prosince 2015, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování palných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené palné zbraně byly nevratně neschopné střelby.

Obecně jsou do této kategorie zařazeny zbraně, u nichž se nepředpokládá, že by mohly způsobit zranění. Ustanovení písm. a) je přímou implementací ustanovení z prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2403 ze dne 15. prosince 2015, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování palných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené palné zbraně byly nevratně neschopné střelby, které bylo Komisí urychleně přijaté v návaznosti na tragické události. Ustanovení se týká pouze zbraní, které byly znehodnoceny po nabytí účinnosti zákona, tedy po 30. 01. 2021.

K nabytí zbraně, která je zařazena do kategorie C-I, není třeba zbrojního oprávnění. Za tímto účelem postačuje, aby byla osoba plně svéprávná, dosáhla minimálního věku 18 let a měla místo pobytu na území České republiky. Zbraň této kategorie podléhá ohlášení příslušnému útvaru Policie do 10 dnů od okamžiku, kdy k nabytí došlo.

5.2.6 Zbraně kategorie D

a) historické zbraně;

b) paintballové zbraně, kterými jsou plynové zbraně konstruované pro vystřelování neletalné střely určené pro výcvikové, sportovní nebo rekreační účely;

c) plynové zbraně nejvýše ráže 6,35 mm;

d) expanzní přístroje, s výjimkou přenosných upevňovacích zařízení a jiných rázových strojů určených výhradně pro průmyslové nebo technické účely;

e) znehodnocené zbraně, na které se nevztahuje přímo použitelný předpis Evropské unie 40) a na kterých byly postupem podle prováděcího právního předpisu provedeny takové nevratné úpravy, které znemožňují jejich použití ke střelbě;

f) zbraně, na kterých byly řezem provedeny takové úpravy, které odkrývají alespoň částečně vnitřní konstrukci zbraně;

g) neaktivní torza zbraní, kterými se rozumí zbraně, které se staly trvale a nevratně nepoužitelnými ke střelbě v důsledku poškození nebo degradace takového rozsahu, že uschopnění takové zbraně ke střelbě je vyloučeno, aniž by došlo k výměně hlavních částí zbraně nebo jejich výměně;

h) neaktivní střelivo a munice;

i) zbraně neuvedené v kategoriích A, A-I, B, C a C-I.

Nabytí a držení zbraně (a střeliva) kategorie D nepodléhá registraci. Zbraně této kategorie může nabýt plně svéprávná osoba, která je starší 18 let. Jak již zákonný výčet zbraní patřících do této kategorie napovídá, jedná se především o airsoftové, paintballové a historické zbraně. Patří sem také volně prodejné vzduchovky a některé znehodnocené zbraně. Při používání těchto zbraní je vždy nutné dbát zvýšené opatrnosti, neboť stále hrozí například vážné poranění oka. Tyto zbraně zpravidla nelze rozpoznat od zbraní vyšší kategorie, jejich viditelné nošení na veřejnosti je tedy zakázáno, stejně tak střelba. Výjimka je možná například pro různá historická představení, rekonstrukce bitev, divadelní hry a podobně. Z paintballových a airsoftových zbraní pak lze střílet na místech vymezených k tomuto účelu.¹⁸⁵

5.3 Česká republika: Zbrojní průkaz

Státní správu v oblasti zbraní, střeliva a munice vykonává Ministerstvo vnitra České republiky, konkrétně odbor bezpečnostní politiky. Fyzická osoba - žadatel o zbrojní průkaz ale přijde do kontaktu především s Policií České republiky, která vydává zbrojní průkazy, zajišťuje zkoušky odborné způsobilosti, vydává průkazy zbraně, provádí kontroly držení zbraní a další. V rámci organizační struktury Krajských ředitelství Policie České republiky tyto činnosti zajišťuje Odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál.

Zbrojní průkaz jako takový je pak definován v zákoně o zbraních a střelivu. *„Zbrojní průkaz je veřejná listina, která fyzickou osobu opravňuje k nabývání vlastnictví a držení zbraně nebo střeliva do těchto zbraní v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojního průkazu a v rozsahu těchto oprávnění k jejich nošení. Doba platnosti zbrojního průkazu je 10 let. Zbrojní průkaz lze vydat podle posudku o zdravotní způsobilosti s dobou platnosti kratší než 10 let.“*¹⁸⁶ Zbrojní průkaz je dosud vydáván pouze v listinné podobě.

¹⁸⁵ § 15 zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)

¹⁸⁶ § 16 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)

Právník osoba pak žádá o vydání tzv. zbrojní licence, což je až na některé odlišnosti obdoba zbrojního průkazu.

5.3.1 Skupiny zbrojního průkazu

Je třeba odlišovat od kategorií zbraní a střeliva, níže uváděné rozdělení se vztahuje pouze na zbrojní průkaz jako takový. Na základě účelu užívání zbraně a střeliva se dělí do níže uváděných skupin, přičemž lze mít oprávnění ke všem zároveň či v jiné libovolné kombinaci.

- a) A - ke sběratelským účelům;
- b) B - ke sportovním účelům;
- c) C - k loveckým účelům;
- d) D - k výkonu zaměstnání nebo povolání;
- e) E - k ochraně života, zdraví nebo majetku.

Každé skupině odpovídá také určitý rozsah nošení zbraně. Nošením zbraně se obecně rozumí „mít zbraň u sebe“, pokud se nejedná o bytové nebo provozní prostory nebo transport v uzavřeném obalu.¹⁸⁷ V naprosté většině případů mohou civilní osoby nosit zbraň pouze skrytě.

5.4 Česká republika: Podmínky vydání zbraňového oprávnění

Základní podmínky vydání zbrojního průkazu zůstávají v rámci novelizace téměř nezměněny. Nadále musí fyzická osoba splňovat následující předpoklady:

- a) místo pobytu na území České republiky;
- b) předepsaný věk;
- c) způsobilost k právním úkonům;
- d) zdravotní způsobilost;
- e) odborná způsobilost;
- f) bezúhonnost;
- g) spolehlivost.

---

¹⁸⁷ § 2 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)

5.4.1 Místo pobytu na území České republiky

Žadatel musí mít řádně vedeno/ohlášeno místo pobytu na území České republiky.

5.4.2 Věková hranice

Zbrojní průkaz skupin A, D a E lze vydat jen žadateli, který je starší 21 let. Tuto věkovou hranici lze považovat za dostatečnou, neboť lze již předpokládat vyšší vyspělost jedince především v rámci toho, že zde je již držitel zbraně oprávněn k jejímu nošení pro účely ochrany. Věk 18 let je z tohoto pohledu nedostatečný, neboť zde je rozumová i mravní vyspělost stále nižší, kdy věk bezprostředně po 18 roku považuje i české trestní právo za věk blízký mladistvému, a tedy jej považuje za polehčující okolnost.

Zbrojní průkaz skupin B a C lze obecně vydat osobě starší 18 let. Zákon obsahuje i zvláštní ustanovení, kdy lze Zbrojní průkaz skupiny B lze vydat osobě starší 15 let, která je členem občanského sdružení zabývajícího se sportovní činností podle národních nebo mezinárodních pravidel a řádů a součástí této činnosti je střelba. Samozřejmě musí splňovat všechny ostatní podmínky. Toto má své opodstatnění, neboť sportovci trénují již od útlého věku a pro jejich konkurenceschopnost je nutné umožnit jim držet zbraň. Povolení držení zbraně k loveckým účelům má zase svůj původ v myslivecké tradici, zákon tedy ve zvláštním ustanovení umožňuje vydat zbrojní průkaz skupiny D také žákovi střední školy nebo středního odborného učiliště staršímu 16 let, pokud v osnovách školy či učiliště je zahrnuta výuka myslivosti. Zákon v těchto zvláštních případech podmiňuje nabytí zbraně souhlasem zákonného zástupce. Dále omezuje manipulaci se zbraní, a to tak, že osoba mladší 18 let smí zbraň nebo střelivo pro sportovní nebo lovecké účely nabývat do vlastnictví, s výjimkou koupě, a držet pouze se souhlasem zákonného zástupce; tuto zbraň nebo střelivo smí používat pouze za přítomnosti osoby starší 21 let, která je držitelem zbrojního průkazu skupiny B nebo C nejméně 3 roky a která zajistí bezpečnou manipulaci se zbraní nebo střelivem.¹⁸⁸

Skupina D má výjimku pro žáky střední školy nebo středního odborného učiliště staršímu 18 let, pokud v osnovách školy nebo učiliště je zahrnuta výuka puškařského oboru nebo střeliva.

---

¹⁸⁸ § 19 zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)

5.4.3 Způsobilost k právním úkonům

Předpokladem je plná svéprávnost dle zák. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

5.4.4 Zdravotní způsobilost

Zdravotní způsobilost žadatele je důležitou podmínkou, kterou musí nezbytně splňovat, a to samozřejmě po celou dobu, po kterou mu oprávnění náleží. Zpravidla je posuzujícím lékařem praktický lékař či lékař vykonávající specializaci pracovní lékařství. Prováděcí právní předpis stanoví konkrétnější požadavky za formu prohlídky, nemoci, vady a stavy, kdy nelze vydat kladný posudek nebo kdy jej lze vydat jen, pokud bude provedeno specializované vyšetření a další.

Vyšetření psychologem či psychiatrem není vždy podmínkou získání kladného posudku. Pokud praktický lékař nabude dojmu, že je toto vyšetření u žadatele nutné, může ho na takové vyšetření odeslat a poté musí výsledek takového vyšetření zohlednit ve svém posudku. Toto se však děje spíše v ojedinělých případech, lze tedy konstatovat, že zpravidla zdravotní způsobilost uchazeče o zbrojní průkaz prověřuje jen praktický lékař.

Pokud jakýkoliv lékař později nabyde jakoukoliv pochybnost o zdravotním stavu držitele zbrojního průkazu, a tento stav by nebyl slučitelný s držením zbrojního průkazu, je povinen neprodleně vyrozumět příslušný útvar Policie ČR a příslušného lékaře, který zdravotní způsobilost dříve potvrdil. Příslušný útvar Policie vyzve držitele zbrojního průkazu, aby se dostavil ke svému posuzujícímu lékaři a znovu se podrobil lékařské prohlídce. Toto vše je držitel zbrojního průkazu učinit v rozmezí 10 dnů, přičemž příslušný útvar je v tomto období v bezprostředním kontaktu s lékařem. Vzhledem k míře závažnosti takového stavu totiž přichází v úvahu i okamžité fyzické odebrání zbraní příslušníky Policie ČR.¹⁸⁹

5.4.5 Odborná způsobilost

Při zkoušce odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu se ověřuje, že si žadatel osvojil potřebné znalosti a dovednosti pro vlastnictví a manipulaci se zbraní na takové úrovni, aby neohrožoval život a zdraví sebe a dalších. Zkouška probíhá před zkušebním komisařem, který je jmenován na základě

---

¹⁸⁹ § 20 odst. 3 a 4 zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)

rozhodnutí ministerstva vnitra.¹⁹⁰ Zkušební komisař musí pro jmenování do této funkce složit zvláštní zkoušku přímo před komisí Ministerstva vnitra¹⁹¹.

Žadatel o zbrojní průkaz při zkoušce osvědčuje znalosti jak teorie, tak praxe. Průběh zkoušky se řídí vyhláškou zkušebním řádem, který byl donedávna poněkud stručný a neobsahoval jasná pravidla pro průběh zkoušky. Především nebylo možné dobře stanovit, co zkušební komisař může od uchazeče vyžadovat, a co již ne, což bylo často předmětem stížností na objektivitu zkoušky a nestrannost zkušebního komisaře. V reakci na množící se spory byl zkušební řád v roce 2017 podstatně doplněn a rozšířen¹⁹² a v kombinaci se změněnou vyhláškou¹⁹³ lze již popis průběhu a obsahu zkoušky považovat za dostatečný.

Teoretická část zkoušky probíhá formou písemného testu, kde žadatel musí získat předepsaný počet bodů (hranice je poměrně přísná, je třeba získat ...) . Žadatel v testu osvědčuje znalost zákona o zbraních a příslušných prováděcích předpisů, dalších zvláštních právních předpisů, týkající se zbraňové regulace, nauky o zbraních a střelivu a zdravotnické nauky. Pokud žadatel uspěje v písemném testu, jehož vyhodnocení probíhá zpravidla na místě, přistupuje ke konání praktické části zkoušky (zpravidla tentýž den). Při praktické části zkoušky žadatel předvede správnou manipulaci se zbraní, včetně správného úchopu, rozebrání zbraně, řešení závady a dalšího. Dále žadatel provádí střelbu na pevný cíl, kdy musí dosáhnout stanoveného počtu zásahů z určité vzdálenosti. Všechny tyto úkony jsou prováděny pod dohledem zkušebního komisaře a dvou příslušníků Policie České republiky.

Objektivně i subjektivně lze konstatovat, že zkoušky odborné způsobilosti jsou přiměřeně náročné. Na místě je přítomno mnoho svědků (včetně příslušníků PČR), kteří garantují správnost provedení zkoušky a vyřazení nedostatečně kvalifikovaných žadatelů. Zpravidla vede k okamžitému ukončení zkoušky a tedy neúspěchu žadatele byť jen chvilkové potencionální ohrožení zbraní kohokoliv z účastníků, nesprávná manipulace s prstem v lučíku zbraně, selhání při provádění

---

¹⁹⁰ V České republice je registrováno celkem 163 zkušebních komisařů (stav k 18. září 2019) – zdroj MVČR

¹⁹¹ § 30 a § 30a zákona o zbraních a § 12 až § 17 vyhlášky č. 221/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních

¹⁹² Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E, ve znění nařízení vlády č. 220/2017 Sb. (účinné od 1. srpna 2017)

¹⁹³ Vyhláška č. 221/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních.

kontroly zbraně, neznalost postupů řešení závady zbraně a další. Úspěšnost žadatelů se pak obecně pohybuje kolem 60 %.¹⁹⁴

5.4.6 Bezúhonnost

Obecná definice bezúhonnosti jako takové je poměrně jednoduchá. Bezúhonný člověk žije řádný život, má výpis z rejstříku trestů bez záznamu, nepáchá trestnou činnost, případně bylo v jeho případě rozhodnuto o zahlazení odsouzení.¹⁹⁵ Pokud však začneme bezúhonnost zkoumat podrobněji, stává se její definice složitější. Bezúhonnost se totiž vztahuje k desítkám právních předpisů, které s tímto pojmem pracují. Každý právní předpis poté uvádí jiná kritéria bezúhonnosti, zpravidla v souvislosti úpravy právního institutu, který obsahuje.

Konkrétně zákon o zbraních pracuje s bezúhonností v § 22 negativním výčtem případů, kdy se subjekt (fyzická osoba – žadatel) pro účely tohoto zákona za bezúhonného nepovažuje. Jedná se o případy, kdy byla osoba pravomocně uznána vinným trestným činem:

- vraždy, vlastizrady, rozvracení republiky, teroru, teroristického útoku a dalších nejzávažnějších trestných činů proti životu, lidskosti, proti míru, válečných a vojenských, za který byl uložen výjimečný trest nebo trest odnětí svobody na více než 12 let nebo mladistvému trestní opatření odnětí svobody nepodmíněně na 5 až 10 let;
- v předcházejícím odstavci, za který byl uložen trest odnětí svobody na 5 až 12 let, nebo úmyslným trestným činem proti životu a zdraví, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo jiným úmyslným trestným činem spáchaným se zbraní, za který byl uložen trest odnětí svobody převyšující 5 let a od ukončení výkonu trestu odnětí svobody neuplynulo alespoň 20 let.¹⁹⁶

Pro posouzení bezúhonnosti žadatele o vydání zbrojního průkazu si Policie ČR vyžádá opis z evidence Rejstříku trestů. Je důležité poznamenat, že při posuzování bezúhonnosti dle zákona o zbraních se nepřihlíží k zahlazení odsouzení

¹⁹⁴ Žadatelé o „zbroják“ skládali zkoušky. Policie České republiky [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zadatele-o-zbrojak-skladali-zkousky.aspx>

¹⁹⁵ HENDRYCH, Dušan, a kol. Právníký slovník. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1. Heslo Bezúhonnost.

¹⁹⁶ § 22 zákona č. 119/2002 Sb., zákon o zbraních

ani k jiným případům, v nichž nastává účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Úprava je tedy přiměřeně přísná a pachatelům nejzávažnějších trestných činů zabraňuje nabýt a držet zbraň léta od pravomocného odsouzení a případného vykonání trestu.

5.4.7 Spolehlivost

Spolehlivost je podobně jako Bezúhonnost ve smyslu Zákona o zbraních definována negativním výčtem popisovaných případů, kdy nelze subjekt pro účely tohoto zákona za spolehlivý považovat.

Za spolehlivého se nepovažuje ten, jenž je ve zkušební lhůtě po pravomocném podmíněném zastavení trestního stíhání (nebo v jeho případě bylo rozhodnuto o odložení návrhu na potrestání). Spolehlivost lze v tomto případě opětovně „získat“, pokud se subjekt osvědčí.

Za spolehlivého se dále nepovažuje ten, kdo „*prokazatelně nadměrně požívá alkoholické nápoje nebo prokazatelně požívá návykové látky.*“¹⁹⁷

Příslušný útvar Policie ČR posuzuje rovněž přestupky (je oprávněn si přímo vyžádat opis z evidence přestupků, který vede Rejstřík trestů), z jejichž spáchání byl subjekt v posledních 3 letech pravomocně uznán vinným a jejichž povaha nasvědčuje tomu, že žadatel o zbrojní průkaz představuje pro vnitřní pořádek a bezpečnost vážné nebezpečí. Jedná se o přestupky na úseku zbraní, střeliva, munice, ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, na úseku obrany ČR, dále proti veřejnému pořádku, občanskému soužití, majetku a další. Zpravidla se tedy jedná o oblasti, které svým charakterem nasvědčují tomu, že daná osoba není dostatečně způsobilá pro nabytí a držení palné zbraně.¹⁹⁸

---

¹⁹⁷ § 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb., zákon o zbraních

¹⁹⁸ § 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 119/2002 Sb., zákon o zbraních

5.5 Spolková republika Německo

Spolková republika Německo, jeden z nejvyspělejších států světa, bezprostřední zakládající člen Evropské unie a bezprostřední soused České republiky. Ačkoliv je obchodní i kulturní provázanost ČR a SRN velmi významná, na rozdíl od ČR patří z hlediska možnosti nabývání a držení palných zbraní Spolková republika Německo celosvětově ke státům s nejpřísnější právní úpravou. Tato zbraňová politika vychází kromě jiného jednak ze zkušeností, vyplývajících především z meziválečného období, kdy došlo k uchvácení moci nacisty, a jednak z dlouhodobé tradice.

5.5.1 SRN: Pozice Vlády a parlamentu SRN ke Směrnici 2017/853

Spolková republika Německo se tradičně řadí ke státům s nepřísnější zbraňovou regulací. Nebylo tedy překvapením, že návrh zákona, který implementuje směrnici o zbraních do vnitrostátního práva, prošel německým Bundestagem bez problémů.¹⁹⁹ Objevily se sice některé pozměňovací návrhy a připomínky sdružení sportovních střelců poukazující na přílišnou tvrdost zákona, většina z nich však byla poměrně jednoznačně odmítnuta.²⁰⁰

5.5.2 SRN: Základní předpisy

Základním vnitrostátním právním předpisem, regulujícím nabývání a držení palných zbraní, je ve Spolkové republice Německo zákon č. BGBI. I s. 3970, 4592; 2003 I S. 1957 ze dne 11. 10. 2002 naposledy novelizován článkem 228 ze dne 19. června 2020 (BGBUI. I S. 1328), tzv. Waffengesetz (WaffG) – „zákon o zbraních“, kdy původní předchůdce tohoto zákona byl přijat již v 70. letech 20. století. K podstatným změnám, které formovaly zbraňovou regulaci v SRN do současné podoby došlo především v roce 2002 v reakci na útok v Erfurtu²⁰¹ a později po roce 2015 po teroristických útocích v Paříži, resp. tedy v návaznosti na přijetí unijní Zbraňové směrnice. Za posledních 20 let tak došlo ke zpřísnění i v oblastech, ve kterých byla úprava dříve (na německé poměry) mírnější. Zákon obsahuje regulaci

---

¹⁹⁹ Gesetzentwurf der Bundesregierung Entwurf eines Dritten Gesetzes zur Änderung des Waffengesetzes und weiterer Vorschriften (Drittes Waffenrechtsänderungsgesetz – 3. WaffRÄndG)

²⁰⁰ Geplante Änderungen im Waffenrecht erörtert. Deutscher Bundestag [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: <https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2019/kw42-de-waffenrecht-659824>

²⁰¹ Vyloučený žák Gutenbergovo gymnázia v Erfurtu tehdy v budově školy zavraždil střelnou zbraní 16 lidí -Amoklauf im Gutenberg-Gymnasium. WELT.de [online]. [cit. 2021-8-7]. Dostupné z: <https://www.welt.de/vermischtes/weltgeschehen/gallery106230704/Steinhaeusers-Amoklauf-im-Gutenberg-Gymnasium.html>

nabývání a držení palných zbraní, obecné podmínky, podmínky nošení, náležitosti skladování a další obecná pravidla zacházení se zbraněmi.

Zákon o zbraních rozvádí a doplňuje prováděcí právní předpis, a to nařízení č. BGBl. I S. 2123 Allgemeine Waffengesetz – Verordnung²⁰² – „Všeobecné nařízení o zbraních“, které rozvádí a specifikuje některá ustanovení ze zákona o zbraních.

Dalším významným předpisem na německé vnitrostátní úrovni je tzv. Beschussgesetz.²⁰³ V zákoně je obsažena úprava ověřování, zkoušení a znehodnocování zbraní a střeliva. I tento zákon doplňuje prováděcí nařízení, které upřesňuje a doplňuje v zákoně obsaženou právní úpravu.²⁰⁴

Další, neméně důležitý vnitrostátní zákon je tzv. Kriegswaffenkontrollgesetz²⁰⁵ (Zákon o kontrole válečných zbraní). Do tohoto zákona jsou zařazeny ty zbraně, které zákonodárce považuje za velmi účinné a které jsou vyhrazeny pouze pro vojenské a policejní účely. Toto se samozřejmě týká i příslušného střeliva. Tento zákon pak obsahuje právní úpravu, týkající se výroby, manipulace, transportu, skladování a obchodu s takovými zbraněmi. Všechny zbraně, obsažené v tomto zákoně, jsou rovněž považovány za zbraně zakázané.

5.6 SRN: Kategorizace zbraní a střeliva

Kategorizace zbraní a střeliva je ve vnitrostátní úpravě obsažena v přílohách 1 a 2 WaffG. Příloha 1 definuje veškeré právní i technické pojmy pro účely tohoto zákona, obsahuje rovněž kategorizace zbraní tak, jak je uvedena ve zbraňové směrnicí. Příloha 2 poté obsahuje upřesnění a zařazení některých specifických zbraní do určité kategorie.

---

²⁰²Allgemeine Waffengesetz-Verordnung vom 27. Oktober 2003 (BGBl. I S. 2123), die zuletzt durch Artikel 1 der Verordnung vom 1. September 2020 (BGBl. I S. 1977) geändert worden ist

²⁰³ Gesetz über die Prüfung und Zulassung von Feuerwaffen, Böllern, Geräten, bei denen zum Antrieb Munition verwendet wird, sowie von Munition und sonstigen Waffen, „Beschussgesetz“ vom 11. Oktober 2002 (BGBl. I S. 3970, 4003), das zuletzt durch Artikel 234 der Verordnung vom 19. Juni 2020 (BGBl. I S. 1328) geändert worden ist

²⁰⁴ Allgemeine Verordnung zum Beschussgesetz – „Beschussverordnung“ vom 13. Juli 2006 (BGBl. I S. 1474), die zuletzt durch Artikel 2 der Verordnung vom 1. September 2020 (BGBl. I S. 1977) geändert worden ist

²⁰⁵ Gesetz über die Kontrolle von Kriegswaffen in der Fassung der Bekanntmachung vom 22. November 1990 (BGBl. I S. 2506), das zuletzt durch Artikel 2 des Gesetzes vom 2. Juni 2021 (BGBl. I S. 1275) geändert worden ist

5.6.1 Zakázané zbraně („Verbotene Waffen“)

Tato kategorie obsahuje všechny zbraně, které jsou zařazeny v kategorii A zbraňové směrnice a vzhledem k přísným podmínkám německé zbraňové regulace také některé další. Mezi zakázané zbraně pak obecně patří:

- zbraně kategorie A tak, jak jsou definovány ve zbraňové směrnici;
- zbraně obsažené v Kriegswaffenkontrollgesetz (útočné pušky, odstřelovací pušky, kulometry apod.);
- samočinné;
- zákeřné;
- střelná nástrahová zařízení;
- výbušné, expanzní a jiné speciální střelivo;
- kolimátory, laserové zaměřovače, zaměřovače s nočním viděním, tlumiče.

Zajímavou skutečností je, že německý WaffG (na rozdíl od českého zákona) řeší také podmínky nabývání a držení ostatních předmětů, které lze považovat za zbraně. Mezi zakázané zbraně tedy zařazuje také obušky, poté tzv. „boxery“, paralyzéry, některé typy nožů (také v závislosti na délce), házečí hvězdice a další podobné „exotické“ typy chladných zbraní.²⁰⁶

Zbraně Kategorie A může teoreticky nabýt a držet také civilní osoba, nicméně je splnění všech zákonných podmínek tak náročné, že je toto v praxi téměř vyloučeno. Především se zde projevuje poměrně zásadní pravomoc policejního orgánu spočívající ve správním uvážení ohledně povolení k nabytí zbraní této kategorie, které má za následek, že i při teoretickém splnění podmínek je povolení v praxi udělováno pouze ve velmi výjimečných případech.²⁰⁷

5.6.2 Zbraně podléhající povolení („Erlaubnispflichtige Waffen“)

V případě nabývání a držení palných zbraní této kategorie není situace o moc odlišná než v případě zbraní té předchozí. Výčet obsahuje všechny zbraně, zařazené do kategorie B dle zbraňové směrnice, přičemž některé jsou zařazené do výše uvedené kategorie zbraní zakázaných. Prakticky je tedy možné z této kategorie nabýt:

---

²⁰⁶ Gunther Dietrich Gade. Basiswissen Waffenrecht: Handbuch für Ausbildung und Praxis. Lübeck: W. Kollhammer, 2020. ISBN 978-3-17-037500-0, S. 18.

²⁰⁷ Tamtéž, S. 33.

- některé samonabíjecí krátké a dlouhé zbraně, do nichž je vložen zásobník s kapacitou menší než 20, resp. 10 nábojů (*zpravidla zbraně využívané při soutěžích ve sportovní střelbě*);
- některé kulovnice/brokovnice (*zpravidla lovecké*);
- některé opakovací pušky (*zpravidla lovecké*).

Povolení se zde zpravidla uděluje pouze sportovním střelcům a myslivcům, samozřejmě při splnění přísných podmínek.

5.6.3 Zbraně podléhající ohlášení a vlastnictví malého průkazu zbraně („Meldepflichtige Waffen – Kleiner Waffenschein“)

Zbraně z této kategorie lze nabýt, pokud je osoba držitelem malého průkazu zbraně (Kleiner Waffenschein) a oznámí toto nabytí příslušnému úřadu. Jak bude zřejmé dále, jsou podmínky, za kterých lze získat Kleiner Waffenschein, poměrně mírnější než u ostatních typů zbrojních průkazů. Jedná se o:

- poplašné zbraně (*při „výstřelu“ vydávají hlasitou ránu, která může vystrašit útočníka a upoutat pozornost*);
- plynové zbraně (*na vzdálenost několika metrů vystřelují dráždivou látku*).

5.7 SRN: Zbrojní průkaz

Vrcholným orgánem státní správy SRN pro oblast nabývání a držení palných zbraní je Bundesministerium des Innern, für Bau und Heimat („Ministerstvo vnitra“). Kompetence poté v jednotlivých spolkových zemích (Bundesländer) vykonávají příslušné úřady, konkrétně Kreisverwaltungsbehörde – Landratsamt („krajské správní úřady – spolkové radní úřady“) nebo Kreisfreie Stadt („krajská města“).

5.7.1 Waffenbesitzkarte (Průkaz vlastnictví zbraně)

Waffenbesitzkarte je základní listinou, kterou musí získat každý žadatel o nabytí/držení střelné zbraně.²⁰⁸ O vydání rozhoduje příslušný úřad. Žadatel musí kromě jiného splňovat všechny podmínky stanovené v § 4 (resp. §5, §6, §7 a §8) WaffG. Waffenbesitzkarte je v podstatě obdobou českého zbrojního průkazu, samozřejmě s několika méně či více podstatnými odlišnostmi. Pokud žadatel získá

²⁰⁸ § 10 odst. 1 zákona č. BGBl. I s. 3970, 4592; 2003 I S. 1957 ze dne 11. 10. 2002, naposledy novelizován článkem 228 ze dne 19. června 2020 (BGBl. I S. 1328), Waffengesetz (WaffG)

Waffenbesitzkarte, lze dále rozhodnout o udělení povolení k nabytí a držení střelné zbraně.²⁰⁹

Povolení k nabývání a držení střeliva je vydáváno samostatně. Pokud je uděleno, je zapsáno do Waffenbesitzkarte a to výlučně pro držené zbraně. V průkazu pak musí být uvedeny vždy aktuální údaje dotyčného držitele oprávnění o počtu povolených zbraní, jejich zařazení do příslušné kategorie a jejich ráži. Povolení k nabytí konkrétní střelné zbraně platí po dobu jednoho roku od rozhodnutí, povolení k držení zbraně je zpravidla udělováno na neurčito.²¹⁰ Waffenbesitzkarte bývá někdy rozdělována na základě nejčastějších žadatelů – zelená (myslivci a sportovní střelci), žlutá (sportovní střelci), červená (sběratelé). Každá se pak liší povolenými zbraněmi a celkovým počtem, které může nabyvatel držet.

Vydání všech povolení/průkazů je nenárokové a podléhá uvážení příslušných orgánů.

5.7.2 Waffenschein (Průkaz zbraně)

Povolení k nošení zbraně je udělováno ve zvláštním průkazu, tzv. Waffenschein. Oprávnění k nošení zbraně je rovněž nenárokové, předpokladem je samozřejmě vlastnictví Waffenbestizkarte, povolení pro držení konkrétní zbraně a poté důvodný účel. Waffenschein je udělován nanejvýš na 3 roky, tato doba může být opakovaně prodloužena, nicméně vždy musí dojít k přezkumu toho, zda držitel stále splňuje příslušné podmínky. Waffenschein lze vztáhnout pouze k určitým příležitostem (transport cenného nákladu) nebo pro určité území (například jen pro území správního okresu trvalého bydliště žadatele).²¹¹

5.7.3 Kleiner Waffenschein (Malý průkaz zbraně)

Zvláštním typem zbrojního průkazu je tzv. Kleiner Waffenschein. Držitel tohoto průkazu je oprávněn k nabývání a držení určitých plynových a poplašných zbraní, tedy zbraní, které nevystřelují žádné projektily, nýbrž do určité vzdálenosti od střelce mohou zasáhnout cíl slzným plynem nebo silnou zvukovou ohlušující ránou. Získání průkazu je možné při splnění předpokladů jako trestní bezúhonnost,

---

²⁰⁹ Gunther Dietrich Gade. Basiswissen Waffenrecht: Handbuch für Ausbildung und Praxis. Lübeck: W. Kollhammer, 2020. ISBN 978-3-17-037500-0, S. 93.

²¹⁰ § 10 odst. 3 zákona č. BGBI. I s. 3970, 4592; 2003 I S. 1957 ze dne 11. 10. 2002, naposledy novelizován článkem 228 ze dne 19. června 2020 (BGBUI. I S. 1328), Waffengesetz (WaffG)

²¹¹ § 10 odst. 4 zákona č. BGBI. I s. 3970, 4592; 2003 I S. 1957 ze dne 11. 10. 2002, naposledy novelizován článkem 228 ze dne 19. června 2020 (BGBUI. I S. 1328), Waffengesetz (WaffG)

osobní způsobilost, věk 18 let a spolehlivost. Pro zacházení a transport s těmito zbraněmi platí stejná pravidla jako pro zbraně palné, především z hlediska bezpečnosti.²¹²

5.7.4 Schießerlaubnisschein (Povolení ke střelbě)

Pro samotnou střelbu ze zbraně je taktéž nutné mít povolení. Držiteli pro tyto účely musí být udělen tzv. Schießerlaubnisschein. Výjimkou, kdy toto povolení není potřeba, je střelba na vyhrazené střelnici a účast na sportovní střelecké akci. Schießerlaubnisschein se tedy týká především myslivců.

5.8 SRN: Podmínky vydání zbraňového oprávnění

Příslušné úřady jsou povinni přezkoumat splnění zde uváděných podmínek u držitele zbrojního průkazu nejpozději každých 5 let.²¹³ Obecné předpoklady pro povolení k nabytí a držení palných zbraní dle zákona jsou:

- a) předepsaný věk;
- b) spolehlivost a osobní způsobilost;
- c) prokázání odborné způsobilosti;
- d) prokázání účelu k nabytí/držení palné zbraně;
- e) v případě žádosti o povolení k nošení a ke střelbě ze zbraně (Waffenschein, Schießerlaubnisschein) pojištění ve výši 1 milionu EURO pro případ způsobení újmy na zdraví / škody na majetku.

5.8.1 Předepsaný věk

Zákon podmiňuje zacházení („Umgang“) s palnými zbraněmi nebo municí dosažení 18. roku věku.²¹⁴ Osoba mladší, tedy děti a mladiství, mohou se zbraněmi manipulovat pouze za přítomnosti osoby, která je starší 18 let. Ve výjimečných odůvodněných případech lze udělit výjimku z této podmínky (typicky za účelem sportu nebo odborné přípravy na povolání), pokud tímto nedojde k ohrožení veřejných zájmů.

---

²¹² Gunther Dietrich Gade. Basiswissen Waffenrecht: Handbuch für Ausbildung und Praxis. Lübeck: W. Kollhammer, 2020. ISBN 978-3-17-037500-0, S. 99.

²¹³ § 4 odst. 4 zákona č. BGBl. I s. 3970, 4592; 2003 I S. 1957 ze dne 11. 10. 2002, naposledy novelizován článkem 228 ze dne 19. června 2020 (BGBl. I S. 1328), Waffengesetz (WaffG)

²¹⁴ § 2 odst. 1 zákona č. BGBl. I s. 3970, 4592; 2003 I S. 1957 ze dne 11. 10. 2002, naposledy novelizován článkem 228 ze dne 19. června 2020 (BGBl. I S. 1328), Waffengesetz (WaffG)

5.8.2 Spolehlivost (Zuverlässigkeit - §5 WaffG)

Spolehlivost a způsobilost je upravena v §5 resp. v § 6 WaffG. Podobně jako v českém Zákoně o zbraních jsou zde definovány okolnosti, kdy nelze osobu za spolehlivou či způsobilou považovat, tedy zákonný negativní výčet. Osoba není spolehlivá, pokud byla pravomocně odsouzena za zločin nebo za úmyslný trestný čin, pokud od nabytí právní moci rozsudku neuplynulo alespoň 10 let. Dále osoba není spolehlivá, pokud odůvodněné skutečnosti nasvědčují tomu, že:

- osoba neoprávněně nebo nerozvázně používá zbraně nebo střelivo;
- nezachází se zbraněmi či střelivem opatrně a přiměřeným způsobem tak, jak by s podobnými předměty mělo být zacházeno;
- svěřuje zbraně nebo střelivo do moci osob, které nemají k zacházení potřebné oprávnění.

Spolehlivost ve smyslu zákona o zbraních taktéž nenáleží osobám, které byli odsouzeny k trestu odnětí svobody, trestu mladistvého, peněžitému trestu ve výše nejméně 60 dnů nebo minimálně dvakrát k peněžitému trestu nižší výše pro:

- úmyslný trestný čin;
- úmyslný trestný čin v souvislosti s manipulací se zbraněmi, střelivem nebo výbušninami nebo podobné oblasti;
- úmyslný trestný čin dle zákona o zbraních, zákona o kontrole válečných zbraní, zákona o výbušninách nebo mysliveckého zákona;

a od nabytí právní moci rozhodnutí neuběhlo alespoň 5 let.

Spolehlivost ve smyslu zákona o zbraních taktéž nenáleží osobám, které byli v posledních 10 letech:

- členy spolku, který byl zakázán dle zákona o spolecích, nebo jehož činnost byla dle zákona o spolecích zakázána;
- členy politické strany, jejíž protiústavnost konstatoval Spolkový ústavní soud dle § 46 zákona o Spolkovém ústavním soudu;
- u kterých důvodné skutečnosti nasvědčují tomu, že v posledních 5 letech, učinili jednání, které bylo zaměřeno:
  - proti ústavnímu pořádku;
  - proti veřejnému pořádku, obzvláště proti lidskému soužití,

- kterým ohrozily zájmy Spolkové republiky Německo, a to použitím násilí nebo přípravou k jeho použití
- členem sdružení, které výše uvedené jednání páchalo či podporovalo
- které během posledních 5 let byly ve sledování kvůli násilné činnosti;
- které opakovaně nebo hrubě porušil předpisy jmenované v čísle 1 písmeno C.

Příslušné úřady si při prověřování spolehlivosti dotyčné osoby vyžádají:

- úplný výpis z Centrálního spolkového registru (Bundeszentralregister), který vede Spolkové ministerstvo spravedlnosti;
- úplný výpis z centrálního registru probíhajících řízení, týkající se trestných činů, vyjmenovaných v článku (vede státní zastupitelství);
- stanovisko místně příslušného policejního oddělení;
- stanovisko místně příslušného úřadu pro ochranu ústavy (Verfassungsschutzbehörde).

5.8.3 Osobní způsobilost (Persönliche Eignung - § 6 WaffG)

Také osobní způsobilost je rovněž definována výčtem okolností, které ji u konkrétní osoby vylučují. Osoba není způsobilá, pokud:

- má omezenou svéprávnost;
- je závislá na alkoholu nebo jiných omamných látkách, nebo má psychické onemocnění;
- vzhledem k poměrům této osoby tato není schopna se zbraněmi nebo střelivem zacházet opatrně a přiměřeně nebo nemůže tyto předměty pečlivě skladovat nebo existuje konkrétní riziko újmy pro ostatní nebo pro sebe.

Příslušný úřad může požadovat předložení odborného psychologického nebo psychiatrického posudku žadatele.

5.8.4 Odborná způsobilost (Sachkunde - § 7 WaffG)

Odborná způsobilost se prokazuje při zkoušce odborné způsobilosti. Žadatelé absolvují povinné vzdělávání a následnou zkoušku před certifikovanou komisí německého střeleckého svazu (Deutscher Schützenbund). Žadatelé při zkoušce musí prokázat právní znalosti, především zákona o zbraních a souvisejících předpisů, technické znalosti, týkající se zbraní a střeliva a základy zdravotní péče. V praktické části zkoušky pak musí předvést bezpečnou manipulaci se zbraní a

střelbu. Podrobnosti jsou stanovené v nařízení, které vydává ministerstvo vnitra (Bundesministerium des Innern, für Bau und Heimat).²¹⁵

Za odborně způsobilého může být uznán také žadatel, který je členem sportovního střeleckého spolku a prokáže, že dlouhodobě a pravidelně sportovní střelbu trénuje (člen sportovního střeleckého spolku nemusí nutně vlastnit zbrojní oprávnění) a rovněž žadatel, který vykonal mysliveckou zkoušku.

5.8.5 Účel nabytí/držení palné zbraně (Bedürfnis - § 8 WaffG)

Podmínka důvodnosti držení palné zbraně je splněna, pokud osoba věrohodně prokáže zvláštní osobní nebo vědecké zájmy, především jako myslivec, sportovní střelec, osoba účastnící se reprodukce historických bitev, sběratel zbraní nebo střeliva, odborník na zbraně nebo střelivo, ohrožená osoba, jako výrobce nebo prodejce zbraní nebo jako bezpečnostní společnost a vhodnost a nezbytnost zbraní nebo střeliva pro zamýšlený účel.²¹⁶ Povolení nabytí palné zbraně na základě výše uvedených účelů může vždy obsahovat specifické podmínky a být časově omezeno, především v zájmu ochrany bezpečnosti a veřejného pořádku.

V praxi lze získat povolení především za účelem sportovní či myslivecké činnosti, ostatní účely jsou spíše výjimkou.

5.8.6 Pojištění (Versicherung gegen Haftpflicht)

Pokud vlastník zbraně žádá taktéž o vydání povolení k nošení zbraně (Waffenschein) anebo povolení ke střelbě mimo střelnici (Erlaubnissschein), musí prokázat splnění dalších náležitostí. Zákon v tomto případě stanoví povinnost prokázání uzavření pojištění (Pflichtversicherung), a to do výše pojistného plnění nejméně 1 milionu euro. Pojištění musí krýt takové události, které mohou nastat v důsledku manipulace se zbraní. Pro myslivecké a sportovní spolky je pak toto pojištění nutností.²¹⁷

5.8.7 Obecná omezení (Inhaltliche Beschränkungen - § 9 WaffG)

Obecné ustanovení zde obsažené umožňuje v podstatě neomezenou posuzovací pravomoc příslušných orgánů, když stanoví, že jakékoliv povolení dle zákona o zbraních může být kdykoliv omezeno/odebráno za účelem ochrany

---

²¹⁵ Gunther Dietrich Gade. Basiswissen Waffenrecht: Handbuch für Ausbildung und Praxis. Lübeck: W. Kollhammer, 2020. ISBN 978-3-17-037500-0, S. 112.

²¹⁶ Tamtéž, S. 113.

²¹⁷ § 4 odst. 1 bod 5 zákona č. BGBl. I s. 3970, 4592; 2003 I S. 1957 ze dne 11. 10. 2002, naposledy novelizován článkem 228 ze dne 19. června 2020 (BGBl. I S. 1328), Waffengesetz (WaffG)

veřejné bezpečnosti a pořádku, především za účelem ochrany lidského života či zdraví. Opět se zde projevuje v rámci zákona o zbraních zásadní míra možnosti uvážení, kterou příslušný orgán ze zákona disponuje.²¹⁸

5.9 Stručné závěry srovnání zbraní v ČR/Německu

V rámci srovnání české a německé právní úpravy je nutné nejprve uvést odlišnost, která je zde nejmarkantnější. Na základě srovnání mohu uvést, že tato spočívá především v obecném nároku k nabytí/držení palné zbraně. Zatímco v České republice je při splnění všech podmínek nabytí palné zbraně ve své podstatě nárokové (a to až zbraní kategorie B), je zaručeno zákonem a nově dokonce i LZPS, ve Spolkové republice Německo i při splnění všech podmínek vždy nakonec záleží na úvaze příslušného orgánu, který povolení může a nemusí udělit. Zákon zde tomuto orgánu dává k dispozici široké možnosti odůvodnění zamítnutí žádosti, ať již v §6, kdy může označit žadatele za nespolehlivého nebo v §9, kdy může konstatovat, že by udělení povolení k nabytí/držení zbraně konkrétnímu žadateli znamenalo ohrožení veřejné bezpečnosti.

Zásadní rozdíl je v tomto ohledu rovněž ve zmiňovaném účelu nabytí zbraně pro účely obrany sebe či druhých. V SRN lze takto nabýt a držet zbraň skutečně jen ve výjimečných případech. Především prokázání skutečnosti, že je žadatel ohroženou osobou, je velmi obtížné. Žadatel musí mimo jiné být „nepoměrně více ohrožen na životě a zdraví“ než jiní. Naopak v České republice je „Ochrana života, zdraví a majetku“ (skupina E zbrojního průkazu) považována za zcela legitimní účel nabytí a držení palné zbraně a žadatel nemusí prokazovat zvláštní okolnosti, které by jej měly opravňovat k tomuto nabytí.

Od této skutečnosti se samozřejmě odvíjí i další předmět zkoumání, a to, jaké zbraně může civilní držitel vůbec nabýt/držet a za jakým účelem, tedy jaké důvody v tomto ohledu nabízí zákon. Prakticky lze říci, že ve Spolkové republice Německo může civilní fyzická osoba za splnění všech podmínek a kladného stanoviska posuzujícího orgánu nabýt/držet:

- loveckou pušku (kulovnici), pokud je myslivcem;

---

²¹⁸ Gunther Dietrich Gade. Basiswissen Waffenrecht: Handbuch für Ausbildung und Praxis. Lübeck: W. Kollhammer, 2020. ISBN 978-3-17-037500-0, S. 281.

- zbraň určenou pro sportovní střelecké disciplíny, pokud je členem sportovního klubu;
- historickou zbraň, pokud je registrovaným a prověřeným sběratelem; s tím, že jakékoliv další případy jsou spíše výjimkou.

Naproti tomu, v České republice po splnění zákonných podmínek může být žadateli nárokově povoleno nabytí/držení:

- samonabíjecí útočné pušky (SA 58, AR 15, AK47);
- samopalů (Scorpion EVO);
- brokovnice;
- pistole;

s tím, že veškeré tyto zbraně může nabýt za obecným účelem ochrany života, zdraví, nebo majetku.

Pokud se nošení zbraní ve střelbyschopném stavu týče, v obou státech je vyžadováno skryté nošení. V České republice je s nošením zbraně již počítáno v rámci zbrojního průkazu konkrétních skupin, oprávnění takto držitelé vzniká již při udělení konkrétní skupiny zbrojního průkazu. Ve Spolkové republice Německo však i nošení zbraně podléhá zvláštnímu nenárokovému povolení, které lze různými způsoby limitovat.

6 MYŠLENKY A ÚVAHY

6.1 Reálné právní a politické dopady zbraňové směrnice

Název kapitoly zmiňuje vedle právních dopadů také ty politické, neboť zbraňová směrnice je předpisem, který dle mého názoru dokonce přinesl ve svých důsledcích více politických reakcí, než že by nějakým zásadním způsobem změnil současnou regulaci palných zbraní. Téma je politicky vděčným hned z několika důvodů, které jsou bohužel spíše zneužitelné a dle mého názoru přinášejí negativní následky.

Pokud nejprve uvažujeme nad právními dopady, lze tak činit z několika hledisek. Zásadním kritériem hodnocení právního předpisu je jeho účelnost.²¹⁹ Regulace určité oblasti tedy má směřovat k dosažení určitého stavu, který je z hlediska společnosti žádoucí a upravuje práva a povinnosti takovým způsobem, na kterém se shodla většina a který je svým adresátům ku prospěchu. Zároveň by měl respektovat menšinu, a to v co možná nejvyšší míře.

Již cíl, kterého má být směrnicí 2017/853 dosaženo, není zcela jasný. V závislosti na situaci se formálně mění z cíle odstranění překážek vnitřního trhu a zajištění obchodu mezi členskými státy na cíl zvýšení celounijní bezpečnosti a ochranu proti terorismu, jak je ostatně patrné z analýzy vyjádření politických představitelů, legislativního projednávání směrnice, stanoviska GA a samotného rozsudku SDEU. Domnívám se, že se lze zcela přesvědčivě přiklonit k tomu, že směrnice byla fakticky přijímána za účelem omezení nabývání a držení palných zbraní na území EU, ačkoliv formálně byla přijímána na základě čl. 114 SFEU s tvrzeným cílem odstranit překážky vnitřního trhu, v tomto případě především zpřesněním podmínek pro obchodování s palnými zbraněmi.

Je třeba si uvědomit, že samy členské státy kladou důraz na kontrolu podnikatelů v oblasti zbraní a střeliva již ve svém vlastním zájmu s ohledem na zachování veřejného pořádku na svém území, nehledě na evropské předpisy. Získání živnostenského oprávnění pro tuto činnost, odpovídají licence a splnění dalších náležitostí je zpravidla velmi náročné a žadatel prochází pečlivou lustrací správních orgánů a bezpečnostních složek. Pokud je mu licence udělena, je pod

---

²¹⁹ Regulatory impact analysis. OECD [online]. [cit. 2021-8-7]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/regreform/regulatory-policy/ria.htm>; Vláda ČR: RIA. Vlada.cz [online]. [cit. 2021-8-7]. Dostupné z: <https://ria.vlada.cz/dokumenty/>

konstantním dohledem, a to nejen pasivním, nýbrž je povinen pravidelně dokládat a prokazovat zákonné skutečnosti odpovídajícím orgánům. V návaznosti na předchozí řádky lze říci, že ten, kdo bude chtít zneužít zbraň k páčání trestné činnosti, nemá žádný důvod si ji pro tyto účely obstarávat legálně.

Obecně se domnívám, že na dodržování principu subsidiarity a proporcionality by měl být kladen zvláštní (a větší) důraz, neboť v průběhu přijímání či po samotném přijetí právního předpisu je nakonec vždy ozřejměn skutečný účel, ke kterému vlastně právní úprava směřuje. EU by měla vždy postupovat v rámci stanovených zásad, především k udržení vysoké důvěryhodnosti vůči svým občanům, respektu k nim jako k adresátům právních norem a obecné předvídatelnosti práva.

Na základě mnou provedené analýzy celounijní zbraňové regulace konstatuji, že současná unijní regulace nabývání a držení palných zbraní se ve smyslu výše uvedeného zásadním způsobem májí zamýšleným účinkem, tedy žádným způsobem k vyšší bezpečnosti v Evropské unii nepřispívá, zcela neúčelně (byť zatím nijak zásadně) omezuje legální držitele palných zbraní a v neposlední řadě se stala pouze určitým politickým prostředkem, jakousi další „vodou na mlýn“ protievropských nálad, kterou populisticky využívají (zneužívají) politické strany a hnutí především ve středoevropských a východoevropských státech. Dle posledních náznaků (které byly však upozaděny, neboť si poslední rok téměř veškeré prostředky vyžádalo řešení pandemie Covid-19) však restriktivní intence v oblasti palných zbraní v Evropské unii tímto nekončí – pokud se však opět objeví legislativní návrhy zpřísnování zbraňové regulace, ne-li jejich realizace, vlna nevole by i ve světle posledních událostí mohla být opět silnější a další takový pokus by mohl již mít závažné následky v podobě narušení evropské jednoty.

Dále je třeba podotknout, že ať jsou skutečné postoje evropských institucí jakékoliv, rozhodnutí SDEU a jeho zdůvodnění může být interpretováno jako bezohledné k občanům a tradicím určitých členských států. Lidem je totiž zasahováno do tradičního práva, do určité jistoty, na kterou jsou zvyklí a jejíž další trvání důvodně předpokládají. Pokud navíc nejvíce tato omezení dopadají na držitele, kteří zbraň mají především pro účely ochrany života a zdraví, jsou takové důsledky o to závažnější, neboť je takto kromě jiného zásadním způsobem narušován pocit osobního bezpečí.

Jedním ze zásadních a také smutných důsledků přijetí zbraňové směrnice (a způsob vypořádání se SDEU se žalobou) je další rozšíření pomyslné hranice mezi západní, (střední), a východní Evropou. V kombinaci s čím dál větší akceptací (a v některých oblastech již faktickou aplikací) principu vícerychlostní Evropy tak v některých oblastech dochází k dalšímu ustupování od myšlenek sjednocené a společné spolupráce.²²⁰ Jakkoliv tento přístup může mít svá pozitiva, domnívám se, že čelit ekonomickým, společenským a bezpečnostním výzvám dnešního světa lze jen společně. Evropská unie se však v současné době pohybuje na světovém mocenském hřišti někde mezi hráči základní sestavy a věčnými zahříváči střídačky.

Zbraňová směrnice nicméně dle mého názoru přináší i některé výslovně pozitivní normy. Z tohoto hlediska bych uvedl především snahu o stanovení konkrétních a striktních požadavků na registraci, označování a sledování veškerých palných zbraní.²²¹ Lze ocenit též direktivní požadavky na znehodnocování palných zbraní včetně důsledného vymáhání stanovených postupů tak, aby již jednou znehodnocená zbraň nemohla být zpětně přeměněna na střelby schopnou. Toto je obzvláště důležitá snaha, která může jistě přispět k obecné bezpečnosti. Pokud je zbraň znehodnocena, musí být v maximální možné míře zajištěno, že provedené znehodnocení minimalizuje možnost opětovně zbraň přeměnit na plně funkční.²²²

Dále jsou směrnicí v rámci označování a vedení evidence palných zbraní kladeny zvýšené požadavky na interoperabilitu – výměnu informací mezi členskými státy. Toto může mít pozitivní vliv na zavádění informačních technologií ve státní správě a digitalizaci obecně.

6.2 Návrhy na zlepšení bezpečnostní situace v Evropě

Konkrétní návrhy de lege ferenda se v této oblasti těžko předkládají, neboť jde dle mého názoru spíše o problém systémový než problém, který by vyřešila změna dotyčného právního předpisu. Celá debata nad řešením svou komplexností má totiž své zásadní politické, sociologické i psychosociální souvislosti.

Domnívám se, že snahy Evropské unie v oblasti zbraňové politiky v konečném důsledku pouze omezují legální držitele palných zbraní a žádným

---

²²⁰ Evropané se vícerychlostní integraci EU nebrání, ukazuje průzkum. EURACTIV.cz [online]. [cit. 2021-8-7]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/budoucnost-eu/news/evropane-se-vicerychlostni-integraci-eu-nebrani-ukazuje-pruzkum/>

²²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní Bod 10, 11, 12, 14

²²² Tamtéž, Bod 20, 21

způsobem v tomto směru nepřispívají k ochraně života a zdraví jejích občanů. Cesta restrikcí, kterou EU v čele s Komisí zvolila, je spíše blouděním, a nelze očekávat, že tímto bude dosaženo nějakých dílčích pozitivních výsledků, a už vůbec ne spolehlivého řešení.

Globalizovaný svět, tak jak jej známe, je již více než rok zásadně narušen probíhající pandemií. Převážná část prostředků je vynakládána na boj s pandemií – v současné době se jedná o prioritu v rámci činnosti EU i prioritu celosvětovou. Nesporným faktem je, že zavedená omezení přinášejí i různé přímé a nepřímé dopady, a to ve všech oblastech společenského fungování, které nelze v kontextu současné situace interpretovat jako vyloženě negativní. Pozitivním důsledkem nařízení tvrdých uzávěr (lockdown) a podstatné omezení volného pohybu osob formou zákazů pohybu a překročení hranic se jeví snížení kriminality a tím pádem i nebezpečí terorismu na území EU. Takový stav je samozřejmě dlouhodobě nepřijatelný, nicméně i toto je dle mého názoru legitimní a objektivní úhel pohledu na současnou situaci, který může být relevantním ukazatelem.

Jsem toho názoru, že za účelem efektivního předcházení terorismu na celém území EU je třeba usilovně pracovat na realizaci a zlepšování těchto zásadních opatření:

- 1) Kontrola vnějších hranic
- 2) Zintenzivnění spolupráce policie a tajných služeb
- 3) Sociální politika EU

6.2.1 Kontrola vnějších hranic

Evropská unie si alespoň dle dostupných podkladů uvědomuje význam pečlivé kontroly svých vnějších hranic. Vzhledem k fungujícímu Schengenskému prostoru je důslednou kontrolu při překročení vnějších hranic EU nutné považovat za hlavní prevenci vstupu nežádoucích osob a prevenci pašování nelegálních věcí na evropské území.

V tomto ohledu si dovoluji připomenout zásadní informaci, a to, že téměř všechny palné zbraně použité při teroristických útocích v Paříži byly na území EU propašovány z Balkánu/Blízkého východu. Jinými slovy, nebyly teroristy získány na území Evropské unie a už vůbec nebyly tyto zbraně registrovány a vedeny v evidenci některého z členských států. Je tedy zřejmé, že přísnější kontrola na

hranicích při vstupu do EU by mohla zabránit propašování takových zbraní na její území a vstupu rizikových osob. V této souvislosti je třeba zmínit migrační krizi z roku 2015, která však ukázala naprosto nedostatečnou schopnost Evropské unie zabezpečit své hranice. Vyšlo najevo, že zcela chybějí efektivní postupy pro identifikaci osob, komunikace mezi členskými státy vážne a rychlá reakce je téměř nemožná, neboť politici nebyli schopni kompromisní dohody na společném evropském řešení této krize. Na druhou stranu je nutné zmínit, že tato situace byla něčím zcela novým a udeřila náhle, podobně jako pandemie COVID-19. Bohužel, jak je obecně známo a mnohokrát již historií prokázáno, lidé jsou schopni se z tragických událostí poučit až následně.

Tyto zkušenosti z událostí posledních let potvrdily potřebu revize zabezpečení hranic Evropské unie a z toho vyplývající udělení širších pravomocí již existující Evropské agentuře pro pohraniční a pobřežní stráž (FRONTEX). Na základě proběhnuvšího legislativního procesu byly návrhy a připomínky zohledněny v nařízení 2019/1896.²²³ Oproti předešlému stavu nyní FRONTEX disponuje obecně rozsáhlejšími pravomocemi a oprávněními k úkonům jako například povolení/zamítnutí překročení hranice, lustrování a identifikace žadatele a podobně. Na základě dohody uzavřené mezi EU a třetím státem pak může FRONTEX provádět operace i na území tohoto státu. Dále byl posílen také finanční rozpočet a personální podpora agentury. Politika EU v oblasti správy hranic se opírá o ustanovení čl. 3 odst. 2 SEU, jehož ustanovení dosažení cíle mimo jiné vhodnými opatřeními týkající se ochrany vnějších hranic, v kombinaci s čl. 67 a 77 SFEU, které procesy k dosažení výše uvedených cílů konkretizuje.

Konkrétní opatření jsou také realizována v oblasti modernizace Schengenského informačního systému (SIS), který slouží především ke vkládání a následnému sdílení záznamů o hledaných a pohřešovaných osobách, a Vízového informačního systému (VIS), který, jak už název napovídá, slouží především k vyřizování vízového řízení. Právě podpora digitalizace a rozvoj informačních technologií by měl umožnit zavedení modernizovaného, tzv. druhého Schengenského informačního systému, plně podporujícího například biometriku.

---

²²³ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624

Dalším ze zásadních opatření je zavedení systematických kontrol na vnějších hranicích EU. Samotná zbraňová směrnice ukládá členským státům „*zesílit kontroly držení zbraní na vnějších hranicích Unie*“.²²⁴ Členské státy jsou po úpravách schengenského kodexu povinni kontrolovat za použití moderních technologických prostředků a zmiňovaných celounijních databází všechny osoby, které překračují vnější hranice EU.

Lze tedy doufat, že politika EU v této oblasti bude důsledně prosazována, budou uvolněny dostatečné finanční i lidské zdroje pro praktickou aplikaci daných záměrů a tyto povedou k efektivnímu zamezení protiprávního překračování hranic a pašování.

6.2.2 Zintenzivnění spolupráce bezpečnostních složek

Obecně patří téma sbližování trestního práva a policejní/justiční spolupráce k těm kontroverznějším a spornějším, zvláště v současném vývoji evropské integrace. Podstatnější sbližování trestněprávních předpisů si lze asi jen těžko představit, nicméně se domnívám, že pro posílení výměny informací mezi bezpečnostními složkami a pro podporu společné kooperace dostatek prostoru je.

Bohužel je všeobecně známým faktem, že většinu útočníků tajné služby již měsíce před útokem sledovaly. Obecně byla ze strany teroristů vyvíjena aktivita, na základě které šlo poměrně spolehlivě dospět k závěru, že se jedná o osoby nebezpečné, radikální, případně členy zločinecké/teroristické sítě, které by mohly plánovat teroristický útok.

Jakkoliv je skutečná analýza a zhodnocení činnosti tajných služeb z podstaty věci téměř nemožná, domnívám se, že výše uvedené skutečnosti nelze přičítat k jejich tíži. V dnešním globalizovaném a digitalizovaném světě jistě všechny bezpečnostní složky obdrží denně tolik podnětů, že je kapacitně nemožné všechny obsáhnout, pečlivě vyhodnotit a v praxi zajistit opatření v souladu se zákonem, např. sledování dané osoby, spolupráci se zahraničím, provedení komplexní lustrace, domovní prohlídky apod. Jistě je třeba provádět určitou selekci, prioritizovat ta nejzávažnější zjištění a tyto efektivně řešit.

V tomto ohledu může k efektivitě přispět rychlá a kontinuální digitalizace všech systémů, a to jak na úrovni členských států, tak na úrovni celoevropské a

---

²²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní, Čl. 15 odst. 1

světové. Samozřejmě je třeba pracovat na silném zabezpečení všech těchto systémů, tedy kybernetické bezpečnosti, v níž má Evropská unie již o něco vyšší kompetence.²²⁵ V rámci digitalizace lze hovořit také o maximálním možném využití potenciálu informačních technologií, jako jsou například pokročilé kamerové systémy a systémy detekce výbušných materiálů.

6.2.3 Sociální, migrační a vízová politika EU

Domnívám se, že lze obecně konstatovat, že jedním ze znaků vyspělého demokratického státu, stejně tak nadnárodního uskupení států, je i dostatečně solidární sociální politika. Ta je totiž obrazem celé společnosti, faktu, že společnost je natolik schopná, že se silnější dokáží podělit se slabšími a že je společnost natolik uvědomělá, že dokáže být solidární se všemi svými členy, to vše za účelem celkového zlepšování životní úrovně. Zároveň je třeba všechny související opatření uplatňovat racionálně a mít stanovené určité hranice.

Evropská unie by měla být unií občanů směřující ke stejnému cíli. Svoboda, demokracie, dostupná zdravotní péče, pomoc slabším a znevýhodněným. To ale znamená spolupráci všech. Proto by Unie měla dbát na to, koho a za jakých podmínek bude integrovat, kdo se bude stávat součástí evropské společnosti. Jde o vnitřní smýšlení člověka, o jeho morální hodnoty. Pokoušet se začleňovat někoho, kdo stejné hodnoty nesdílí, nemá smysl.

Problémem může být taktéž prolínání kulturních prostředí. Proto by podstatná pomoc EU měla být přímo v dotyčných státech, které ji potřebují. Podpora chudších zemí, snaha o jejich rozvoj, budování demokratických systémů (pokud o to dotčené země samozřejmě projeví zájem). V kontextu výše uvedeného si dovoluji zmínit právě některá belgická a francouzská ghetta anebo tzv. „no-go“ zóny – vyloučené lokality lidí, kteří o integraci buď nemají zájem, nebo jednoduše není možná, protože systém je přehlcený. Bohužel v podobných ghettech často najdou zázemí právě zradikalizovaní jedinci či skupiny.

Dalším problémem, který si v této souvislosti dovoluji zmínit, je zneužívání unijního občanství. Myšlenka unijního občanství je sama o sobě pozitivní a nutná pro zachování všech čtyř základních svobod Evropské unie. Unijní občanství, resp. státní občanství některých členských států, na které je to unijní přímo navázáno, se

---

²²⁵ ČERNÝ, Martin. Právní aspekty digitalizace v Evropské unii se zaměřením na eGovernment. Plzeň, 2019. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická.

však v poslední době stává obchodním artiklem. Do Evropské unie se tak dostávají lidé, kteří s její společenskou kulturou mají pramálo společného a kteří jsou jednoduše schopní vynaložit dostatek finančních prostředků. EU si je tohoto vědoma a proti dotyčným státům (Malta, Kypr) začala podnikat právní kroky, jelikož považuje toto obchodování s občanstvím za jednání v rozporu se Smlouvami.²²⁶ Osobně toto jednání rovněž považuji za nepřípustné a narušující základní myšlenky, na kterých Evropská unie stojí. Zásadní je v tomto ohledu rovněž poměrně nešťastné rozhodnutí SDEU, kterým bylo umožněno neunijním rodinným příslušníkům unijního občana, který využívá své právo volného pohybu a svobody usazování v jiném unijním členském státě, pobývat v tomto dotčeném státě i bez toho, aniž by předtím získali právo legálního pobytu. Tímto je v podstatě umožněna legalizace nelegálního pobytu pomocí účelového sňatku.²²⁷ Lze tedy doufat, že politika EU v této oblasti bude do budoucna více opatrná a zejména konkrétní opatření více racionální.

---

²²⁶ Investor citizenship schemes: European Commission opens infringements against Cyprus and Malta for “selling” EU citizenship. European Commission [online]. [cit. 2021-8-28]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1925

²²⁷ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 25. července 2008. Věc C-127/08. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2008:449

7 ZÁVĚR

V Úvodu rigorózní práce jsem definoval téma a související zkoumanou problematiku. Uvedl jsem, jaké vědecké metody při vypracování práce budu používat, stanovil si cíle a doplnil taktéž komentáře, týkající se celého pojetí práce a politicko-právních souvislostí.

V první kapitole s názvem Úvod do problematiky palných zbraní jsem popsal obecné charakteristiky palných zbraní, mechanismy jejich fungování a problematiku nábojů, především pak ranivého účinku střely. Ve stručném přehledu jsem zde také uvedl a popsal nejznámější palné zbraně světa včetně jejich základních vlastností. Dále jsem se zabýval úvahou nad zločiny páchaných s palnými zbraněmi, bezpečnostními složkami a prostředky k jejich reakci na bezprostřední i dlouhodobé ohrožení obyvatelstva nejen palnými zbraněmi a s tím související problematikou tzv. měkkých cílů. Zmiňuji fakt, že při teroristických útocích zdaleka nejsou zneužívány jen palné zbraně, ale rovněž byly teroristy použité nože nebo vozidla, které jsou mnohem dostupnější. Následky těchto útoků pak jsou srovnatelné, ne-li horší. Celá kapitola by měla obecně sloužit k vysvětlení terminologie a dalších souvislostí daného tématu, neboť ve specifické oblasti palných zbraní je alespoň základní znalost technických pojmů a dalších spojitostí nezbytná.

V druhé kapitole s názvem „Vývoj právní úpravy nabývání a držení palných zbraní na území Evropské unie“ jsem shrnul vývoj právní úpravy nabývání a držení palných (střelných) zbraní na území Evropské unie od 50. let 20. století. Za první, ryze evropský předpis, který reguloval právo nabývat a držet palné zbraně, lze označit směrnici 91/477, která stanovila právní rámec regulace této oblasti bez zásadnějších omezení práva nabývat a držet palnou zbraň. Lze konstatovat, že šlo o racionální právní předpis, který přiměřeně upravil práva a povinnost svých adresátů bez toho, aniž by bylo výrazně zasaženo do práva nabývat a držet palné zbraně civilními osobami. Směrnice rovněž nezasahovala do vnitřních poměrů členských států a respektovala zásadu subsidiarity a proporcionality. Revidované znění v podobě směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008 poté přineslo implementaci Úmluvy OSN a zpřesnění některých ustanovení, především s ohledem na lepší sledovatelnost palných zbraní, opatření

proti jejich nedovolené výrobě a důkladnější postupy jejich znehodnocování. Evropská právní úprava byla v této oblasti tedy rovněž doplňována taktéž úpravou práva mezinárodního, které stojí vedle právního řádu práva EU.

Ve třetí kapitole jsem popsal a analyzoval zásadní změny v oblasti regulace palných zbraní, které přinesla současná směrnice 2017/853, samotný proces přijímání této směrnice a dále také okolnosti, které předcházely jejímu přijetí. Pro regulaci těchto právních vztahů byl zvolen právní akt práva EU v podobě směrnice a jako právní základ článek 114 SFEU (o vnitřním trhu) s poukazem na nutnost odstraňování překážek vnitřního trhu a harmonizaci právních předpisů. Legislativní snahy byly výrazně urychleny tragickými teroristickými útoky v členských státech EU a prvotní návrhy obsahovaly krajní omezení nabytí a držení palných zbraní s působností na celém území EU. Postupně docházelo během jednání v Radě a Parlamentu ke zmírňování původního návrhu a přijaté znění na základě výsledného konsenzu zdaleka nedosahuje takové míry restrikce. Směrnice nicméně i tak zavedla několik podstatnějších změn. Především se jedná o změny v oblasti kategorizace zbraní a střeliva – změna kategorie samonabíjecích zbraní původně upravených ze samočinných (B->A) a ustanovení o nadlimitních zásobnících. Dále se změny dotkly požadavků na znehodnocování palných zbraní a jejich označování, konkrétně stanovení přesných pravidel znehodnocování, podrobný popis technického postupu znehodnocení, zařazení určitých znehodnocených zbraní do kategorie A, stanovení konkrétních požadavků na označování, podrobný popis technického postupu trvalého a jedinečného označování a také vedení evidence s uchováváním stanovených údajů. Došlo rovněž k úpravě podmínek pro podnikatele v oboru zbraní a střeliva – úprava systému regulace činnosti, zpřesnění požadavků na podnikání. Zbraňová směrnice pak ve své podstatě omezila právo nabytí a držení palných zbraní. Ačkoliv lze toto omezení ve výsledku považovat za mírné, stále se jedná o zpřísnění dosavadních podmínek, které členské státy musejí promítnout do svých právních řádů.

Ve čtvrté kapitole jsem stručně popsal institut žaloby na neplatnost právního aktu práva EU včetně souvisejících procesních náležitostí. Ve stěžejní části kapitoly jsem analyzoval rozsudek Soudního dvora Evropské unie včetně stanoviska Generální advokátky právě v rámci řízení o žalobě na neplatnost směrnice č. 2017/853, kterou k SDEU podala Česká republika. Ze strany České republiky byl obecně namítán především rozpor zbraňové směrnice (resp. vybraných ustanovení)

s principem subsidiarity a proporcionality. Analýzu jsem doplnil jak odborným komentářem, tak subjektivními úvahami, a především odkazy na dosavadní judikaturu SDEU. SDEU ve svém rozhodnutí v podstatě potvrdil, že Evropská unie v rámci primárního práva disponuje faktickou i právní kompetencí k regulaci nabývání a držení palných zbraní, ačkoliv tímto dochází ke zpřísnění podmínek a omezování dosavadních práv. Dostatečným odůvodněním přijímání opatření v této oblasti je dle SDEU sblížování právních předpisů a odstraňování překážek vnitřního trhu, unijní zákonodárce je tedy oprávněn přijímat opatření v této oblasti na základě čl. 114 Smlouvy o fungování Evropské unie. Dle SDEU jsou rovněž ustanovení zbraňové směrnice pro své adresáty dostatečně jasná a určitá, nenarušují předvídatelnost práva a povinnosti jsou jimi ukládány v přiměřené a nezbytné míře. Zbraňová směrnice pak není diskriminační ve vztahu k jednotlivým členským státům, ačkoliv obsahuje zásadní výjimku pro Švýcarsko. Osobně jsem však dospěl k závěru, že žaloba byla opodstatněná, SDEU měl žalobním návrhům České republiky vyhovět a směrnici v tomto znění zneplatnit. Argumentace GA ani SDEU mě zdaleka nepřesvědčila o důvodnosti přijetí zbraňové směrnice, a především obsažených opatření. Naopak jsem našel mnoho rozporů, nepřesvědčivých argumentů či jiných nepřesností, na které podrobně poukazuji v komentářích k jednotlivým žalobním důvodům. Jako zásadní si dovoluji zopakovat především chybějící posouzení dopadů, dále zásadní pochybnosti nad způsobem implementace výsledků doporučení některých studií, kterými je přijetí úpravy odůvodňováno, nepřesvědčivá argumentace ohledně použití čl. 114 SFEU pro přijetí regulace v této oblasti, závažná nepřiměřenost některých ustanovení a nezohlednění tradic některých členských států.

V páté kapitole popisují základy legislativní úpravy nabývání a držení palných zbraní ve vybraných členských státech Evropské unie, konkrétně v České republice a ve Spolkové republice Německo. Zatímco v České republice je právní úprava nabývání a držení palných zbraní výsledkem intenzivních snah o vhodnou implementaci nových ustanovení směrnice a nenarušení dlouhodobě fungující právní úpravy, v případě Spolkové republiky Německo nemuselo v již tak restriktivním přístupu k dané problematice dojít k mnoha změnám. Dospěl jsem k závěru, že právní úprava nabývání a držení palných zbraní je v České republice zcela přiměřená, osvědčená, a i přes nutnou implementaci některých ustanovení směrnice byl povětšinou zachován smysl, vycházející z dosavadní tradice. Ve

Spolkové republiky Německo se pravděpodobně nedá očekávat benevolentnější přístup a ani částečné zmírňování souvisejících institutů. Naopak je zde právní úprava ještě mnohem přísnější, než vyžaduje celounijní úprava, a zákonodárce dále tíhne k dalším omezením v této oblasti. Za nejzásadnější rozdíl mezi jednotlivými státy lze poté považovat skutečnost, že v České republice je nabytí palné zbraně kategorie B za účelem ochrany života, zbraní a majetku při splnění zákonných podmínek nárokové, zatímco ve Spolkové republice Německo je toto v podstatě vyloučeno a není možnost účinně se domáhat udělení příslušného povolení.

V šesté kapitole prezentuji především své myšlenky a návrhy k oblasti regulace palných zbraní na území Evropské unie, k prevenci terorismu a k dalším stěžejním oblastem politik Evropské unie. Zbraňová směrnice byla přijata s cílem odstranění překážek vnitřního trhu v souvislosti s harmonizací právních předpisů, kdy vedlejším účinkem má být rovněž prevence zločinů spáchaných se zbraněmi, nicméně jsem dospěl k závěru, že těchto účelů nemůže být touto úpravou dosaženo a unijní zákonodárce přijetím směrnice porušil zásadu svěřených pravomocí, princip subsidiarity a rovněž proporcionality a takto neoprávněně a nepřiměřeně zasáhl do právních řádů jednotlivých členských států. V důsledku přijetí směrnice pak došlo fakticky i legálně k omezení práva nabývat a držet palnou zbraň, aniž by byla prokázána důvodnost takového opatření. Evropská unie by své politické a legislativní snahy měla naopak směřovat do jiných oblastí. Za účelem zlepšení prevence kriminality a teroristických činů považuji za vhodnou celounijní spolupráci a koordinované zavádění opatření především v oblastech ochrany vnějších hranic, spolupráce bezpečnostních složek, sociální integrace, digitalizace. Jen tak lze dle mého názoru čelit nejen bezpečnostním hrozbám globalizovaného světa, ale taktéž novým ekonomickým a v neposlední řadě také společenským výzvám.

8 RESUMÉ/ SUMMARY/ RESÜMEE

Rigorózní práce na téma Unijní regulace nabývání a držení palných zbraní se zabývá problematikou evropské právní úpravy nabývání a držení palných zbraní civilními osobami. V práci lze nalézt jak obecný úvod do daného tématu, tak analýzu klíčových právních předpisů a rozhodnutí. Úvod práce obsahuje základní popis historie palných zbraní, mechanismu jejich účinku, problematiku střeliva včetně základů balistiky a výčet nejznámějších palných zbraní světa. Obsažen je rovněž úvod do související problematiky terorismu a tzv. měkkých cílů, které patří v globalizovaném světě z hlediska teroristického útoku k nejrizikovějším.

Dále je v práci stručně popsán vývoj právní úpravy nabývání a držení palných zbraní v Evropské unii až po současnost včetně dobových a jiných souvislostí, kdy je především kladen důraz na shrnutí tohoto časového úseku pro získání lepšího vhledu do daného tématu. Zmíněna je tedy prvotní směrnice 91/477/EHS, dále rovněž její revize v podobě směrnice 2008/51/ES a poté poslední revize v podobě směrnice SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní, která je primárním předmětem zkoumání v této práci. Stručný přehled vývoje právní úpravy je podpořen popisem nejzásadnějších institutů, která konkrétní právní akt přinesl. Uvedeny jsou rovněž nejvýznamnější smlouvy práva mezinárodního, které evropskou právní úpravu přímo ovlivnily.

Za stěžejní lze označit kapitolu, zabývající se analýzou směrnice 2017/853. Popisována je související právní i politická situace v Evropské unii, která panovala v době zpracovávání legislativních návrhů až po přijetí konečného znění směrnice. Dále kapitola obsahuje rozsáhlý rozbor samotné směrnice, především pak nejzásadnějších změn a institutů, které zavádí. Podstatné články směrnice jsou popisovány a hodnoceny nejen v obecném kontextu, ale i z hlediska konkrétních praktických dopadů právní úpravy na své adresáty.

Neméně důležitá je rovněž kapitola, kde je rozebírána žaloba České republiky na neplatnost směrnice 2017/853, kterou byla směrnice napadena u Soudního dvoru Evropské unie. Rozsudek SDEU v tomto řízení, kterým byl žalobní návrh České republiky ve všech jeho bodech zamítnut, je podrobně rozebrán a analyzován, a to včetně předchozího návrhu na předběžné opatření a stanoviska

generální advokátky. Na závěry tohoto rozhodnutí pak reaguje podrobný komentář autora, ve kterém je většina z těchto závěrů hodnocena.

Dále je v práci obsaženo srovnání právní úpravy nabývání a držení palných zbraní v České republice a právní úpravy ve Spolkové republice Německo. Jsou zmíněny nejdůležitější vnitrostátní právní předpisy a popisovány podstatně odlišnosti z hlediska zbrojních průkazů. Je prováděna komparace základních zákonných předpokladů pro nabytí a držení palné zbraně, porovnány možné účely nabytí, kategorizace zbraní a rovněž jsou uvedeny některé praktické příklady, které ilustrují, jak rozdílný přístup v této oblasti je aplikován v rámci těchto členských států Evropské unie. V kapitole jsou popisovány rovněž reakce vnitrostátních parlamentů zmiňovaných států na přijetí zbraňové směrnice.

V závěrečné kapitole jsou pak uceleně prezentovány úvahy autora včetně konkrétních návrhů, týkajících se úpravy nabývání a držení palných zbraní na území Evropské unie. Kapitola obsahuje jak právní, tak politické hodnocení možných dopadů zbraňové směrnice. Návrhy na právní úpravu práva nabývání a držení palných zbraní a souvisejících oblastí jsou pak prezentovány v kontextu unijních záměrů posílení bezpečnosti v Evropské unii a prevence zneužití palných zbraní.

V samotném závěru jsou pak zrekapitulována zásadní zjištění, která vyplynula ze zkoumání tématu této práce.

Rigorous thesis on the topic of EU regulation of the acquisition and possession of firearms deals with the issue of European legislation on the acquisition and possession of firearms by civilians. The thesis contains both a general introduction to the topic and an analysis of key legislation and decisions. The introduction contains a basic description of the history of firearms, the mechanism of their effect, the issue of ammunition, including the basics of ballistics and a list of the most famous firearms in the world. There is also an introduction to the related issues of terrorism and the so-called soft targets, which are among the riskiest in the globalized world in terms of terrorist attack.

Furthermore, the thesis briefly describes the development of legislation on the acquisition and possession of firearms in the European Union to the present, including contemporary and other contexts, with emphasis on summarizing this time period to gain better insight into the topic. Thus, the initial Directive 91/477/EEC is mentioned, as well as its revision in the form of Directive 2008/51/EC and then the last revision in the form of DIRECTIVE (EU) 2017/853 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 17 May 2017, amending Council Directive 91/477/EEC on control of the acquisition and possession of weapons, which is the primary subject of examination in this thesis. A brief overview of the development of legislation is supported by a description of the most fundamental institutes that a particular legal act has brought. The most important treaties of international law that have directly affected European legislation are also listed.

The chapter dealing with the analysis of Directive 2017/853 can be described as crucial. The related legal and political situation in the European Union, which prevailed at the time of drafting legislative proposals only after the adoption of the final text of the directive, is described. Furthermore, the chapter contains an extensive analysis of the directive itself, especially the most fundamental changes and institutes that it introduces. The essential articles of the directive are described and evaluated not only in a general context, but also in terms of the specific practical effects of the legislation on its addressees.

Equally important is the chapter where the Czech Republic's action for annulment of Directive 2017/853, which challenged the directive before the Court

of Justice of the European Union, is discussed. The judgment of the CJEU in the present proceedings, which rejected the Czech Republic's action in all its respects, is analysed in detail, including the previous application for interim measures and the Opinion of the Advocate General. The conclusions of this decision are responded to by a detailed commentary by the author, in which most of these conclusions are evaluated.

Furthermore, the thesis contains a comparison of the legal regulation of the acquisition and possession of firearms in the Czech Republic and the legal regulation in the Federal Republic of Germany. The most important national legislation is mentioned and significant differences in terms of firearms licenses are described. It compares the basic legal preconditions for the acquisition and possession of firearms, compares the possible purposes of acquisition, categorization of weapons and also provides some practical examples that illustrate how different approaches in this area are applied within these Member States of the European Union. The chapter also describes the reactions of the national parliaments of the mentioned states to the adoption of the weapons directive.

The final chapter then comprehensively presents the author's thoughts, including specific proposals concerning the regulation of the acquisition and possession of firearms in the European Union. The chapter contains both legal and political assessments of the possible effects of the Weapons Directive. Proposals for legislation on the right to acquire and possess firearms and related areas are then presented in the context of the Union's intentions to strengthen security in the European Union and prevent the misuse of firearms.

In the very conclusion, the fundamental findings that resulted from the research of the topic of this thesis are summarized.

Rigorosumarbeit zum Thema EU-Regulierung des Erwerbs und Besitzes von Schusswaffen befasst sich mit der Frage der europäischen Gesetzgebung zum Erwerb und Besitz von Schusswaffen durch Zivilisten. Die Arbeit enthält sowohl eine allgemeine Einführung in das Thema als auch eine Analyse der wichtigsten Gesetze und Entscheidungen. Die Einführung enthält eine grundlegende Beschreibung der Geschichte der Schusswaffen, der Wirkungsmechanismen, der Munitionsfrage einschließlich der Grundlagen der Ballistik und eine Liste der berühmtesten Schusswaffen der Welt. Außerdem gibt es eine Einführung in die damit verbundenen Themen Terrorismus und die sogenannten Soft-Targets, die in der globalisierten Welt zu den riskantesten terroristischen Angriffen zählen.

Darüber hinaus beschreibt die Rigorosumarbeit kurz die Entwicklung der Gesetzgebung zum Erwerb und Besitz von Schusswaffen in der Europäischen Union bis zur Gegenwart, einschließlich zeitgenössischer und anderer Kontexte, wobei der Schwerpunkt auf der Zusammenfassung dieses Zeitraums liegt, um einen besseren Einblick in das Thema zu erhalten. So wird die ursprüngliche Richtlinie 91/477/EWG erwähnt, sowie deren Überarbeitung in Form der Richtlinie 2008/51/EG und dann die letzte Überarbeitung in Form der RICHTLINIE (EU) 2017/853 DES EUROPÄISCHEN PARLAMENTS UND DES RATES vom 17. Mai 2017 zur Änderung der Richtlinie 91/477/EWG des Rates über die Kontrolle des Erwerbs und des Besitzes von Waffen, die primärer Prüfungsgegenstand in diese Arbeit. Ein kurzer Überblick über die Entwicklung der Gesetzgebung wird durch eine Beschreibung der grundlegendsten Institute unterstützt, die ein bestimmter Rechtsakt mit sich gebracht hat. Aufgeführt sind auch die wichtigsten völkerrechtlichen Verträge, die das europäische Recht unmittelbar berührt haben.

Das Kapitel zur Analyse der Richtlinie 2017/853 kann als entscheidend bezeichnet werden. Die damit verbundene rechtliche und politische Situation in der Europäischen Union, die zum Zeitpunkt der Ausarbeitung von Gesetzesvorschlägen erst nach Verabschiedung des endgültigen Richtlinien textes vorherrschte, wird beschrieben. Darüber hinaus enthält das Kapitel eine ausführliche Analyse der Richtlinie selbst, insbesondere der grundlegendsten Änderungen und der von ihr eingeführten Institutionen. Die wesentlichen Artikel der Richtlinie werden nicht nur im allgemeinen Kontext, sondern auch im Hinblick auf die konkreten praktischen Auswirkungen der Gesetzgebung auf ihre Adressaten beschrieben und bewertet.

Ebenso wichtig ist das Kapitel, in dem die Nichtigkeitsklage der Tschechischen Republik gegen die Richtlinie 2017/853 erörtert wird, die die Richtlinie vor dem Gerichtshof der Europäischen Union angefochten hat. Das Urteil des EuGH im vorliegenden Verfahren, das die Klage der Tschechischen Republik in allen Punkten abgewiesen hat, wird eingehend analysiert, einschließlich des früheren Antrags auf einstweilige Anordnung und der Schlussanträge des Generalanwalts. Die Schlussfolgerungen dieser Entscheidung werden durch einen ausführlichen Kommentar des Autors beantwortet, in dem die meisten dieser Schlussfolgerungen bewertet werden.

Darüber hinaus enthält die Arbeit einen Vergleich der gesetzlichen Regelung des Erwerbs und des Besitzes von Schusswaffen in der Tschechischen Republik und der gesetzlichen Regelung in der Bundesrepublik Deutschland. Die wichtigsten nationalen Rechtsvorschriften werden erwähnt und wesentliche Unterschiede in Bezug auf Waffenscheine beschrieben. Er vergleicht die rechtlichen Rahmenbedingungen für den Erwerb und den Besitz von Schusswaffen, vergleicht die möglichen Erwerbszwecke, die Kategorisierung von Waffen und zeigt anhand einiger Praxisbeispiele, wie unterschiedliche Ansätze in diesem Bereich in diesen Mitgliedstaaten der Europäischen Union angewandt werden. Das Kapitel beschreibt auch die Reaktionen der nationalen Parlamente der genannten Staaten auf die Verabschiedung der Waffenrichtlinie.

Das Schlusskapitel stellt dann umfassend die Gedanken des Autors dar, einschließlich konkreter Vorschläge zur Regulierung des Erwerbs und Besitzes von Schusswaffen in der Europäischen Union. Das Kapitel enthält sowohl rechtliche als auch politische Einschätzungen zu den möglichen Auswirkungen der Waffenrichtlinie. Vorschläge für Rechtsvorschriften über das Recht zum Erwerb und Besitz von Schusswaffen und verwandten Bereichen werden dann im Kontext der Absichten der Union vorgelegt, die Sicherheit in der Europäischen Union zu stärken und den Missbrauch von Schusswaffen zu verhindern.

Ganz im Schluss werden die grundlegenden Erkenntnisse zusammengefasst, die sich aus der Recherche zum Thema dieser Arbeit ergeben haben.

9 SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ

9.1 Monografie

DIETRICH GADE, Gunther. Basiswissen Waffenrecht: Handbuch für Ausbildung und Praxis. Lübeck: W. Kollhammer, 2020. ISBN 978-3-17-037500-0.

FENCL, Jiří. Samopal vz. 58. Praha: NV, 2005. ISBN 80-206-0765-x.

FOREJTOVÁ, Monika. Právní stát ve světle evropských hodnot a ústavních garancí demokracie v mezinárodní perspektivě. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2018. ISBN 978-80-261-0859-7.

GRAMM, Christof. PIEPER, Stefan Ulrich. Vor dem Gesetz: Rechtssicherheit und Gleichheit. Grundgesetz, Bürgerkommentar. 3. Edition 2015. ISBN: 978-3-8487-1942-6.

GROBE HÜTTMANN / WEHLING. Das Europalexikon (3.Auflage). Bonn 2020, Verlag J. H. W. Dietz Nachf. GmbH. Autor des Artikels: M. Höreth.

CHANT, Christopher. Pěchotní zbraně: více než 250 nejlepších pěchotních zbraní světa. Praha: Naše vojsko, 2005. ISBN 80-206-0781-1.

KNEUBUEHL, Beat P. Balistika: střely, přesnost střelby, účinek. Praha: Naše vojsko, 2004. ISBN 80-206-0749-8.

KRÁL, Richard. Směrnice EU z pohledu jejich transpozice a vnitrostátních účinků. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-282-3.

LENAERTS, K. – MASELIS, I. – GUTMAN, K. EU Procedural Law. Oxford: Oxford University Press, 2015. ISBN 0198707347.

PAZDERA, David. CZ 75: příběh české legendy: prvních čtyřicet pět let naší nejslavnější pistole. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 9788024270883.

SEHNÁLEK, David ; TÝČ, Vladimír a kol. Soudní dvůr EU a výklad práva Evropské unie. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016. 188 s. Spisy Právnické fakulty MU, řada teoretická, edice Scientia, sv. č. 569. ISBN 978-80-210-8396-7.

SVOBODA, Pavel. Úvod do evropského práva. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-752-1.

ŠLOSARČÍK, Ivo. Právní a politický rámec Evropské unie. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-624-5.

WALTER, Frenz. Europarecht. 2. Auflage. Springer, Heidelberg, 2016. ISBN 978-3-662-47183-8.

WALTER, Frenz. Nichtigkeitsklage. Handbuch Europarecht. Springer, Berlin, Heidelberg, 2010. ISBN 978-3-540-31118-8.

9.2 Právní předpisy a judikatura

9.2.1 Právní předpisy práva EU

Smlouva o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 202 7.6.2016, s. 47)

Smlouva o Evropské unii (Úř. věst. C 202 7.6.2016, s. 13)

Směrnice Rady ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (91/477/EHS)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní

Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY ze dne 18.11.2015, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní COM (2015) 750 final

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/43/ES ze dne 6. července 1998 o sblížení právních a správních předpisů členských států ve vztahu k reklamě na tabákové výrobky a sponzorství tabákových výrobků

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2018/337 ze dne 5. března 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2015/2403, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování palných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené palné zbraně byly nevratně neschopné střelby

Stanovisko generální advokátky E. Sharpston přednesené dne 11. dubna 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:321

Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1—14)

9.2.2 Judikatura SDEU

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. prosince 2019. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2019:1035

Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. června 1998. A. Racke GmbH & Co. proti Hauptzollamt Mainz. Věc C-162/96. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1998:293

Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. října 2000. Spolková republika Německo proti Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie. Věc C-376/98. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2000:544

Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. července 1995. Evropský parlament proti Radě Evropské unie. Věc C-21/94. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1995:220

Rozsudek Soudního dvora ze dne 29. října 1980. SA Roquette Frères proti Radě Evropských společenství. Věc 138/79. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1980:249

Rozsudek Soudního dvora ze dne 25. ledna 1994. Angelopharm GmbH proti Freie Hansestadt Hamburg. Věc C-212/91. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1994:21

Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. července 1992. Evropský parlament proti Radě Evropských společenství. Věc C-295/90. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1992:294

Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. října 2000. Spolková republika Německo proti Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie. Věc C-376/98. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2000:544

Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. října 2000. Spolková republika Německo proti Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie. Věc C-376/98. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2000:544

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 16. prosince 2008. Sociétés Arcelor Atlantique et Lorraine a další proti Premier ministre, Ministre de l'Écologie

et du Développement durable a Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie. Věc C-127/07. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2008:728;

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 29. března 2012. Evropská komise v. Polská republika. Věc C-504/09 P. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2012:178

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 25. července 2008. Věc C-127/08. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2008:449

Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 13. března 1997. Komise Evropských společenství proti Francouzské republice. Věc C-197/96. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1997:155

Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. května 1997. Spolková republika Německo proti Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie. Věc C-233/94. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:1997:231

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 5. května 2015. Španělské království v. Rada Evropské unie. Věc C-147/13. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2015:299

Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 8. prosince 2011. France Télécom SA proti Evropské komisi. Věc C-81/10 P. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2011:811

Usnesení místopředsedy Soudního dvora ze dne 27. února 2018. Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie. Věc C-482/17 R. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2018:119

Usnesení místopředsedy Soudního dvora ze dne 7. března 2013. Électricité de France SA (EDF) přičemž další účastníci řízení je: Evropská komise. Věc C-551/12 P(R). Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2013:157

Usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 1. března 2017. Evropská agentura pro hodnocení léků v. MSD Animal Health Innovation GmbH a Intervet international BV. Věc C-512/16 P(R). Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2017:149

Usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 25. července 2000. Nizozemské království proti Radě Evropské unie a Evropskému parlamentu. Věc C-377/98 R. Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2000:415

Usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 25. října 2012. Věc C-168/12 P(R). Identifikátor ECLI: ECLI:EU:C:2012:674

9.2.3 Další dokumenty práva EU

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ: Evropský program pro bezpečnost /* COM/2015/185 final */

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL AND THE EUROPEAN PARLIAMENT Firearms and the internal security of the EU: protecting citizens and disrupting illegal trafficking /* COM/2013/0716 final */

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní [COM(2015) 750 final – 2015/0269 (COD)] (2016/C 264/09)

Zpráva výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (COM(2015)0750 – C8-0358/2015 – 2015/0269(COD))

9.2.4 Právní předpisy České republiky

Zákon č. 119/2002 Sb. ze dne 8. března 2002, o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní a střeliva, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) a nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury, ve znění nařízení vlády č. 315/2014 Sb

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 28/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 221/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních

Usnesení Senátu č. 401. z 22. schůze, konané dne 20. dubna 2016 k balíčku opatření ke kontrole nabývání a držení zbraní a proti nedovolenému obchodu se střelnými zbraněmi a výbušninami /senátní tisky č. N 49/10 a K 57/10/

244. USNESENÍ SENÁTU ze 14. schůze, konané dne 21. července 2021 k návrhu ústavního zákona, kterým se mění Listina základních práv a svobod, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. /senátní tisk č. 123/

9.2.5 Právní předpisy Spolkové republiky Německo

Gesetz Nr. BGBl. I S. 3970, 4592; 2003 I S. 1957 ze dne 11. 10. 2002, naposledy novelizován článkem 228 ze dne 19. června 2020 (BGBl. I S. 1328), Waffengesetz (WaffG)

Allgemeine Waffengesetz-Verordnung vom 27. Oktober 2003 (BGBl. I S. 2123), die zuletzt durch Artikel 1 der Verordnung vom 1. September 2020 (BGBl. I S. 1977) geändert worden ist

Gesetz über die Prüfung und Zulassung von Feuerwaffen, Böllern, Geräten, bei denen zum Antrieb Munition verwendet wird, sowie von Munition und sonstigen Waffen, „Beschussgesetz“ vom 11. Oktober 2002 (BGBl. I S. 3970, 4003), das zuletzt durch Artikel 234 der Verordnung vom 19. Juni 2020 (BGBl. I S. 1328) geändert worden ist

Allgemeine Verordnung zum Beschussgesetz – „Beschussverordnung“ vom 13. Juli 2006 (BGBl. I S. 1474), die zuletzt durch Artikel 2 der Verordnung vom 1. September 2020 (BGBl. I S. 1977) geändert worden ist

Gesetz über die Kontrolle von Kriegswaffen in der Fassung der Bekanntmachung vom 22. November 1990 (BGBl. I S. 2506), das zuletzt durch Artikel 2 des Gesetzes vom 2. Juni 2021 (BGBl. I S. 1275) geändert worden ist

Gesetzentwurf der Bundesregierung Entwurf eines Dritten Gesetzes zur Änderung des Waffengesetzes und weiterer Vorschriften (Drittes Waffenrechtsänderungsgesetz – 3. WaffRÄndG)

Geplante Änderungen im Waffenrecht erörtert. Deutscher Bundestag [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: <https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2019/kw42-de-waffenrecht-659824>

9.3 Internetové zdroje

9.3.1 Odborné články a studie

M. Májovský 1; M. Häckel 2; N. Svoboda 1; V. Masopust 1; Z. Šňupárek 3; D. Netuka 1; V. Beneš 1, Cesk Slov Neurol N 2019; 82(6): 600-612

European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016. European Police Office (Europol) [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2017>

Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilu-pro-2017-2020-pdf.aspx>

Internationaler Terrorismus. Bundesnachrichtendienst [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: https://www.bnd.bund.de/DE/Die_Themen/Internationaler_Terrorismus/internationaler_terrorismus_node.html

EU: Trafficking in firearms [online]. European Union [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/trafficking-in-firearms_en

Illicit Trafficking in Firearms, their Parts, Components and Ammunition to, from and across the European Union. United Nations [online]. UNITED NATIONS

OFFICE ON DRUGS AND CRIME, 2020 [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/firearms-protocol/2020/UNODC-EU-Report-A8_FINAL.pdf

European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016. European Police Office (Europol) [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2016>

WHO: Tobacco Key Facts [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/tobacco>

WHO: Tobacco Fact Sheet Mortality Report [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: https://www.who.int/tobacco/publications/surveillance/fact_sheet_mortality_report.pdf

MVČR: Analýza možných dopadů revize směrnice 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení střelných zbraní. <https://www.mvcr.cz/soubor/analyza-moznych-dopadu-revize-smernice-o-kontrola-nabyvani-a-drzeni-strelnych-zbrani-pdf.aspx> [online]. [cit. 2021-8-7].

Höpner, M. Der Europäische Gerichtshof als Motor der Integration: Eine akteursbezogene Erklärung. Berlin J Soziol 21, 203–229 (2011). <https://doi.org/10.1007/s11609-011-0154-z>

9.3.2 Další internetové zdroje

K odpovědnosti za masakr v Nice se přihlásil Islámský stát. ČT24 [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1848034-k-odpovednosti-za-masakr-v-nice-se-prihlasil-islamsky-stat>

Was wir über den möglichen Täter und den Vorfall in Mailand wissen. Süddeutsche Zeitung [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/anschlag-auf-berliner-weihnachtsmarkt-was-wir-ueber-den-moeglichen-taeter-und-den-vorfall-in-mailand-wissen-1.3302499>;

Untersuchungsausschuss. Deutscher Bundestag [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.bundestag.de/ausschuesse/untersuchungsausschuesse/1untersuchungsausschuss>

Westminster attack: Everything we know so far about the events in London. Telegraph [online]. [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/news/2017/03/22/westminster-terror-attack-everything-know-far/>

2015: The year of Europe's refugee crisis. UHNCR [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/news/stories/2015/12/56ec1ebde/2015-year-europes-refugee-crisis.html>

Refugee Crisis: European Commission takes decisive action. European Commission [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_15_5596

Legislation: European Union Referendum Act 2015 [online]. UK [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/36/contents>

Střelba v Kodani: Rozvědka varovaly před útočníkem vězeňské úřady. ČT24 [online]. Česká televize, 2015 [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1503918-strelba-v-kodani-rozvedku-varovaly-pred-utocnikem-vezenske-urady>

France train attack: Americans overpower gunman on Paris express. The Guardian [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2015/aug/21/amsterdam-paris-train-gunman-france>

Juncker Commission. European Commission [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/archives/juncker-commission/>

Tisková zpráva Komise IP-15-6110. European Union [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_15_6110
(volný překlad autora)

Útoky v Bruselu. ČT24 [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/tema/377005-utoky-v-bruselu>

Paris court hears how kosher supermarket attacker killed four. The Guardian [online]. [cit. 2021-8-5]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2020/sep/21/paris-court-kosher-supermarket-attacker-amedy-coulibaly-killed-four-charlie-hebdo>

Vnitrostátní prováděcí opatření předané členskými státy: (EU) 2017/853. EUR-Lex [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_15_5596

Původně britská právnička a později advokátka, působící v různých funkcích Evropské unie od 80. let https://curia.europa.eu/jcms/jcms/rc4_170606/en/

Die Schweizer Armee: Bewaffnung. Schweizerische Eidgenossenschaft [online]. [cit. 2021-8-6]. Dostupné z: <https://www.vtg.admin.ch/de/die-schweizer-armee/mittel/persoenliche-ausruestung/bewaffnung.html>

Referendum o přistoupení: Platné hlasy celkem 4 457 206; Počet hlasů pro přistoupení: 3 446 758; Počet hlasů proti přistoupení: 1 010 448 (<https://www.volby.cz/pls/ref2003/re13?xjazyk=CZ>)

9.4 Diplomové práce

ČERNÝ, Martin. Právní aspekty digitalizace v Evropské unii se zaměřením na eGovernment. Plzeň, 2019. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická